

Na Tržaškem veliko zanimanje za ponudbo tehničnih šol

V Bazovici delovno omizje o zaščitenih območjih Natura 2000

Opuščena bolnišnica v Gorici »zamikala« Evropsko pravno fakulteto iz Nove Gorice

Časi so težki in Klop se je obrnil na vedeževalko, da bi izvedel, kaj se v bodočnosti zarisuje manjšini ...

00305

00305

00305

9 777124 666007

9 777124 666007

Primorski dnevnik

PETEK, 5. MARCA 2010

št. 54 (19.761) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v nas Zatrz nad Cerknim, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montečchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredzane in abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Zakon po meri korak v avanturo

MARTIN BRECELJ

Kršitve zakonskih določil o predložitvi kandidatinskih list za skorajšnje deželne volitve v Laciiju in Lombardiji preraščajo v resno krizo italijanske demokracije. Desna sredina tvega, da bo na volitvah v teh dveh deželah nastopila z okrnjenima volilnima navezama, v rimski pokrajini celo brez kandidatne liste najmočnejše italijanske stranke Ljudstva svobode. Desnosredinski politični voditelji opozarjajo, da bi to krnilo temeljno pravico do svobodnih in poštenih volitev. Nedvomno imajo prav. Mnogi volilni upravičenci bi namreč lahko bili prikrajšani za možnost, da izberejo kandidate, ki si jih resnično želijo, kar bi bil nesporočno hud demokratični manko.

A če je to res, je po drugi stran nič manj res, da omenjene kandidatne liste tvegajo izpad iz volilne tekme, ker se niso držale skupno sprejetih pravil, po katerih tekma poteka. Če bodo iz nje izključene, bo to zato, ker so se same izključile. Predvsem pa se postavlja vprašanje, ali obstaja v nastalih razmerah rešitev, ki bi omogočila polnejsje spoštovanje pravice do svobodnih in poštenih volitev. Desna sredina se enostransko zavzema za zakonski ukrep, ki bi ponovno odprl rok za predložitev list ali bi celo začasno odložil volitve. A to bi pomenilo spremeniti pravila igre, potem ko se je igra že začela, in sicer po meri nekaterih igralcev. To pa bi bil po vsem sodeč še hujši vulnus demokracije kot je tisti, ki naj bi ga zdravili. Odprlo bi pot v avanturo izven demokracije.

ITALIJA - Za rešitev desnosredinskih list na deželnih volitvah v Laciiju in Lombardiji

Berlusconi za dekret, Napolitano zavira

Opozicija proti - Sprejeta predsedniška lista Polverinijeve

GORICA - Italijanski starši o slovenski šoli

»Zgled integracije«

Srečanje v Kulturnem domu sta priredila Slovenska kulturno gospodarska zveza in Dijaški dom

GORICA - Številni starši in šolniki so se v sredo v goriškem Kulturnem domu udeležili srečanja »Italijanski starši v slovenski šoli: protagonisti integracije«, ki sta ga priredila slovenski Dijaški dom Simon Gregorčič in

Slovenska kulturno gospodarska zveza. V središču pozornosti so bili italijansko govoreči starši, ki se v zadnjih letih v vedno višjem številu odločajo za vpis otrok v slovenske šole. O pozitivnih izkušnjah in motivacijah, ki so jih

do tega pripeljale, pomenu ustanov, kot sta Dijaški dom in Mladinski dom, ter tudi bojaznih, pomislek in kritikah na račun slovenske šole so se pogovarjali s psihologinjo Suzano Pertot.

Na 14. strani

RIM - Vladna večina se zavzema za to, da bi z zakonskim ukrepom omogočili nastop na deželnih volitvah desnosredinskih list, ki so bile zaradi nespoštovanja volilnih določil izključene v Laciiju in Lombardiji. Premier Silvio Berlusconi je sinoči stopil do predsednika republike Giorgia Napolitana, da bi mu predstavil nakazano rešitev, vendar ni dobil zelenle luči, tako da je za sinoči sklicano sejo vlade odložil za en dan. Medtem pa je rimske privzivo sodišče včeraj sprejelo predsedniško listo Polverinijeve, kar nekoliko olajša položaj desne sredine v Laciiju.

Na 13. strani

Zanimivo TV Omizje o položaju v Italiji

Na 2. strani

SKGZ in SSO o prispevkih iz Slovenije

Na 3. strani

FJK: na raven pred krizo šele čez tri leta

Na 4. strani

Univerzitetni tečaj enologije v Krminu ne bo ukinjen

Na 14. strani

NOVA GORICA - Danilo Türk včeraj obiskal mestno občino

Predsednik države obljudil pomoč pri ustanavljanju EZTS-ja

NOVA GORICA - »Verjamem, da nekako zaostajamo v pogledu ustvarjanja novih oblik sodelovanja, ki jih omogoča čas po naši vključitvi v schengensko območje, in da so nekatere mentalne pregrade na italijanski strani, pa verjetno tudi pri nas, še vedno prisotne. Verjamem tudi, da je treba to premagovati in dajati nove vsebine sodelovanju za prihodnje,« je ob včerajšnjem obisku v novogoriški občini dejal predsednik države Danilo Türk, ki je v pogovoru z županom Mirkom Brulcem obljudil posebno pomoč pri ustanavljanju Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS), za kar si prizadevajo občine Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba.

Na 15. strani

HAAG
Na lokalnih volitvah zmaga skrajne desnice

HAAG - Na sredinah lokalnih volitv na Nizozemskem je pomembno zmago zabeležila skrajno desna islamofobna svobodnjaška stranka (PVV) Geerta Wildersa. PVV je zmagala v mestu Almere, v Haagu pa se je uvrstila na drugo mesto. To sta bili tudi edini izmed 394 občin, v katerih se je kandidiralo. »Kar je mogoče v Haagu in Almereju, je mogoče po vsej državi,« je po skoraj dokončnih volilnih izidih izjavil Wilders. Kot je dodal, so bile sredine volitve tudi odskočna deska za predčasne parlamentarne volitve čez tri mesece.

Na 19. strani

Preveri zapadlost tehničnega pregleda tvojega vozila!

TELEFON 040 412399

CENTRO REVISIONI
Roliano

TEHNIČNI PREGLEDI ZA
osebna vozila, tovorna vozila do 3,5t,
motorna kolesa, kolesa z motorjem,
trikolesnike in štirikolesnike.

BARCELONA - Siloviti valovi in dva mrtvi na ladji za križarjenje Louis Majesty

Po tragediji in preplahu je večina turistov že doma

Na ladji je bilo pet Tržačanov in 56 slovenskih državljanov, turistka iz Slovenije ostaja v bolnišnici

BARCELONA - Na ladji za križarjenje Louis Majesty, v katero so v sredo popoldne v Lionskem zalivu udarili približno osem metrov visoki valovi, ki so povzročili smrt italijanskega in nemškega turista, je bilo tudi pet Tržačanov (med temi so trije mladi, nihče se ni poškodoval), slovenskih državljanov pa je bilo 56. Trije slovenski državljanji so se poškodovali, po pristanku v Barceloni so jih po informacijah podjetja Mediteran International, uradnega zastopnika družbe Louis Cruises v Sloveniji, prepeljali v tri različne bolnišnice. Najhuje se je poškodovala gospa, ki je baje utrpela več zlomov. Zadržali jo bodo na opazovanju vsaj še cel teden. Ostala dva slovenska pacienta, moški in ženska, naj bi včeraj ali danes zapustila bolnišnico.

Pri podjetju Mediteran International, ki ima sedež v Luciji, so včeraj popoldne še povedali, da imajo ostali slovenski potniki ob 18. uri let iz Barcelone v Genovo, v ligruskem mestu pa jih je zvečer čakal avtobus. V Slovenijo naj bi prispevali danes zgodaj zjutraj. Italijanskih državljanov je bilo na ladji 170, dober del le-teh je odletel v Genovo včeraj ob 19. uri.

Ladja, na kateri je bilo 1350 potnikov in 580 članov posadke, je v sredo plula iz Cartagene v Genovo, predvidenega vmesnega postanka v Barceloni zaradi slabih vremenskih razmer ni opravila. Morje je bilo v nevarnem Lionskem zalivu zelo razburkano in med silnim valovanjem so se dvignili trije nenavadni valovi, ki so ob 15.20 udarili v sejno dvorano. V slednjem so bila popoldne srečanja z raznimi skupinami turistov, organizatorji so jim nudili informacije o pristanku v Genovi in poti domov. Po pričevanju Tržačana Ervina Curtisa je bil pred tragedijo sestanek slovenske skupine, ob 15.40 pa so bili na vrsti Italijani. Smrtni žrtvi, Genovežan Giuseppe Neri in nek nemški državljan, sta med enim in drugim sestankom skozi šipo opazovali valovanje. Dva vala sta razbila steklo in ju smrtno oplazila, 14-letni sin in žena Italijana sta se baje čudežno rešila in lažje poškodovala. Poškodovalo se je 14 ljudi, najhuje slovenska in bolgarska državljanica. Voda je preplavila dvorano in jo dejansko uničila. Ladjo so preusmerili v Barcelono, kamor je priplula v sredo zvečer. Velika večina poškodovanih je včeraj že zapustila bolnišnice.

63-letni Tržačan Ervino Curtis, ki je bil na križarjenju z ženo, je v sredo slučajno smerjal dvorano, ko jo je morska voda preplavila, takoj zatem pa je priskočil na pomoč si-nu preminulega Nerija. Pozneje je poklical dnevnik Il Piccolo in z ladje poročal o dogodku. Včeraj ob 17.30, ko je bil še na ladji, nam je povedal, da so Slovenci že odšli, ve-

Eden od 1350 potnikov je v sredo popoldne s svojim fotoaparatom slikal osemimetrski val, ki je udaril v ladjo; spodaj ladja Louis Majesty ob večernem pristanku v Barceloni, nekaj ur po tragediji

ANSA

čina Italijanov pa je imela let ob 19. uri. Valovanje je bilo v sredo izredno močno in prijeti sestanke v dvoranu v tistem trenutku morda ni bilo najbolj primerno.

Z ženo in sinom umrlega Italijana Giuseppeja Nerija so se v sredo in včeraj ukvarjali zdravniki in psihologinja, je za agencijo Ansa povedal italijanski general-

ni konzul v Barceloni Daniele Perico. Direktor potovalne agencije Pansepol Angelo D'Eri pa je za Primorski dnevnik povedal, da je bilo na ladji tudi šest njegovih strank, dve iz Bocna in štiri iz Vidma, nihče od teh pa se ni poškodoval.

Ladja za križarjenje Louis Majesty so krstili leta 1992 na Finskem, sprva se je imena

ovala Royal Majesty, lastnica pa je bila družba Norwegian Cruise Line. Med letoma 1999 in 2000 so jo preuredili in podaljšali za 33 metrov, do trenutne dolžine 207 metrov. Oktobra lani jo je kupila ciprska družba Louis Cruise Line. Ta teden je s Kanarskih otokov plula v andaluzijsko pristanišče Cartagena, v sredo pa je bila namenjena v Genovo. (af)

LJUBLJANA - Zanimivo omizje na slovenski televiziji

»Ovenela, a tudi cvetoča Italija«

Mojca Širok vodila soočenje z Irom Jevnikarjem, Borisom Pericem, Marto Verginella, Tonetom Hočvarjem in Luko Skansijem

LJUBLJANA - Črnobebe ocene niso nikoli koristne, ker ustvarjajo stereotipe in posledično izkrivljene podobe. Če se politika mora že opredeljevati, naj stroka ostane kolikor toliko objektivna, za njeno dobro in za boljše počutje skupnosti. In to je bilo vodilo, ki ga je Mojca Širok (dopisnika RTV Slovenija v Rimu) izbrala za sredino televizijsko Omizje o Italiji, na katerem so sodelovali novinarja Tone Hočvar in Ivo Jevnikar, podjetnik Boris Peric, zgodovinarca Marta Verginella in zgodovinar arhitekture Luka Skansi. Naslov soočenja je bil Kam gre Italija, v resnici pa se je razprava sukala okrog vprašanja Kaj je danes v resnici Italija.

Vsi so več ali manj soglašali, da je Italija družbeno in politično ovenela, kjer mladi prvič po drugi vojni živijo slabše od njihovih staršev, ko so bili mladi. Italijansko gospodarstvo se s težavo prilagaja globalizaciji, kar pa ne pomeni, da je v za-

MARTA VERGINELLA

MOJCA ŠIROK

BORIS PERIC

tonu. Če se pelješ z vlakom ali z avtom od Vidma do Genove vidiš, da so majhna industrijska in obrtniška podjetja nosilni stebri ekonomske stvarnosti, ki ga Italiji lahko zavida marsikatera razvita evropska država. Problemi so v velikem razkoraku med severom in jugom, nikoli izvedene strukturne reforme in politika, ki dejansko zaostaja za družbo. Ali pa je morda njen odraz, kdo ve.

O Silviju Berlusconiju je bilo napisanih nešteto knjig (v Sloveniji se

je te teme lotila tudi Mojca Širok), ministrski predsednik pa je dejansko sad globoke genetske mutacije, ki jo je po besedah Marte Verginella navedoval že pokojni Pier Paolo Pasolini, a malokdo mu je bil pripravljen prisluhniti. Berlusconi danes v bistvu nima pravili političnih nasprotnikov, njegov tekmeč ni opozicijski politik, temveč Gianfranco Fini, ki izhaja iz postfašistične politične kulture. To je po Hočvarjevem mnenju velik paradoks, ki veliko po-

ve o zmedji, ki vlada v levi sredini, da ne govorimo o levici, ki po njegovem še ni prebolela padca Berlinskega zidu. Volilci leve sredine tudi še niso preboleli grenke izkušnje vlade Romana Prodiha in zlasti njegove prepirljive koalicije, ki je v sedanji opoziciji nihče ne pogreša, je bilo slišati na Omizju.

Dosti je bilo govora o reformah, ki jih ni, korupciji, ki jo je vedno več, ter težkem položaju, v katerem se nahajajo zlasti mladi Itali-

LJUBLJANA Jurčičeva nagrada tudi Ivu Jevnikarju

Ivo Jevnikar

LJUBLJANA - Sklad Josipa Jurčiča je včeraj v Ljubljani slovesno podelil nagrade, ki jih že 17 let podeljuje za izjemne novinarske dosežke. Nagrado za leto 2009 sta prejela novinar Financ Stanislav Kovač, ki je nagrado prejel že leta 1994, in novinar RAI v Trstu Ivo Jevnikar. Kovač je svojo novinarsko pot začel pri tedniku Mladina. Novinarsko pot je nadaljeval pri Magu, kjer je ostal, dokler tednika ni prevzela časopisna hiša Delo. Od leta 2003 pa svoje tekste objavlja kot columnist v poslovnem dnevniku Finance.

Kot je zapisano v obrazložitvi, je Kovač v toku svojega novinarskega udejstvovanja »izpričal neodvisnost od zunanjih vplivov in kritičnost do političnih in gospodarskih veljakov, kdorkoli so že bili.

Ivo Jevnikar je radijski novinar, publicist in kronist, ki že četrto stoletje dela pri RAI v Trstu. Pri tem, kot je zapisano, skrbi za to, da tisti Slovenci, ki živijo na severovzhodu Italije, ne ostanejo brez tekčnih vesti o političnem, družbenem, gospodarskem in kulturnem dogajaju. Zanimala ga predvsem polpretekla zgodbina Primorske in njenih ljudi, njihove včasih prav osupljive in pretresljive usode, ambicije, njihove iluzije, ki so pogosto strmoglavile v tragedije.

»Ivo Jevnikar obdeluje to svojo kraško ledino s kombinacijo novinarskih in zgodovinarskih metod. Zanje s poslušanjem in nadaljuje s pogovori, intervjuji, soočenji, korespondenco, vse to pa bogati in dopolnjuje z arhivskimi in tiskanimi virov. Z dolgoletnim delovanjem te vrste se si je ustvaril obsežno področje znanja, ki ga nesebično razdaja tudi konkurentom,« je še zapisano v obrazložitvi nagrade. (STA)

jani. Skansi je prepričan, da bo Berlusconi s takšno opozicijo še dalj časa ostal na oblasti, medtem ko se Peric združi, da je ministrski predsednik na poti zatona.

Kaj pa odnosi med Italijo in Slovenijo? Jevnikar je prepričan, da se v Sloveniji gleda na zahodne sosedje z večvrednostnim kompleksom, kar ni dobro, kot tudi niso koristni stereotipi, s katerimi mnogi Italijani (še največ v Trstu) ocenjujejo Slovenijo. Peric je izrazil upanje, da bo slovensko gospodarstvo bolj suvereno in torej bolj prisotno na italijanskih tržiščih (posebno na severovzhodu države). Po mnenju Marte Verginella bi se lahko v Sloveniji nekoliko bolj potrudili za poznavanje italijanske kulture in zgodovine. Zgodovinarki se včasih zdi, da se Slovenija žal od Italije »uči« nestrnosti do tujcev in do vseh različnosti, na katerih sloni ali pa bi moralna sloneti Evropa.

AKTUALNO - Pavšič in Štoka komentirata sklep Urada za Slovence v zamejstvu

Iz Ljubljane letos naši manjšini prispevek 3,84 milijona evrov

Lani je prispevek znašal 110 tisoč evrov več - SKGZ in SSO štirje odstotki tega zneska

TRST - Potem ko so se v krovnih organizacijah Slovencov v Avstriji kritično odzvali na znižanje sredstev, ki jih manjšini namenja matična Slovenija, sta se na porazdelitev sredstev na pobudo Slovenske tiskovne agencije odzvala tudi predsednika krovnih organizacij Slovencev v Italiji Rudi Pavšič in Drago Štoka. Podobno kot manjšina v Avstriji je manj sredstev (110 tisoč evrov) za letos dobila tudi manjšina v Italiji.

Po mnenju predsednika Slovenske kulturno-gospodarske zveze Pavšiča je vsekakor pomembno, da Slovenija kontinuirano nudi pomoč manjšinam, ki je dobrodošla. Opozoril pa je, da so ta sredstva že nekaj let bolj ali manj enaka, stroški pa rastejo. Zato bi lahko za financiranje manjšino uporabil proceduro, ki velja za druge ustanove v Sloveniji, in sicer da bi se vsako leto vsota denarja zvišala v skladu z višanjem življenjskih stroškov.

Kar se tiče kritik, do katerih je prisko med Slovenci v Avstriji zaradi nižanja postavke, pa Pavšič opozarja na veliko razlik med strukturiranoščjo krovnih organizacij v Avstriji in Italiji. Krovne organizacije Slovencev v Avstriji namreč prejemajo od 35 do 40 odstotkov celotnega zneska, ki pride za tamkajšnjo manjšino iz Slovenije, v Italiji pa od celotnega zneska za manjšino krovnima organizacijama pripadajo okoli štirje odstotki, vse ostalo pa dobjajo druge manjšinske ustanove.

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš (desno) in njegov namestnik Boris Jesih

Podobno je menil tudi predsednik Sveta slovenskih organizacij Štoka. Obenem je opozoril, da krovni organizaciji Slovencev v Italiji dobro delata in sodeljujeta, Slovenija pa se tega očitno zaveda. Visok standard delovanja predpostavlja tudi višje prispevke, meni Štoka in dodaja, da je vsak prispevek Slovenije manjšini dobro unovčen. Slovenska država pa mora biti pozorna, saj bi bil brez dobra stopeče manjšine tudi

položaj Slovenije nekoliko težji, je prepričan. Slovenija, meni predsednik SSO, naj zato stalno spremlja življenje in delovanje slovenske manjšine v Italiji, na enak način in morda še bolj kar-kor Italija spremlja življenje in delovanje svoje manjšine v Sloveniji.

V sredo je urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu objavil porazdelitev sredstev za slovenske manjšine v Avstriji in Italiji

ter na Madžarskem in Hrvaškem. Okvirni zneski, ki je bil razpisani, je postal enak kot lani in znaša 7,8 milijonov evrov. Skladno z rezultati razpisa je slovenska manjšina v Avstriji prejela dobre 2,9 milijona evrov (lani dobre tri milijone), slovenska manjšina v Italiji 3,84 milijona evrov (lani 3,95 milijona), Slovenci na Madžarskem 474.450 evrov (lani 406.441) in na Hrvaškem 387.227 evrov (lani 363.780).

SEŽANA - Deljene ocene na javni tribuni civilne iniciative

Živeti v parku prednost ali problem?

Posvet o življenju v zavarovanem območju je pritegnil veliko ljudi - Odločitev o tem zadeva predvsem Kraševce

NABREŽINA - Srečanje vodstev SSO in SSK

Naj se sestane »skupno zastopstvo«

NABREŽINA - Sedanje politično stanje v deželi in v državi ter odnosi s Slovenijo so bili v središču pozornosti na srečanju med predstavniki Sveta slovenskih organizacij in stranke Slovenska skupnost, ki sta ju vodila predsednik SSO Drago Štoka in deželni tajnik SSK Damijan Terpin. Na dnevnem redu pogovorov je bilo tudi splošno krizno finančne stanje in manjšini ter potreba po iskanju potrebnih sinergij med organizacijami civilne družbe in političnimi strankami. Kot piše v tiskovnem sporocilu, stranka Slovenska skupnost kot zbirna stranka, ki je ne pogojuje ideoleski pred-sodki, vztrajno išče dialog tako z zmernimi strankami desne sredine kot zlasti v levih sredini, kjer jo na Demokratsko stranko veže pomemben politično-upravni sporazum.

Na srečanju, ki je potekalo v torek zvečer v Nabrežini, je bila izpostavljena potreba, da se ponovno zažene vloga Sveta za Slovence v zamejstvu pri slovenski vladi, ki v zadnjem obdobju kar miruje. Prav tako je bilo rečeno, da mora slovenska manjšinska koordinacija Slomak čimprej dobiti novega predsednika, in to na osnovi njenih ustavnih pravil.

Glede finančnih dotacij je bilo še posebej izpostavljeno, da »vračilo« krivično odvzetega milijona evrov vse prej kot rešuje težko finančno stanje, ki je nastalo zlasti zaradi več let neprilagojenih finančnih dotacij. Slednje so na istem nivoju že skoraj poldrugo desetletje, kar je seveda drastično zmanjšalo njihovo začetno vrednost.

V tiskovnem sporocilu nadalje piše, da je zaostrovanje odnosov znotraj manjšine v danih pogojih vse prej kot modro dejanje, zato sta se vodstvi SSO in SSK zavzeli za pomiritev tonov, ki naj privedejo do tvornejših soočanj med vsemi političnimi komponentami na naši skupnosti. Potrebno je, da se na politični ravni čimprej ponovno sestane nekdanje »skupno zastopstvo«, ki je kljub vsemu še vedno edino oblika soočanja in dogovarjanja ob upoštevanju različnih političnih občutljivosti v manjšini. Tak pristop naj bo tudi vodilo pri uvajanju potrebnih reform in pri iskanju povezav med subjekti, ki delujejo na sličnih področjih.

SEŽANA - Civilna iniciativa Kras (CIK) je v Sežani pripravila javno tribuno na temo razvoj in življenje v zavarovanem območju Krasa. Razprave se je udeležilo veliko Kraševcev, med katerimi je bilo tudi veliko ljudi iz lokalnega javnega življenja. Zopet smo slišali znano zgodbo, da se je o kraškem parku prejilo že veliko črnila, uresničenih zamisli pa je bolj malo ali skoraj nič. Glavni krivec za to pa naj bi bile lokalne skupnosti, ki ne uresničujejo že sprejetih razvojnih vizij. Dejstvo pa je, da se Kraševci pravzaprav še niso opredelili do tega, ali želijo živeti v parku ali ne. Jasnega odgovora na to vprašanje pa tudi petkova tribuna ni dala.

Razpravo je pričel profesor na ljubljanski Fakulteti za arhitekturo dr. Ljubo Lah, ki je poudaril, da »sodobnega razvoja ne predstavljajo več metri betona, število zgrajenih stanovanj ali obrtne cone, ampak usmerjenost v trajnostni razvoj. Temeljna vprašanja so zato, zakaj je potrebno okrepiti varstvena prizadevanja; kako naj teče življenje v zavarovanem območju oziroma ali drži, da bi zaščito živelj kot »Indijanci v rezervatu«, kako aktivirati idejo o Kraškem regijskem parku in ali je park spodbuda ali zavora razvoju.« Za Lahom je nadaljeval Mladen Berginc z ministrstva za okolje in prostor (MOP), ki je najprej spominil, da so pred kakimi desetimi leti debatirali o tem, ali bi bilo v kraški prostor modro umestiti dirkališče. »Pri nas je zelo nizka zavest o pomenu varovanja. Le 13 odstotkov države je v parkovnem območju, za primerjavo je v Avstriji ta številka 30 odstotkov. Na Krasu je bil zadnji park ustanovljen leta 1996, kar pomeni, da ni država zadnjih 15 let na tem področju naredila nič. Zastal je tudi dialog z občinami; na MOP smo preverili, ali je na lokalni ravni interes po ustanovitvi parka, pa tega ni bilo. Z naše strani ni dileme ali bomo sodelovali ali ne, zavest in prepicanje, da je to potrebno narediti, pa mora biti izražena s strani lokalnega prebivalstva.«

Kras je od leta 1994 na poskusnem seznamu svetovne naravne in kulturne dediščine UNESCO, na ministrstvu za kulturo (MK) pa se bolj nagibajo k ustanovitvi Geoparka Kras, je povedala Ve-

ronika Leskošek. »UNESCO je zelo stroga zaščita, zato se države usmerjajo v geoparke, pri katerih gre za bolj blago obliko zaščite. Z zavarovanjem pa morajo sočasno predvsem ljudje.«

Tatjana Rener iz službe vlade za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je spomnila, da so pred osmimi leti občine Koper, Hrpelje-Kozina, Divača, Sežana, Komen in Miren-Kostanjevica sprejele vizo skupnega razvojnega programa, ki je nastal v okviru Pilotnega projekta Kras. »Potem je bila občina Komen vodilni partner v evropskem projektu Kraški okraj. Pred kratkim pa smo izmed 95 prijavljenih izbrali strateški projekt Kras-Carso, ki ga bodo vodili v Sežani. Njegov namen je doseči konsenz o tem, kakšno življenje, kakšno krajino in prihodnost želijo Kraševci za svoje otroke.«

Park je samo orodje, pomembnejše je vzpostaviti vrednote in potem bo oblika nastala sama po sebi. »Ni vredno varovanja samo tisto, kar lahko primemo. Tudi jezik, narečje, ledinska imena, občutek, kje sem doma, je pomembno,« je menila Marijeta Keršič Svetel iz ljubljanske Visoke šole za turizem. »Nesnovnim vrednotam pa pri nas ne posvečamo pozornosti.« Po prepričanju Keršič Svetelove so industrijske cone in spalna naselja najbolj nezaželeno naložbe v prostoru.

Na drugi strani pa ostaja dvojen tuji odnos države do Krasa - ta je sicer v nacionalnih načrtih zapisan kot prostor posebnega pomena, država pa čezenj načrtuje zahtevne infrastrukturne posege. »Država naj premisli, ali je čez Kras potreben V. vseevropski železniški koridor, ali je potreben plinovod Južni tok,« je opozoril sežanski svetnik Črtomir Pečar. »Zakaj se trasa avtoceste Jelsčane - Divača načrtuje čez Vremsko dolino, zakaj se na Krasu določajo lokacije za postavitev vetrnih elektrarn, če nimamo ustrezne vetra.« Robert Rogič iz CIK pa je povedal, da so župani kraških občin poslali v Ljubljano pismo, v katerem so zapisali, da podpirajo ustanovitev kraškega parka, vendar naj država določi koordinatorja. Kdaj bo torej kdo preveril voljo ljudi, ali želijo živeti v zavarovanem območju? Irena Cunja

Štoka in Pavšič zaprosila za srečanje s Frattinijem

TRST - Italijanski zunanj minister Franco Frattini se bo v ponedeljek, 8. marca mudil v Gorici in Trstu. V tem okviru sta ga predsednika krovnih manjšinskih organizacij SSO in SKGZ Drago Štoka in Rudi Pavšič zaprosila za krajše srečanje, da bi ga seznanila z zelo nujnimi in kočljivimi problemi, ki se tičejo slovenske narodne skupnosti v Furlaniji julijška krajina. Vodja italijanske diplomacije bo dopoldne v Gorici sodeloval na odprtju Foruma o razvojnih scenarijih na jadransko-balkanskem območju, na tržaški univerzi pa bo popoldne sodeloval na okrogl mihi o aktualnih vprašanjih zunanj politike.

Generalni sekretar IMO gost Luke Koper

V Luki Koper so včeraj gostili generalnega sekretarja mednarodne pomorske organizacije IMO (International Maritime Organization), gospoda Efthimiosa Mitropoulosa.

IMO je specializirana pomorska agencija Organizacije združenih narodov (UN). Ustanovljena je bila z namenom izboljšanja varnosti na morju in preprečevanja onesnaženja na morju.

Organizacija združuje 169 držav članic in tri pridružene države, Slovenija pa je polnopravna članica te organizacije od 10. februarja 1993. Po pogovorih z upravo Luke Koper o aktualnih razmerah v pomorstvu si je generalni sekretar IMO ogledal še koprsko pristanišče. Izrazil je zadovoljstvo nad ukrepi za varnost ljudi ter številne aktivnosti usmerjene v skrb za okolje. Navdušil ga je koncept zelené Luke, številni oljčni nasiadi in urejenost pristanišča.

Sekretar Boris Jesih s Slovenci v Srbiji

BEOGRAD - Državni sekretar urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu Boris Jesih se je včeraj v Beogradu srečal s predstavniki slovenskih društev v Srbiji. Kot je dejal za STA, so govorili o njihovem organiziranju, da bi lahko izvili svoje predstavnike v srbski svet narodnih manjšin, ki ga predvideva zakon o človekovih pravicah in načrtnih manjšinah. Po besedah Jesiha je beseda tekla tudi o samem delu društva, ki so razsejana po celi Srbiji. Med drugim slovenski društvi delujeta v dveh večjih mestih, in sicer Društvo Slovencov Sava v Beogradu, medtem ko je v Novem Sadu dejavno društvo Kendarica. So pa društva zelo dejavna tudi v Rumi, Vršcu in še v nekaterih drugih krajih, je pojasnil državni sekretar.

Pozornost so namenili tudi problemom, ki pestijo društva, in sicer kako zagotoviti sredstva za delovanje. Kot je ob tem spomnil Jesih, društva del teh dobijo preko razpisa slovenskega vladnega urada za odnose v zamejstvu in po svetu. Določena osnovna sredstva za delovanje bi lahko dobili tudi preko omenjenega sredstva narodnih manjšin.

Na današnjem srečanju so ob tem spregovorili tudi o možnostih spremeljanja slovenske televizije, poučevanja slovenskega jezika, pri čemer so se dotaknili možnosti udeležbe mladih na seminarjih slovenskega jezika. Predstavniki društev so tudi izrazili željo po povezovanju s Slovenijo oziroma posameznimi mesti.

Jesih se bo v nadaljevanju obiska danes udeležil srečanja slovenskega poslovnega kluba v srbski prestolnici, ki ima pomen za sodelovanje med Slovenijo in Srbijo. V petek bo obiskal slovensko društvo Sava v Beogradu, obisk bo nadaljeval v Novem Sadu, kjer se bo srečal s predstavniki društva Kendarica, ob povratku pa še s predstavniki društva v Rumi.

Po besedah Jesiha je v Srbiji okoli 5000 srbskih državljanov, ki so Slovenci, med 5000 in 10.000 pa je tudi slovenskih državljanov, ki iz različnih razlogov - bodisi poslovnih bodisi kakšnih drugih - živijo v Srbiji.

DEŽELA FJK - Analiza deželnega odborništva za delo in deželne agencije za delo

Kriza bo deželno gospodarsko rast zavirala najmanj do leta 2012

Po ocenah se bomo na raven pred krizo vrnili šele v letih 2012-2013 - Največji problem brezposelnost

TRST - Bruto domači proizvod dežele Furlanije-Julijske krajine se je v letu 2008 glede na leto prej znižal za 1,2 odstotka, lani pa je bil v primerjavi z letom 2008 nižji za kar 4 odstotke. Po predvidevanju naj bi se deželni BDP vrnila na predkrizno raven šele v dveletju 2012-2013, ko bodo konsolidirani učinki počasnega, nekontinuiranega in sektorskega okrevanja.

Glavne ugotovitve iz analize gospodarskih gibanj in trga dela sta včeraj posredovala deželna odbornica za delo Alessia Rosolen in direktor deželne Agencije za delo Domenico Tranquilli. Podatki sicer niso dokončni, saj gre pri letu 2009 in tudi pri zadnjem lanskem četrletju šele za ocene. Toda odbornica je lahko na njihovi osnovi zanesljivo ocenila, da je »industrijska kriza še vedno v teku, zato je možno, da bo prišlo do nadaljnje rasti stopnje brezposelnosti.« Povedala je, da je bilo potrjeno predvidevanje, po katerem bo prišlo do vrhunca krize na trgu dela prav v letošnjem letu, ko naj bi se stopnja brezposelnosti povzpela na 5,1 do 5,7 odstotka. Potruje se tudi predvidevanje o znižanju stropnje delovne skrbnosti, ki se je lani po ocenah znižala na 67,5 do 67,6 odstotka, medtem ko se je stopnja zaposelnosti v preteklem letu po ocenah ustala na ravni 64 do 64,2 odstotka.

Zaznavnejša izboljšanja na področju gospodarskih gibanj je pričakovati od drugega ali tretjega letošnjega četrtletja naprej, je povedala odbornica, ki je tudi opozorila, da je izboljšanje gibanj že v teku na finančnem in bančnem področju, kjer se je kriza tudi začela. Po besedah direktorja Agencije za delo Tranquillija najnovejši podatki kažejo, da se postopoma začenja fazu rasti mednarodne trgovine, kar bo imelo nedvomno ugodne učinke na dejelno gospodarstvo. »Javni sektor si prizadeva po vseh svojih močeh, na koncu pa so biti podjetja tista, ki morajo izvajati zastavljeni izhodno strategiji,« je dodal Tranquilli.

Če se vrnemo k analizi, velja izpostaviti še najbolj kritične točke deželne gospodarske krize. Največji osip danane vrednosti je pričakovati v sektorjih industrije in gradbeništva, ki pa si bosta na srednji rok postopoma opomogla. Kratkočasno pa se še naprej povečuje upora na socialnih blažilcev, predvsem dopolnilne blagajne. Analiza kaže tudi na močan padec zunanjetrgovinske izmenjave, ki ga je povzročilo veliko zmanjanje povpraševanja na tujih trgih in sočasno zmanjanje osebne porabe, je še povedala odbornica Alessia Rosolen.

POKRAJINA TRST Lani najtežji učinki krize na trgu dela

TRST - Pokrajina Trst je lani že drugo leto zapored izvedla monitoža kvantitativnega gibanja aktivnosti zaposlovalnih služb, ki so bile opravljene tako za podjetja kot za iskalce dela. Iz analize, ki jo je včeraj obravnavala pokrajinska komisija za delo, izhaja, da je gospodarska kriza na trgu dela v Trstu najbolj učinkovala v letu 2009, medtem ko so jo v ostalih pokrajinah dežele čutili že v drugi polovici leta 2008. Lani se je tako glede na leto prej najbolj povečala neplačana delovna mobilnost (+52,6%), kar je posledica dejstva, da v Trstu prevladujejo majhna in celo mikro podjetja. Skupno število vpisanih na sezname delavcev v mobilnosti se je sicer povečalo za 35%. Po razmeroma nizki ravnini v letu 2008, se je lani zelo povečala uporaba dopolnilne blagajne, posebno maja in junija, vrhunc pa je doživel oktobra (163.927 ur). V primerjavi z letom 2008 se je skupno število ur dopolnilne blagajne povečalo za skoraj 190%, pri čemer je velika večina odpadla na redno dopolnilno blagajno.

Confcommercio: srečanje o razpisu za evropske projekte inoviranja v terciarnem sektorju

TRST - Nov razpis deželne uprave v okviru programskega obdobja evropskih strukturnih skladov 2007-2013, ki zagotavlja 9 milijonov evrov za inovativne projekte v terciarnem sektorju, je bil včeraj predmet srečanja na sedežu tržaškega stanovskega združenja Confcommercio. Udeležil se ga je podpredsednik Deželne FJK Luca Ciriari, katerega je podpredsednik Confcommercia Franco Rigutti pozval, naj pri svoji upravi posreduje za hitrejše odzivanje na vloge prosilcev za omenjena sredstva, opozoril pa je tudi na nujnost stalne pozornosti za mikro podjetja, ki so temeljnega pomena v deželnem gospodarskem sistemu.

Banka Koper z novo finančno ponudbo za izrabo sončne energije

KOPER - Banka Koper je s kreditno ponudbo za financiranje gradnje sončnih elektrarn stopila na trg kreditiranja investicij v obnovljive vire. Ponudbo, namenjeno fizičnim in pravnim osebam, so predstavili včeraj v Kopru. Sončna elektrarna nudi razmeroma nizke, a varne in dolgoročne donose, je bilo slišati na predstavitev. Kreditna ponudba Banke Koper je prva te vrste v Sloveniji, banka pa se je za uresničitev projekta povezala z javno agencijo za energijo, z upravljalci distribucijskega omrežja, z izvajalci in ponudniki sončnih elektrarn in z zavarovalnicami. Investitorjem bi Banka Koper financirala kredit za izgradnjo sončne elektrarne, ti pa bi kredit odplačevali z denarjem, ki bi ga pridobili od proizvedene energije. Elektriko bi investitorji prodali organizatorju trga z električno energijo Borzen, cena odkupa pa bi bila zagotovljena za celotno obdobje odplačevanja kredita. Fizične osebe bodo pri Banki Koper lahko deležne kreditov v vrednosti do 30.000 evrov, pravne pa do 300.000 evrov.

Banka Koper je članica bančne skupine Intesa SanPaolo, ki je v Italiji med protagonisti strateškega področja alternativnih virov energije in energetskega varčevanja. Ponuja široko izbiro finančnih rešitev, med katerimi je tudi Ecocredito, ki vključuje finančne rešitve za gospodinjstva, zasebnike in za gospodarske družbe. Rešitve se nanašajo na financiranje fotovoltaičnih naprav in na nove načine podpore za širšo uporabo obnovljivih energij.

TRST - Danes ob 11. uri slovesno odprtje 4. salona ekstra deviškega oljčnega olja

Tudi Okusi Krasa na Olio Capitale

Na tržaškem sejmišču se bodo preizkušali najboljši kuhanji iz znanih restavracij - V nedeljo tudi kuhrske tečajniki zavoda Ad formandum

TRST - Na tržaškem sejmišču bodo danes ob 11. uri slovesno odprli 4. salon ekstra deviškega tipičnega in kakovostnega oljčnega olja Olio Capitale, na katerem se bo do pondeljka predstavljalo 241 razstavljalcev iz vse Italije, iz Slovenije, Hrvaške, Španije in Poljske. Posebno mesto bodo seveda imeli domači proizvajalci, predvsem pridelovalci olja z oznako Tergeste DOP, ki si je pridobilo zaslужen sloves med poznavalcini in na širšem trgu odjemalcev.

Na sejmu bodo sicer zastopani tudi Okusi Krasa. Na pobudo tržaške federacije italijanskih kuharjev FIC in njihovega šefa Emilia Cuka bodo danes popoldne po politikih nastopili tudi priznani lokalni in bližnji kuhrske mojstri. Ob 16.40 bo šef Guenther iz restavracije Vanilia a la carte hotela Eden iz Sesljana predstavil *njoke z oljkami in rakci*, ob 17.40 pa bo na vrsti Vesna Guštin z *mlinci in fancli dušo*.

V soboto, od 15.00 do 16.20, bodo načopili Emiliano Pörcole iz kriškega gostišča Il pettirosso z *baročnim karamalom*, Elvis Guštin iz repenske restavracije Križman z *odojkovo ličnico, polento in vrzotami*, Ilon-

V nedeljo popoldne se bodo predstavile kuhrske šole, med njimi pa ob 17. uri tudi gojeni kuhrske tečajev slovenskega zavoda Ad Formandum. Istega dne (ob 16.30) bodo predstavili delo Borisa Pancera Srce v prigaji zemlje, ki je nastalo ob 60-letnici Kmečke zveze (KZ), v pondeljek (ob 10.00) pa bo na pobudo tržaške

Trgovinske zbornice in KZ posvet o krasnem obronku in razvoju lokalnega kmetijstva. Ves spored je na spletni strani: www.oliocapitale.it

Na posnetku gostinci SDGZ, ki so sodelovali na tekmovanju FIC (z leve): Elvis Guštin, Ilonka Krizman, Radica Stefanovic (Milic Brisciki) in Emiliano Pörcole.

EVRO

1,3668 \$

+0,2

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

4. marca 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	4.3.	3.3.
ameriški dolar	1,3668	1,3641
japonski jen	120,86	121,10
kitajski juan	9,3303	9,3111
ruski rubel	40,7000	40,7000
indijska rupija	62,6200	62,5100
danska krona	7,4423	7,4420
britanski funt	0,90500	0,90570
švedska krona	9,7430	9,7945
norveška krona	8,0505	8,0745
češka koruna	25,818	25,765
švicarski frank	1,4632	1,4629
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	266,50	266,02
poljski zlot	3,9010	3,9000
kanadski dolar	1,4071	1,4097
avstralski dolar	1,5149	1,5116
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,0885	4,1005
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7091	0,7093
brazilski real	2,4435	2,4418
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,1120	2,0986
hrvaška kuna	7,2653	7,2700

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

4. marca 2010

1 mesec 3 mesec 6 mesec 12 mesec

	1 mesec	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	0,22813	0,25219	0,38319	0,83406
LIBOR (EUR)	0,38063	0,59813	0,90938	1,9875
LIBOR (CHF)	0,09333	0,24833	0,3175	0,6175
EURIBOR (EUR)	0,414	0,654	0,957	1,218

ZLATO

(999,99 %) za kg

-186,99

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

4. marca 2010

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	12,95	-0,99
INTEREUROPA	4,90	-1,80
KRKA	64,29	+1,08
LUKA KOPER	22,01	-2,00
MERCATOR	160,00	-
PETROL	286,58	-0,93
TELEKOM SLOVENIJE	117,00	+0,35

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	30,00	+0,70
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	8,43	+2,80
NOVA KRE BANKA MARIBOR	11,34	-0,35
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	24,80	-0,08
POZAVAROVALNICA SAVA	10,22	+0,10
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	450,00	-
SAVA	224,76	-1,27
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	95,00	-4,04</

ŽARIŠČE

Reforme? Kaj pa učinkovitost?

JULIJAN ČAVDEK

Vsebina sredinega Ogledala, izpod peresa gospoda Mermolje, dokaj odgovarja sedanjemu stanju, predvsem, kar se tiče prvega dela, glede pomanjkanja trajnostne rešitve pri dodeljevanju finančnih sredstev slovenski narodni skupnosti. Dejstvo, da so vrhovi glavnih organizacij slovenske narodne skupnosti v Italiji primorani vlagati veliko večino svojega časa v opominjanje, spominjanje, opozarjanje itd. italijanskih oblasti za uresničitev napisanih zakonov in danih obljub, je težka, moreča zgodba, ki pogojuje življenje naše civilne družbe in vse, kar je s tem povezano. Žal se takega stanja ne bomo rešili v kratkem, kljub razveseljivi novici, da bo italijanska vlada za leto 2010 vrnila odvzeta sredstva. To pa zaradi več razlogov.

Najprej igra tukaj bistveno vlogo sam italijanski birokratiski aparat pri javnih upravah, ki zelo na dolgo izvaja zakone, reforme oz. popravke, razen seveda v redkih izjemah. Žal vsebine v zvezi z urejanjem problematik slovenske narodne skupnosti v veliki večini primerov ne padejo v ta ozek izbor izjem.

Drugi pomemben vzrok je v tem, da nam kot narodni skupnosti ne uspe ustvariti si skupen predlog, s katerim bi lahko izvajali učinkovito politično strategijo. To pa je dediščina, ki jo nosimo na ramenih že leta in leta, pa nič ne kaže, da bo mogoče neno breme kratkoročno učinkovito olajšati, kar je razvidno iz različnih pisem, poročil in izjav, ki dnevno prihajajo na dan glede potrebe po primerni reformi oz. po izbiri novih kriterijev za porazdelitev, da o raznih dočaj brezpredmetnih napadih niti ne govorimo. Če odmislimo napade, lahko ugotovimo, da je vse ostalo narejeno dokaj eno-

stransko, brez skupnega "placeta", kar pomeni, da je že od vsega začetka politično oz. strateško šibko.

Tako stanje se odraža na več področjih. Eno od teh prav gotovo zadeva dejelno komisijo za Slovence. V zvezi s tem organom postaja vse bolj jasno, da so se s sedajo dejelno politično situacijo stvari spremene v primerjavi s prejšnjo praksou in da je same odborništvo veliko bolj prisotno in bolj aktivno pri upravljanju in dodeljevanju finančnih sredstev. Po drugi strani pa je res, da je osrednji dejelni posvetovalni organ za Slovence zašel v hudo krizo glede lastne vloge, pri čemer nosi glavno krivido ravno zgoraj omenjeni način delovanja raznih komponent komisije.

Dejelna komisija za Slovence nosi v sebi potencial, s katerim lahko vpliva na odločitve pristojnega odborništva, klubu temu, da ima le posvetovalno vlogo. Na podlagi dejelnega zakona za Slovence 26/2007 lahko navaja tudi argumente in se ukvarja s temami, ki niso direktno vezani samo na porazdelitev sredstev za slovenska društva in organizacije. To je tudi organ, ki ima pravico, da izrazi svoje mnenje in stališče za vsak točko oz. tematiko, ki kakorkoli zadeva Slovence, čeprav ne more s svojimi mnenji obvezati dejelne uprave do določnih odločitev. V tem pa tiči zanka, saj prav pri tem je lahko komisija močno orožje ali pa prostor, kjer sami sebi zadajamo poraze.

Gre namreč za način političnega nastopanja do vodilnih organov javnih uprav. Ali bo to nastopanje enotno? Ali pa bo skušal vsak posameznik uveljavljati svoje predloge mimo mnenja drugih in neuskrajeno? V tem je namreč bistvena predpostavka za učinkovitost, ki mora postati primarno

vprašanje, bolj kakor je to lahko evidentiranje potrebe po novih kriterijih za porazdelitev in uporabo sredstev. Vprašanje učinkovitosti je resen argument, s katerim bi se bilo potrebno sponzorjeti. Učinkovitost dejelne posvetovalne komisije za Slovence je bistvenega pomena, a se v tem trenutku ne kaže v najlepši luči. Še slabše bo, če bo tako stanje trajalo še naprej ali se mogoče še dodatno zaostrovalo, če bo vsak skušal uveljavljati svoj pogled oz. predlog.

S perspektive učinkovitosti lahko na drugačen način gledamo na delovanje znotraj civilne družbe, kot tudi na problem dvojnikov. Učinkovitost dveh glasbenih šol je samo dobrodošla, če gre pri tem za skupno prizadevanje za kvalitetni dvig glasbenega pouka in izvajanja znotraj slovenske narodne skupnosti. Takih primerov je lahko še in še. Tudi dve društvi v vasi ne predstavljata velikega problema, če njuna učinkovitost priomore k ohranjanju in razvoju skupnosti.

Seveda je učinkovitost pojem, ki si ga ne moremo privoščiti samo z vidika aktivnosti oz. števila organiziranih dejavnosti. Učinkovitost mora biti pojem, ki ga moramo upoštevati celostno, kar pomeni tudi, da ne povzroča kriznih stanj, še posebno ne na področju proračunskih ravnovesij med izdatki in prihodki. Ne ena in ne druga krovna organizacija, kot tudi ne politika, nimajo čarobne palice, da bi lahko za vsako "veselo" blagajno dobole primerno vsakolečno rešitev. Vsako tako vztrajanje, ki krizo iz leta v leto obnavlja, pa je najprej moralno ali etično nesprejemljivo, ker omogoča, da postane tista določena organizacija ali društvo samo sebi namen in celotni skupnosti tudi v breme, česar pa ne potrebujemo, še posebno ne ob današnjem stanju.

KULINARIKA

Rižota z rdečim radičem in taleggiom

Rižota je tipična jed italijanskega severa, kjer so testenine, vsaj tiste industrijske, prisle na mizo prebivalcev koma po prvi svetovni vojni. V Padski nižini so riž pripravljali na vrsto različnih načinov, vendar so rižote, pripravljene seveda z maslom, bile najbolj priljubljene. Olivno olje je bilo npr. v Piemontu in Lombardiji skoraj neznano. Priljubljena je bila tudi polenta, recimo nekako bolj v vzhodnih deželah. Rižote so pripravljali z vsemi, kar so imeli na voljo: klobasami, žabami, slanino, raznimi zelišči, sladkovodnimi ribami in še bi lahko naštevali.

Zanimiva rižota, predvsem zaradi dveh sestavin, ki prihaja iz dveh različnih dežel: tista z rdečim radičem iz Trevisa in sirom taleggio, ki je tipičen za Lombardijsko, pridelujejo pa ga tudi v okolici Trevisa, tako da bi lahko reklam, da je ta jed bolj tipična za Benečijo, kot za Lombardijsko.

Za rižoto z rdečim radičem in taleggiom potrebujemo (za 4 osebe): 350 g riža (po možnosti vrste arborio ali carnaroli), liter čiste zelenjavne juhe (tudi iiz kocke), 300 g rdečega radiča, 150 g taleggia, 2 šalotki, pol kozarca suhega belega vina, maslo, sol, poper.

Radič operemo, odstranimo zunanje trde liste in ga grobo naseljamo, potem ko smo ga obrisali s kuhinjskim papirjem. Taleggiu odstranimo skorjo in ga narežemo na kockice. V širši posodi razputimo maslo in na njem prepräzimo, na nizkem ognju, zelo tenko se seljani šalotki. Ko sta čebulci porumeleni, okrepimo ogenj in v posodo nasujemri, ki naj se prepoji z maščobo. To bo trajalo kvečjeno minutko, nakar ga moramo politi z vinom in pustiti, da popolnoma izpari. Sedaj lahko priljemo 3-4 zajemalke zelenjavne juhe in dobro premešamo. Rižota občasno premešamo z leseno žlico in ko riž vpije skoraj vso tekočino, priljemo še nekaj juhe, ne smemo pa pustiti, da se riž posuši preveč. Koliko časa se bo rižota kuhal, je odvisno od vrste riža, čas kuhanja gre od 15 do 18 minut, ponavadi je čas kuhanja označen na embalaži. Pet minut pred koncem vmešamo seseljan radič in kuhamo dokler bo riž kuhan „al dente“. Ob koncu vmešamo še narezani sir in pol zajemalke juhe, dobro premešamo, poskusimo, če je jed dovolj slana, popopravimo in posodo odstavimo. Rižota naj počaka, pokrite, dve do tri minute, nakar jo lahko ponudimo.

Na isti način, vendar brez radiča, lahko pripravimo tudi rižoto z gorgonzolo, ki bo bolje uspela, če uporabimo pol pikantne in pol sladke gorgonzole. V vsakem primeru odsvetujem uporabo smetane, s katero bi jed postal odločno težje prebavljiva.

Dober tek!

Ivan Fischer

HRPELJE V nedeljo koncert virtuoza Nika Polesa

HRPELJE - V kulturnem domu v Hrpeljah bodo ob mednarodnem dnevu žena 8. marca priredili koncert, na katerev se bo s svojo glasbo predstavil skoraj 20-letni glasbeni viruoz na diatonični harmoniki, domačin Niko Polesa, doma iz Ritomeč, V lanskem letu je izdal svojo prvo zgoščenko Raj tipk, katere predstavitev si je v domači športni dvorani ogledalo več kot 1500 obiskovalcev. Nasstop Polesa bo v nedeljo, 7. marca, ob 18. uri. Na koncertu, ki ga bo vodila Alenka Lukač, se bodo poleg Polesa, ki je leta 2007 osvojil naslov absolutnega mladinskega svetovnega prvaka v igranju na diatonično harmoniko, predstavili s svojo glasbo še njegovi glasbeni prijatelji in učenci (ima jih kar 25). Nastopili bodo: ansambel Biseri, skupina Navihani Lisiaki (pri kateri Niko igra že od vsega začetka in je tudi ustanovitelj in glavni po-budnik narodno zabavnega ansambla), skupina Ku Adn, Šapjanski muzikanti, Duet z dolenske, Kraški muzikanti, učenci Osnovne šole Hrpelje, Trio Poles-Bratoz in učenci Niko Polesa ter duet Niko Poles in Martin Šabec. Dvorana hrpeljskega kulturnega doma sprejme približno 250 obiskovalcev in že vsi se-deži so zasedeni, kar priča o velikem zanimanju za nastop mladega harmonikaša, ki je svoje prve korake pričel pred več kot desetimi leti pri prof. Zoranu Lupincu iz Šempolaja.

Olga Knez

PISMA UREDNIŠTVU

Kaj se dogaja s pustom v Boljuncu?

Pustujem od leta 1936, ko sem v dobi fašizma hodil v prvi letnik osnovne šole z italijanskim učnim jezikom. Zaradi pustovanja po vasi nismo imeli nikoli problemov z oblastmi, razen v letih 1950-52, ko Zavezniška vojska uprava ni dovolila, da se opravi pustni pogreb po starci navadi, ker so smatrali, da je to žalitev za katoliško cerkev. Pusta so nam takrat vzeli skupno z njegovo posteljo in vse skupaj odnesli v kamionu od policije. Minogue, to se je zgodilo na pritisk tedanjega škofa Santina, ker je leta 1949 v Žavljah predsednik krajevnega pustnega odbora pozval množico, ki se je udeležila pogreba, naj prenesejo rajšči najlepše piščance njemu in ne škofu Santinu.

Leta 1962 smo v Boljuncu obnovili pustni pogreb z drugačnim sistemom. Ker je bila to doba osvajanja vesolja začenši z rusom Gagarinom, smo se odločili, da namesto klasičnega pogreba, priredimo spust v vesolje z raketom Boljunik. Reklama, ki nam jo je naredila ta spremembja je prišpomogla k temu, da se je vsako leto na boljunki Gorici zbrala velika množica radovednežev, ne samo vaščanov ampak tudi ljudi iz širše in daljše okolice, tja do Trsta.

Kot pustni odbor smo se dogovorili, da bomo tej množici nekaj ponudili. Na začetku je bil to sod vina na drevesu, povezan s pipo. Član pustnega odbora je ob pipi vino točil brezplačno. Nato, da se ne bi množica dolgočasila smo na Gorici poskrbeli za pravi komični šov. Na odru, kjer je stala raketa Boljunik sta dva boljunka komika, Stano Žerjal - Brondo in Izidor Maver - Mjžn, navzočim pripovedovala smešnice. Ker je bila množica v glavnem italijansko govoreča, so tudi smešnice bile v glavnem v italijanskem jeziku.

Po eni uri čakanja je prišla na vrsto prava ceremonija. Najprej je predsednik pustnega odbora Josip

Ota (Pepi Lic ali Brivec) prisotnim obrazložil življenje Pusta in vse njegove želje, ki jih je mislil izpolniti tu na zemlji; nato je prišlo na vrsto še delitev premoženja - dote. Ko je predsednik končal svojo nalogo in preden so se tehnični odločili za spust v vesolje, je še povabil prisotne na veliko frtalo.

Moram omeniti, da v tem prvem obdobju, ki se je končalo leta 1967, je pustni odbor doživel marsikatero kritiko s strani vaščanov. Predvsem zadnja leta, so bile te kritike zelo boleče, tako da smo bili vsi oborniki in sodelavci malo demoralizirani, ker smo delali vsi prostovoljno in smo si zelo prizadevali, da z organizacijo pustnih plesov pridobimo prepotrebna sredstva za gradnjo pustnega doma na Jami. V tem letu je tudi zbolel Predsednik pustnega odbora, ki se ni več opomogel. To je bila boleča izguba za vseh nas, ker je bil on prava duša celotnega dogajanja.

Drugo obdobje se je začelo z drugo in tretjo generacijo. Tu moram pohvaliti vse mlade in manj mlaude pustarje, ki smo bili prisotni na pustnih sprevodih v soboto na Opčinah in v torek po vasi; v sredo pa pripravljajo Pusta za polet v vesolje. To obdobje se je začelo v letih 90 in do leta 2009 ni bilo nikoli nobenega problema: priprava odra na vaškem trgu Gorica in postavitev rakete Boljunik, nato je sledil spredvod pustnih šem od Jame do Gorice skupno z vodo, tehnični in spremljevalci ter z godbo na čelu. Na odru so sledili, kot v starih časih, govorji Predsednika in razdelitev premoženja - dote. Po pregledu meteoroloških napovedi se je začelo vzvratno štetje in nato je Pust zapustil raketom ter odletel v vesolje, dokler mu ni zmanjkalo goriva. Ko je nekje pristal, je tablica v štirih jezikih opozarjala najditelja, naj po-kliče njegove lastnike, Pustni odbor, v Boljuncu. Tako se je zgodilo že večkrat. Pust je že pristal v Sloveniji, na Hrvaskem in v Italiji.

Letos se je pustna skupina razdelila na dve. En del tradicionalne

skupine iz Boljanca je pristopil k skupini Jabababava iz Prebenega, ki se je po dvajsetih letih spet udeležila pustnega sprevoda na Opčinah. Vsaka čast skupini Jabababava, ki je zasedla prvo mesto, medtem, ko je skupina Boljunc v zasedla šesto mesto. Pravi derbi med občani, ki se je vsekakor končal v lepem pustnem vzdusu.

Zataknilo se je pa na pepelnico sredo. Po dolgih letih spet mrivilo. Ceremonija sploh ni bila podobna tistim iz prejšnjih let in iz tradicije. Ljudje so še prihajali na Gorico, ko je bil Pust že v zraku: nič godcev, nič govorov, nič tehnikov, nič spremljevalcev, nobene vdove, nobenega meteorologa. Skratka popolno mrivilo, za katerega jaz kot starejši pustar in tudi drugi vaščani, bi že zeleli vedeti vzroke. Obračam se zato na kakšno nepristransko osebo, da obrazloži, kaj se je zgodilo, da je bil Boljunc prikrajšan za tako lep običaj. V naprej se zahvaljujem za odgovor.

Pepi Slavec

Kje bom, ko bom odrastel?

Kje bom ko bom odrastel? To je vprašanje, ki si ga marsikateri mladi zamejci postavi po opravljeni maturo. Nekateri se že takrat odločijo, da bodo študirali v tujini, matični domovini ali pa bodo odšli na univerzitetni študij izven naše dežele. Še nekateri sploh ne bodo študirali in se bodo zaposlili ... oz. bodo pričeli z iskanjem službe. Za te se delo še dobri, za tiste, ki dokončajo s študijem na univerzitetu in se mogoče še specializirajo, je trg dela v naših krajih bolj revni. In tako mnogo naših bistrih glav odpotijo in se zaposli drugje. Na račun le-teh se mnogokrat sliši marsikatera kritika, češ, da bi morali ostati tukaj in ... in?

In tukaj se pojavi naslednje vprašanje, kaj bi tukaj sploh lahko počenjali? Delo bi že dobili, vendar ne za to, kar so doštudirali in se trudili leta, za to, v kar so verjeli in so si že leli počenjati, ko bodo odrasli. Seve-

da bi bilo dobro, da bi te glave obdržali med nami, ker bi bile koristne celotni skupnosti, vendar delovnih mest zanje ni in ni. Prepričan sem, da odločitev ni lahka: zapustiti rodni kraj, prijatelje, družino in vse afekte in se preseliti v oddaljen kraj, kjer je vse drugačno, to ni kar tako. In tako so odšli, odhajajo in bodo odšli, se včasih vrnili začasno, nekateri pa definitivno.

Vrnitev v domače kraje ob upokojitvi je morda najboljša rešitev. Nasši kraji so v zadnjih letih postali idealen kraj za preživetje penzije, mirni, majhni, lepi, praktični, nič se ne dogaja oz. vse po starem... Občasno že znani spori med Slovenci in Italijani, med Slovenci in ... Slovenci in to je vse. Medtem pa na mlade nihče ne misli, saj ... jih ne potrebujemo. Medtem ko se drugje vlagajo v mlade, je tudi v zamejstvu stanje podobno ostalim predelom Italije, če ne celo slabše. Vedno isti ljudje vodijo vedno isto družbo, družbo, ki se vedno bolj starata, staranje pa ni samo demografsko, prinaša ohromelost in bojast do noge, do sprememb, ki niso potrebne, temveč nujne. Če bi prišlo do prenove, bi sedaj ne pisal o tem problemu, ker ne bi bil problem. Mladi bi imeli več možnosti do samorealisacije, družba bi od tega imela korist, naš okoliš bi bil v zgled

BAZOVICA - Delovno omizje o zaščitenih območjih Natura 2000

Deželni načrt za upravljanje Krasa mora upoštevati slovenske kmete

Bukavec: Kmetijstvo prvenstveno sredstvo za zaščito zemlje, Slovenci pa zanj skrbijo od nekdaj

Deželni načrt za upravljanje zaščitnih območij Natura 2000 mora zagotoviti razvijanje kmetijstva in še predvsem upoštevati, da je velika večina ljudi na Krasu slovenske narodnosti, manjšino pa med drugim ščitijo italijanski in mednarodni zakoni. Hude omejitve na zaščitenih območjih Sic in Zps namreč ogrožajo sam obstoju narodne skupnosti, ker prepoved obdelovanja zemlje pomeni dejansko razlastitev in to bo ljudi prisililo, da se tudi odselijo.

To je poučaril tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec na zaključnem delovnem omiziju o načrtu za upravljanje območja Natura 2000 na temo Kmetijstvo in upravljanje gozdov. Srečanje je bilo včeraj popoldne v didaktično-naravoslovnem centru v Bazovici in je bilo zadnje iz ciklusa temu namenjenih delovnih omizij. Podobna delovna omizija je deželna uprava že priredila na več področjih, od rekreacijskih in športnih dejavnosti do turizma na zaščitenem območju. Ciklus srečanj posameznih delovnih omizij se bodo zaključili v marcu. Njihov namen je izmenjava informacij med deželnimi funkcionarji in predstavniki vseh prizadetih dejavnikov, od srenj do stanovskih organizacij, ki so v okviru raznih srečanj posredovali vrsto prizom. Deželna vlada naj bi nato te prizombe upoštevala pri izdelavi dokončnega načrta za upravljanje območja Natura 2000, na katerega sicer še zlasti kraški kmetje in vinogradniki čakajo že dolgo let. Po uvedbi zaščitenih območij ni pač mogoče na Krasu premakniti niti veje, dokler ne bo načrt točno določil, kje se lahko kaj dela in kje ne. Načrt bo namreč določal, katera območja bodo namenjena kmetijstvu ali vinogradništvu in katera bodo zaščitena.

Na srečanju so deželni funkcionarji posredovali obrazec s pregledom opravljenega dela in s predlogi za nadaljnje delo ter nato prisluhnili pripombam številnih udeležencev. Bukavec je obrazec očenil kot »škodljiv« za kmetijstvo in predlagal mapiranje zaščitenega območja, da bo točno določeno, katera območja bodo namenjena kmetijstvu. Kmetijstvo je namreč prvenstveno sredstvo za zaščito zemlje, je naglasil in spomnil, da slovenski kmetje od nekdaj skrbijo za kraško območje. Z ustreznim deželnim načrtom in specifičnimi normativi v podporo kmetijstvu, je dal Bukavec, pa lahko postane Natura 2000 tudi priložnost za razvoj.

A.G.

Delovno omizje je bilo v didaktično-naravoslovnem centru v Bazovici

KROMA

PROMET - Organizacija Greenaction Transnational vložila dve ovadbi
Odsek hitre ceste ob železarni se z dežjem spremeni v »drsališče«

POLICIJA Po dobrem letu prijeli še dva trgovca z ljudmi

Tržaški mobilni oddelki policije je v Benetkah odvzel prostost nigerijskih državljanoma, ki naj bi bila svoj čas med vodilnimi predstavniki velike kriminalne združbe. 43-letni Boše Faith Ifafidon in 46-letni Steven Oti sta osumnjena trgovanja z ljudmi in siljenja deklet v prostitucijo. Tržaško državno tožilstvo je priporana na logu izdalo v okviru preiskave, ki je novembra 2008 privredila do 11 arretacij. Policia je tedaj razbila združbo, ki je izjemno krutimi metodami novacija mlade Nigerijke. Družinam je odševala do 50 tisoč dolarjev, nato pa so jih moralata dekleta s prostitucijo več let vračati denar. Zvodniki so svojim sužnjem grozili tudi z nasiljem in vuduškimi obredi. Zapletena preiskava se je začela konec leta 2007 v Trstu, ko je generalni konzulat Slovenije opozoril policijo, da je nigerijski državljan v imenu desetih rojakov vložil sumljive prošnje za pridobitev slovenskih delovnih vizumov.

Okoljevarstvena organizacija Greenaction Transnational je včeraj vložila še drugo ovadbo v zvezi z odsekom hitre ceste pri škedenjski železarni, ki je bil v zadnjih mesecih prizorišče res številnih prometnih nesreč (*na arhivski sliki ena izmed nesreč v tem času*). Tokrat so se okoljevarstveniki obrnili na računsko sodišče, pred dnevi pa so prvo ovadbo vložili na državnem tožilstvu. Greenaction Transnational iz varnostnih razlogov zahteva takojšnje zaprtje omenjenega odseka, na katerem so karamboli v deževnem vremenu prepogosti.

Računsko sodišče bo preverilo, ali je kdo odgovoren za gmotno škodo, ki bi jo povzročili zamenjava asfaltne prevleke in razni varnostni posegi, pa tudi za škodo, ki je v tem času doletela žrtve prometnih nesreč. Okoljevarstveniki menijo, da sta za omenjeno škodo odgovorni družba ANAS in Občina Trst, ki kljub številnim nesrečam odseka nista zaprli za promet.

Nesreče so najbolj pogoste na odseku hitre ceste pri Škednju, kjer se asfalt ob vsakem dežju spremeni v nekakšno »drsališče«. Vozniki so v podobnih pogojih večkrat izgubili nadzor nad svojimi vozili, nekajkrat so se vpleteli tudi telešno poškodovali. Vzroke preveč spolzkega cestišča bi bilo potrebno ugotoviti. Morda je asfalt obrabljen, nekateri strokovnjaki pa trdijo, da so krivi prašni delci, ki iz dimnikov železarne prehajajo na bližnje cestišče.

OBALNA CESTA - Zahteva svetnika Edvina Forčiča (SSk)
Občina Devin-Nabrežina naj počisti pomazane table

Neznani vandali so pomazali in poškodovali dvojezične table in smrekoke na Ribiški poti pod Nabrežino, pri Čupah in na obalni cesti med Križem in Nabrežino. To je spodbudilo občinskega svetnika Ssk v gibanju Insieme-Skopaj Edvina Forčiča, da od Občine Devin-Nabrežina zahteva očiščenje pomazanih tabel.

Forčič je v pismu županu Giorgiu Retu in podžupanu Massimu Romiti poudaril, da vsak dan zamude pri čiščenju škoduje ugledu in turistični promociji občine. »Podoba nizkotne rastične nestrnosti ruši temelje neprekenljivih vrednot kot sta spoštovanje, spoznavanje, kulturno in vsestransko sodelovanje ter prijateljstvo med tu živečima narodoma. Predstavlja obenem žalitev spomina generacij nabrežinskih ribičev, ki so ob težkem ribolovu s čupami, obdelovali paštne ter urejali stopnišča po katerih so na smrt utrujeni prenašali težke tovore do vasev,« je v pismu županu in podžupanu še zapisal Forčič.

Pomazane dvojezične table na obalni cesti pod Nabrežino

SPOROČILO

SKGZ pozdravlja nov statut Pokrajine

Slovenska kulturno-gospodarska zveza je izrazila zadovoljstvo ob sprejetju novega statuta, ki ga je po petnajstih sejah odobril tržaški pokrajinski svet. Predsednik Rudi Pavšič je v tiskovnem sporočilu podčrtal, da »statut končno vrednoti slovenski jezik in omogoča njegovo uporabo v javnosti in na sejah pokrajinskega sveta.« V sporočilu so omenjena določila 4. in 8. člena novega statuta:

V četrtem členu piše: »Pokrajina ovrednoti kulturne, jezikovne in verske različnosti, prisotne na ozemlju; priznava in ščiti, še posebej, pravico do rabe slovenskega jezika.« V osmem členu pa je zapisano: »Pravilnik ureja med drugimi rabe slovenskega jezika v okviru delovanja pokrajinskega sveta, kot to predvidevajo ustrezne norme.«

»Člena sta jasna, čeprav bo statut dokončno odobren na prihodnji seji pokrajinskega sveta, ko bo za to dovolj naša večina. Raba slovenščine v okviru delovanja pokrajinskega sveta pa bo možna, ko bodo svetniki odobrili pravilnik.«

SKGZ jemlje na znanje, da je bila pot do statuta dolga in naporna, ker je desnica v pokrajinskem svetu z vsemi možnimi sredstvi ovirala iter prav zaradi členov o slovenščini. Obžalovanja vredno je, da so na Tržaškem in v deželi Furlaniji Julijski krajini ljudje in politiki, ki se še niso iznenabili stare dediščine nacionalističnih konfliktov, protislovenstva, ki je doživel vrh s fašizmom, in zameri, ki so nastale ob povojnih dogodkih. Žal so štافتno palicu nacionalizma sprejeli tudi pripadniki mlajših generacij, ki se izrekajo proti slovenski besedi in kulturi.

Prav zaradi tega je pomembno in hvalevredno, da pri bistvenih civilizacijskih in humanih zadevah leva sredina vztraja na načelih pravic, sožitja in duha združene Evrope. Med te pravice sodi raba materinega jezika, izražanje lastne kulture in identitete. Prav tako pomembna so načela sožitja in sodelovanja, toliko bolj med skupnostima, ki živita z ramo ob ramo stoljetja. Kdor izvaja politiko ločevanja in izločevanja vrača v sedanjo najtemnejšo plat naše skupne preteklosti. Zato je prav, da Pokrajina Trst in večina, ki jo upravlja, vztraja do trenutka, ko bo možno svetnikom na uradni seji spregovoriti v slovenskem jeziku,« je zapisal predsednik SKGZ Rudi Pavšič.

GLEDALIŠČE MIELA - V sredo veselo praznovanje

Inovativnih in pestrih prvih dvajset let malega velikega teatra

Za tržaške razmere, včerajšnje in današnje, je gledališče na nabrežju pozitivna izjema

Gledališče Miela na tržaškem nabrežju, v palači, ki je bila nekoč dom pristaniških delavcev, kot še vedno tudi v slovenščini piše na pročelju, deluje že dvajset let: otvoritev je namreč bila 3. marca 1990 in obletnico je zadruga Bonawentura, ki gledališče vodi, prav 3. marca zvečer proslavila z velikim praznikom, ki je privabil pravo množico ljudi, ki so tako ali drugače navezani na zelo raznoliko in razvijano dejavnost, ki jo gledališče nudi in katere osnovni predznak je zlasti inovativnost, pa tudi alternativnost, sploh pa izredno živahen, radoživ in po potrebi tudi vesel odnos do kulturnega ustvarjanja. Prav ta odnos je verjetno botroval izbiri imena, ki se navezuje na prezgodaj umrlo tržaško slikarko Mielo Reina na njena veselje izžarevajoča dela.

Kakorkoli že, v gledališču Miela so Tržačani prvič videli v svojem mestu eksperimentalno predstavo, kon-

cert ali drugačno kulturno pobudo, s katero so njihovi ustvarjalci začenjali začrtovati nove poti. Na tem odru so prvič nastopili igralci, glasbeniki, pa tudi pisatelji in znanstveniki, ki so pozneje zasloveli, in tudi veliko tuhij umetnikov je na njem gostovalo, denimo tudi iz Slovenije, naj omenimo le skupino Laibach in Vlada Kreslina, od tuhij Johna Zorna, Giora Feidmana, Kočani Orkestar, med Italijani Modena City Ramblers, Enrico Rava, Moni Ovadia, Vinicio Capossella, Marco Paolini, Claudio Bisio, Paolo Rossi, Lella Costa, Ascanio Celestini... še in še bi lahko naštevali. Posebne so bile tudi nenavadne pobude, ki jih je uresničila zadružna Bonawentura, denimo Satiemania z izvedbo klavirskih Vexations Erica Satieja, pa bralne maratone in prijubljeni Pupkin Kabaret.

Prebliski vsega tega je odseval dokumentarni film, ki so ga posneli

V sredo zvečer so obnovili dosejanjo nelaho pot gledališča

KROMA

za to priložnost in so ga predvajali med praznikom za dvajsetletnico. V njem se takratni glavni pobudniki danes spominjajo, kako je po zaprtju sedeža filmskega kluba Cappella Underground nastala zamisel za dvorano, v kateri bi gostili raznovrstne pobude, od filma do glasbe, gledališča, likovnih umetnosti in še marsikaj drugega, in še zlasti do zamisli, da bi ljudi, ki jim je bil ta načrt všeč, prepričali da bi pristopili v zadružno in prispevali milijon lir, ne da bi si od tega pričakovali dobiček.

Sicer je bil praznik priložnost za družabnost med ljudmi, ki tako ali drugače zahajajo v gledališču Miela: teh se je cel večer kar trlo v foyerju z barom, veliko pa jih je tudi sedelo v temni dvorani in uživalo v poslušanju odličnega Niente Band, ki običajno spremlja Pupkin Kabaret. Za glasbeniki so se vrteli nemi posnetki prireditev, ki so se v dvajsetih letih zvrstile v dvorani; pravilni užitek je bil prepoznavati nastopajoče in prireditve: Ovadia, Aguševi, Oddifreddi ... (bov)

POKRAJINA - Ob mednarodnem dnevu žensk

Poudarek na ženski ustvarjalnosti

Nagradi bodo igralko, »kulturno podjetnico«, Ariello Reggio - V pondeljek bodo tudi odprli fotografsko razstavo

Pobude je včeraj predstavila predsednica Bassa Poropat

KROMA

doma žensk v Ul. Pisoni št. 3, kjer bo pokrajinska komisija za enake možnosti pripravila zanimivo fotografsko razstavo z naslovom Re/Sisters – Donne in movimento. Več o tej razstavi je na včerajšnji novinarski konferenci povedala predsednica omenjene komisije Luisa Cignatta, ki je dejala, da bo na razstavi, to bodo uradno odprli 8. marca ob 20. uri, na ogled približno 26 fotografij oz. portretov žensk različnih poklicnih profilov (novinarke, pacifistke, znanstvenice, pisateljice, politične aktivistke ...), ki delujejo v državah, v katerih vladajo vojne razmere. Poleg razstave je Cignatta izpostavila še projekcijo videa, v katerem so zbrani intervjui z damami, kot so Vandana Shiva, Malalai Joya, Aminata Traore ... Ce-

lotna prireditev ob mednarodnem dnevu žena pa bo ponudila še širok izbor drugih pobud, ki bodo na sporednu v prihodnjih tednih. O seminarjih na temo ženskega odporništva nekoč in danes je včeraj spregovorila Silva Bon iz Mednarodnega doma žensk, ki je napovedala niz konferenc, ki bodo v njihovem domu na sporednu ob četrtkih popoldne. Dan žena želi počastiti tudi pokrajinski odbor za enake možnosti, ki bo v prihodnjih dneh pripravil srečanje z dijaki liceja G. Galilei, na katerem bodo govorili o ženskem delu oz. o usklajevanju za poslovne za polni delovni čas, gospodinjstva in skrbi za otroke. Natancen datum in uro srečanja bodo članice omenjenega odbora sporočile v prihodnjih dneh. (sc)

Demokratska stranka in ambiciozni Trst

Ambiciozemu Trstu naproti je naslov ciklusa srečanj Demokratske stranke, na katerih naj bi se soočili s tem, kar v Trstu manjka, in ponudili možne rešitve. Na srečanjih bo govor o urbanistični podobi mesta, o potrebah na tem področju, o usklajevanju s potrebami okolja. Cilj je jasen: omogočiti mestu moderno načrtovanje, ki naj bi zrlo v urejeno bodočnost tukajšnjega ozemlja, kot je nakazal pokrajinski tajnik stranke Roberto Cosolini.

Prvo srečanje iz ciklusa Ambiciozemu Trstu naproti bo danes ob 17.30 v Novinarskem krožku. Govor bo o novih instrumentih o pogajanju med javnim in zasebnim. Sodeloval bo Ezio Miceli, docent cenitev na fakulteti za arhitekturo beneške univerze.

Na univerzi o varnosti pred požari

Pomen varnosti pred požari v industrijskem in terciarnem sektorju bo v osredju današnjega zasedanja na tržaški univerzi. Potevalo bo v poslopu H3, dvorana 1A tržaške univerze. Sodelovala bosta Alberto Ongaro, vodja oddelka za tehnične zadeve in splošne gradnje pri tržaški univerzi, in Giorgio Sclip, odgovoren za preventivno službo in zaščito na tržaški univerzi. Začetek ob 9.30.

Debata o dnevu spomina in fojbi

Dan spomina in bazovski šoht je naslov srečanja, ki ga danes prirejata tržaški antifašistični odbor in deželna svetniška skupina Mavrične leve. Govorili bodo Sandi Volk, Claudia Černigoj in Gorazd Bajc. Srečanje (začetek ob 17.uri) bo v dvorani Tessitori na Trgu Oberdan (nekdanja palača Telve).

OSMI MAREC - Več pobud

Nagrade, kultura in aktualne teme

Osmi marec, mednarodni dan žena, ponuja cel kup zanimivih srečanj in prireditv, na katerih bo osrednja pozornost seveda namenjena ženskam. V nedeljo, 7. marca ob 11. uri prihaja v knjigarno Lovat (Drevored XX. septembra 20, tretje nadstropje) znana tržaška astrofizičarka Margherita Hack (**na slike**), ki bo nagradila zmagovalke prvega tekmovanja v ženskem pisanju z naslovom Ipazia. Ženske bodo torej nagradile druge ženske, ob Margheriti Hack bosta navzoči Eloisa Cignatta (predsednica komisije za enake možnosti na tržaški pokrajini) in Nuria Kanzian (predsednica društva Noumeno).

V Miramarškem gradu bo jutri in v nedeljo vsem ženskam na voljo brezplačen ogled razstave z naslovom »Il Bacino. Un capolavoro per l'Italia«. Razstavljen je mojstrovin slika Francesca Hayeza iz leta 1861, pa tudi poseben sklop o avtorjevih ljubezni. Vodení ogledi bodo ob 11., 12., 15. in 16. uri. Pobudo podpira italijansko ministarstvo za kulturo.

Ženske Demokratske stranke prirejajo ob tej priložnosti srečanje na temo »Ženske in delo«, ki bo jutri ob 10.30 v knjigarni Minerva (Ul. S. Nicolò 20). Spregorovili bodo senatorka Tamara Blažina, tržaška pokrajinska odbornica Adele Pino in tržaški pokrajinski tajnik DS Roberto Cosolini, na sporednu pa je tudi predvajanje videoposnetka.

Prostovoljci organizacije Emergency pa bodo v nedeljo od 10. do 19. ure na Trgu Cavana, kjer bodo delili informativno gradivo o dejavnostih organizacije, seveda pa tudi mimoze. Zbrane prispevke bodo namenili zdravstveni postojanki v afghanistanškem Angaramu.

ŠOLSTVO - Na Opčinah informativno srečanje zavodov Zois in Stefan

Ponudba tehničnih šol v luči višješolske reforme

Pet smeri, preurejeni predmetniki ter ohranjanje vezi s svetom dela, znanosti in univerze

Pet tehničnih smeri po 36 tedenskih ur pouka, nekoliko preurejeni predmetniški, pouk enega od nejezikovnih predmetov v tujem jeziku ter ohranjanje vezi s svetom dela, znanosti in univerze. To ponujata obe tehnični šoli s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem, sedanja Trgovski tehnični zavod Žige Zoisa in Poklicni zavod Jožefa Stefana, ki bosta z novim šolskim letom 2010-2011 postala Državni tehnični zavod Žige Zoisa in Državni višješolski izobraževalni zavod (po novem ne poklicnega, ampak tehničnega značaja) Jožefa Stefana, za kar so se na obeh šolah odločili v luči izbir ob reformi više srednje šole.

O tem je bil govor na včerajnjem poldanskem informativnem srečanju z naslovom Naša tehnična zavoda v luči reforme, za katerega je očitno vladalo veliko zanimanje, saj je v dvorano Zadružne kraške banke na Opčinah prišlo res precej nižješolcev, njihovih staršev, profesorjev in nekaj gostov, med katerimi naj omenimo vodjo Urada za slovenske šole Tomaža Simčiča in pedagoško svetovalko Andreja Dušnovnika Antoni. Bolj kot za reformo gre po besedah ravnateljice prof. Milene Padovan, ki letos vodi obe šoli, za reorganizacijo, v prvi fazi pa se ta reorganizacija tiče predmetnikov, kar je bilo, opozarja, res nujno zaradi prave množice smeri, ki so se namnožile v preteklih letih. Na podlagi reforme bodo drastično omejili število smeri, više srednje šole pa bodo ponujale tri študijske poti: liceje, poklicne in tehnične šole, v slednjo kategorijo pa bosta spadala tudi zavoda Žige Zois in Stefan. Če za prvo šolo to ne predstavlja bistvene novosti (tehnični zavod je bila že doslej), ima druga popolnoma nov status, saj se iz poklicne spreminja v tehnično šolo. Na obeh šolah se bo pouk s prenovljenimi smermi in predmetnikom začel septembra letos v prvem razredu, medtem ko bodo ostali razredi nadaljevali po dosenjanjem sistem.

Zavod Ž. Zois bo ohranil dosedenje smeri, čeprav bosta delno spremenjeni tako glede naziva kot predmetnika. Sedanja »trgovska« oz. pravno gospodarska podjetniška smer se bo preimenovala v smer uprava, finance in marketing, oddelek za geometrije pa v smer gradnje, okolje in teritorij. V prvem primeru, je pojasnil prof. Marko Oblak, se bo predmetnik spremenil zelo malo: zemljepis so premaknili iz zadnjih letnikov v prvi bienij, tudi glede gospodarskega poslovanja se ne bo veliko spremenilo, medtem ko bo informatika odsej samostojen predmet. Tudi na geometriki smeri bo po besedah prof. Marka Jagodica situacija precej podobna dosedenji, za razliko, da se bo začel poučevati nov predmet upravljanja gradbišča in varnosti na delovnem mestu, po novem bodo angleščino poučevali vseh pet let šolanja, okrepljen bo tudi pouk matematike in uporabne matematike, informatiko pa bodo začeli poučevati že v prvem razredu. Obe smeri omogočata bodisi zaposlitev kot nadaljevanje študija na katerikoli fakulteti (kar so s svojimi pričevanji podkreplili tudi bivši dijaki Marko Štolfa, Andrej Šušteršič, Marko Štrajn in Alan Oberdan), prav tako bosta ohranili povezavo s svetom dela z izvajanjem delovne prakse v podjetjih tako v Italiji kot v Sloveniji.

Največje novosti zadevajo zavod Stefan, ki bo, kot že rečeno, po novem tehnični zavod, ohranil pa bo vse tri dosedenje smeri, o katerih so spregovorili profesorji

Za včerajnje informativno srečanje na Opčinah je vladalo veliko zanimanje

KROMA

Egon Štoka, Marko Emili in Sara Čok in ki se bodo po novem imenovale takole: elektronika in elektrotehnika s podsmerjo elektronika, mehanika, mehatronika in energija s podsmerjo mehanika in mehatronika ter kemija, materiali in biotehnologije s podsmerko okoljske biotehnologije. Te smeri omogočajo nadaljevanje dosedenjega delovanja, ker bo šola odslej tehnična, pa nove generacije dijakov ne bodo več opravljale kvalifikacijskega izpitja ob koncu tretjega let-

nika, nekateri predmeti bodo spremenili naziv, prihajajo pa tudi nekatere nove discipline, kot npr. tehnologije in tehnike grafičnega upodabljanja, informatske tehnologije in tehnologija nadzora okolja. Tudi za te smeri velja, da se bodo diplomiranci lahko bodisi vključili v svet dela bodisi nadaljevali študij na katerikoli fakulteti. Na šoli tudi ne želijo zanemariti vezi s podjetji (predvsem na podlagi izmenjave med šolo in svetom dela, potem ko mikrospecializa-

cija ne bo več institucionalno prisotna), znanstvenimi ustanovami in univerzo, ki so se spleteli skozi tri desetletja in katere so podarili tudi nekateri gostje: direktor Vsevravnega inštituta za fiziko snovi pri bavskem sinhrotronu dr. Roberto Gotter, predsednik deželne sekcije Italijanskega kemijskega društva prof. Ennio Zangrandi in predstavnica Observatorija za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko dr. Paola Del Negro. (iz)

ZAVOD Ž. ZOISA - Tečaja računalništva Namenjena »geometrom« in dijakom trgovskega oddelka

Zavod Ž. Zoisa gosti letos dva tečaja računalništva, ki jih s finančnimi sredstvi deželne uprave prireja socialno podjetje Adformandum. Ob koncu obenih tečajev bodo dobili dijaki potrdilo o obiskovanju, s pridobljenim znanjem pa se bodo lahko prijavili tudi na izpit za pridobitev evropskega potrdila o uporabi računalnika ECDL.

Za 3. in 4. razred oddelka geometrov je stekel tečaj o uporabi programov

AUTOCAD in sicer 2D nadaljevalni in 3D. Za bodoče geometre je to prav gočovo pomembna in koristna novost, ki jih še boljše pripravlja za poklic geometrije in jim prinaša tudi kredit v primeru nadaljevanja študija. Pri tečaju, ki ga vodi M. Briščak, dijaki dopolnjujejo znanje, ki ga že tak doljje pri rednem pouku in gotovo je to tudi dobra spodbuda za dijaka 3. razreda A. Bachija, ki je zmagovalec deželne selekcije in se bo zato naslednji teden na Sardiniji udeležil vsedržavnega tekmovanja v risanju s pomočjo računalnika.

Trgovski oddelek pa, kot že vrsto let, nudi dijakom 3. in 4. razreda tečaj ECDL o uporabi programov za uredniško delo, ki ga vodi E. Zerjal. Tečaj je sestavljen iz sedmih modulov (Spoznavanje računalnika, Windows, Word, Excel, Access, Power Point, Internet ter elektronska pošta) in za vsakega je predviden zunanjji izpit. Ko dijaki opravijo vse izpite, dosežejo evropsko potrdilo o uporabi računalnika ECDL, s katerim dokažejo znanje, ki so ga usvojili. Potrdilo obenem predstavlja dodaten kredit za dijake, ki bodo nadaljevali z univerzitetnim študijem.

AcegasAps Pokopališka in pogrebna služba

Preklic za opuščene grobove na pokopališču pri Sv. Ani in na bivšem vojaškem pokopališču v Trstu

Obveščamo, da je Občina Trst sprožila postopek za izgubo pravice do oz. za preklic opuščenih grobov, ki se nahajajo na pokopališču pri Sv. Ani in bivšem vojaškem pokopališču. Na podlagi zahteve upravičencev je možna prekinitev postopka.

Uredbe in seznam zadevnih grobov so na razpolago v Uradih za pokopališke storitve in pri Občinskih okrožjih.

Obvestilo je v skladu z zakonom št. 241 z dne 7. avgusta 1990 in sklepom odbora št. 305/2003.

POBUDA ZA DIJAKE

Po poteh spomina proti totalitarizmom

Ta in prihodnji konec tedna (od 5. do 7. oz. od 12. do 14. marca) bo večje število dijakov devetih višjih srednjih šol s Tržaškega in Goriškega odpotovalo na Hrvaško, kjer bodo z obiskom nekaterih krajev spominali grozote totalitarizmov. Potovanje spada v okvir projekta Spomin in prizadevanje (Memoria e impegnio), ki ga prireja združenje Tenda per la Pace e i Diritto iz Štarancana s podporo tržaške in goriške pokrajinske uprave. Cilj projekta, ki je namenjen višješolcem in je stekel 21. januarja letos, pri njem pa sodeluje preko sto mladih iz devetih šol s Tržaškega in Goriškega, je seznanjanje mladih z zgodovino 20. stoletja v naših krajih, s tem da se jih spodbuja k spoznavanju, ki naj bo osvobojeno ideoloških spon, kar prispeva k premoščanju ovir, ki onemogočajo polno vrednotenje priložnosti, ki bi jih morala zagotovljati tukajšnja večkulturna identiteta. Prav tako je cilj projekta tudi podpiranje prizadevanj mladih v boju proti diskriminaciji in nasilju, ki sta še danes prisotna v naši družbi.

V ta namen so se mladi tudi pooglobili v problematiko rasizma, ksenofobije, homofobije in diskriminacije v naših skupnostih, kar je prišlo do izraza npr. na sredinem srečanju v parku bivše umobolnice pri Sv. Ivanu v sodelovanju s tržaškim centrom za umsko zdravje. Zdaj pa se bodo dijaki kot že rečeno podali na pravo »romanje spomina«, na katerem jih bodo spremljali bivši deportiranci, predstavniki združenja bivših protifašističnih političnih preganjancev Anppia in Pokrajine Trst. Tako bodo obiskali Jasenovac, kjer je med drugo svetovno vojno delovalo zloglasno ustaško koncentracijsko taborišče, kjer je našlo smrt preko 80.000 ljudi, v glavnem Srbov, političnih nasprotnikov, Romov, Judov in partizanov. Po Jasenovcu in Zagrebu bodo višješolci iz Trsta in Gorice obiskali otok Rab, kjer je prav tako med drugo svetovno vojno delovalo italijansko fašistično koncentracijsko taborišče, v katerega so poslali na tisoče ljudi predvsem iz Slovenije, a tudi iz Hrvaške in Bosne, umrl pa jih je približno 1.500. Z Raba se bodo podali do drugega žalostnega kraja spomina, Golega otoka, kjer je po resoluciji informbiroja leta 1948 delovalo jugoslovansko komunistično taborišče, skozi katerega je šlo na tisoče političnih zapornikov. Na poti domov se bodo ustavili še v vasi Lipa pri Reki, ki je svoj sodni dan doživel 30. aprila 1944, ko so nacistični okupatorji v povračilo za atentat na zloglasnega esesovskega »specialista za smrt« Christiana Wirtha začeli vas in pobili 259 krajanov s starci, ženskami in otroki vred.

Projekt se bo zaključil 8. maja, pred tem pa bodo sodeljujoči dijaki pripravili prispevke v obliku poglavljajev tematik diskriminacije, simbolov spomina ter zbrali pričevanja bivših deportiranec, dela pa bodo objavili na spletni strani www.memoriaeimpegno.org.

Posegi v Ul. Cantù

V Ul. Cantù bodo od ponedeljka, 8. marca dalje, opravili celo vrsto posegov za ureditve cestne signalizacije, da bi omogočili boljši potek prometa po tej ulici. Uvedli naj bi nove parkirne prostore in prehode za pešce. Posegi bodo trajali od dva do tri tedne, seveda, če bo to dovolilo ugodno vreme.

STOLNICA SV. JUSTA - Začetek niza predavanj

Bog danes: o tem sta govorila škof Crepaldi in Susanna Tamara

V množici obiskovalcev malo slovenskih vernikov - Kratek pozdrav tudi v slovenščini

Nadškof Crepaldi, na sliki s Susanno Tamara, se zelo zavzema, da bi prišel v stik z najširšim občinstvom

KROMA

Vseh pet cerkevih ladij tržaške stolnice svetega Justa je v sredo zvečer dodobra napolnila množica vernikov in nevernikov, ki so prišli poslušati prvo predavanje nadškofa Giampaola Crepaldija, ki je potekalo pod geslom Bog danes. Ta se je pred kratkim odločil za niz srečanj z javnostjo o pomenu Boga v današnjem času. Za predavateljsko mizo so se poleg nadškofa Crepaldija usedli še gostja večera pisateljica Susanna Tamara ter duhovnika glavnega škofa vikar Giovanni Muggia in teolog Ettore Malnati, ki je pred začetkom predavanja pozdravil prisotne, v prvi vrsti seveda predstavnike civilnih in vojaških oblasti ter ostalih veroizpovedi, slovenskim poslušalcem, ki jih resnici na ljubo in na žalost ni bilo veliko, pa je namenil nekaj besed tudi v slovenščini. Za glasbeni uvod, intermezzo in zaključek, so poskrbeli pevci zboru Cappella civica, ki so pod vodstvom Marca Sofianopula in orgelski spremljavi Roberta

Brisotta slušateljem podali nekaj nabožnih pesmi.

Monsinjor Crepaldi se je v začetku svojega posega gibal med formalnim in neformalnim nagovorom prisotnim, nato pa je citiral enciklico svetega očeta Benedikta XVI. z naslovom Caritas in veritate, v katerem papež pravi, da človek ne more biti popoln brez Božje prisotnosti. Živimo v času, ko so brezverne ideologije, ki so hotele zanikati obstoj Boga, propadle. Človek je tedaj delal proti samemu sebi. Danes živimo v času portmodernizma in nemočne misli (pensiero debole). Človek se seveda premika in giblje, a je bolj kot romarju, ki ima svoj cilj, podoben tavajočemu, ki lastnega cilja nima. Močno je občutiti pomanjkanje duhovnih vrednot. Čas blagostanja je namreč povzročil veliko opustošenje predvsem na duhovnem področju. Zakaj torej Bog danes? Predvsem kot odgovor na še nerešena življenska vprašanja. Crepaldi se je nato navezel na tri

osebne primere. Prvi je življenska zgodba nekega vietnamskega škofa, ki je začel s svojim pastoralnim delom v Saigonu le tri mesece pred zmago in prihodom vietkongov. Po revoluciji je trinajst let prestal v zaporu, moč pa je dobiov predvsem pri Bogu in Božjem. Drugi je bil primer njegovega brata, ki je umrl zelo mlad, saj se je rodil z Downovim sindromom. Mladi Crepaldi je tedaj doživel veliko duhovno krizo, pomiril pa se je šele tedaj, ko je odsev obraza svojega brata videl v Križanem. Tretji primer je zadeval sina njegovega bratranca, ki se je klub hudi bolezni zaljubil in se poročil, z zaročenko pa ga je na zakon pripravil kar sam. Kaj je torej radost? Sveti Avguštín pravi, da ta izvira predvsem iz resnice, Bog pa je item in glasba, katerega človeška ušesa danes še kako potrebujejo.

Pisateljica Susanna Tamara se je v začetku svojega posega vprašala, kje je sploh danes Bog. Danes ima človek takoreč preganjavico, da napolni svoj dolgčas in lastno tišino. Marsikdaj je človek ves iz sebe, zato se tudi tako pogosto pojavljajo duševne bolezni. Veliko od nas danes ne zna več poslušati bližnjega, sledimo le lastni kreativnosti in želji po uspehu. Tamarova se je v svojem posegu obregnila tudi ob posledice, ki jih je v družbenem tkivu zapustilo leto 1968, saj se je po njenem mnenju tedaj začel rahljati pomen avtoritete in dolžnosti, kar naj bi bilo danes lepo vidno pri mladih, ki so vedno bolj zbegani. Veliko je namreč razbitih družin, mladih brez pravih perspektiv, tako da sami ne znamo graditi lastnega časa. Živimo življenje izven časa. Kako torej zoper privzeti vrednote? Človek se more opreti predvsem na zemljo in nebo, ki sta mu mati in oče. Tamarova je spregovorila tudi o zanikanju človekove vesti, saj se človek v svoji vesti streča predvsem s skrivnostnostjo. Danes podobe odzirajo prostor besedi in stvarnosti. Čeprav družba zelo ceni lep zunanj izgled, je ta popolnoma prepredena s smrtoj, saj ji nihče od nas ne more uiti. Ljudje plešemo na robu prepada, prav ta nevarni ples pa je lahko povod za spremembo in izboljšanje. Človeka lahko torej odreši le zblisten odnos z besedo, z logosom, je zaključila Tamarova. (ps)

TREBČE - SKD Primorec

Na cici urici tokrat Cesarjeva nova oblačila

V petek, 26. februarja je bila v Ljudskem domu v Trebčah na vrsti nova Cici urica, v organizaciji SKD Primorec, ki so jo vodile Francesca Antonini, Biserka Cesar in Katerina Kalc. Na sporednu je bila Andersenova pravljica Cesarjeva nova oblačila. Otroci so jih zelo pozorni prisluhnili, saj je bila večini nepoznana. Tako so spoznali lik ošabnega cesarja, kateremu so bila edina skrb vedno nova oblačila. Njegova želja, da bi bil vedno lepo oblečen, pa ga je na koncu privredla do tega, da je ostal nag. Dva sleparja sta se namreč pretvarjala, da znata tkati blago, ki ga

vidijo le pametni in po ogromni količini plačanega denarja, sta cesarju sešila take obleke ... ki jih sploh ni bilo.

Tudi otroci so se nato spremenili v prave krojače in šivilje, saj so v likovni delavnici, ki je sledila pravljici, ustvarjali čudežne obleke za cesarja. S striženjem, trganjem in lepljenjem barvnega papirja in blaga, so namišljeni cesarji dobili čudovite obleke, ... in to prave, ne take sleparske kot v pravljici!

Naslednja Cici urica bo v petek, 19. marca, ko bo na vrsti nova Andersenova pravljica Grdi raček.

OPĆINE - Finžgarjev dom in pevski zbor sv. Jerneja

Večer slovenske pesmi in besede posvetili Ljubki Šorli

Poklon Ljubki Šorli je prišel do izraza tudi z izvedbo uglasbenih del na njene besede

KROMA

V prvih petintridesetih letih svojega življenja je prestala težke razmere dveh svetovnih vojn, fašistično zatiranje, aretacijo, jetništvo v taborišču; kljub vsemu je s trdnovo in optimizmom reagirala na vse, kar je pretrpela s prepričanjem, »da trpljenje žlahtrni usodo«. Skozi vse življenske viharje so se njene misli preile v izraze tankočutnega pesniškega navdiha, ki jo postavlja med najboljše slovenske sonetiste. Ljubka Šorli bi letos praznovala stoti rojstni dan in spominske pobude so že v teh prvih mesecih potrdile pomen in priljubljenost tolminske umetnice. Tudi društvo Finžgarjev dom in cerkveni pevski zbor sv. Jerneja z Općin sta jo počastila: namenila sta ji tradicionalni Večer slovenske pesmi in besede, ki je letos potekal v znamenju njene ustvarjalnosti in predvsem plemenitih sporocil, na katerih sloni njena pesniška izraznost. Beseda Ljubke Šorli je preko stopetdesetkrat dobila tudi glasbeno podobo z uglasbitvami moža, narodnega mučenika Lojzeta Bratuža, in drugih skladateljev. Iz tega opusa sta črpala zborovodji Mira Fabjan in Janko Ban; tako članice mlajše dekliske pevske skupine Vesela pomlad kot pevci mešanega pevskega zobra sv. Jerneja so zapeli namreč pesnične verze z glasbo že omenjenega Bratuža, Zorka Hareja, Staneta Matiča in tudi veliko mlajše Martine Feri, ki je napisala himno openskega pevskega društva prav po poeziji Ljubke Šorli. Pri glasbenem delu proslave so sodelovali tudi nadrebudni otroci vokalno-instrumentalne skupine Uopenska mularija z venčkom narodnih, ki so ga pripravili pod mentorstvom Aljoša Saksida, in še člani moške pevske skupine sv. Jernej, ki je tudi tokrat, prepričljivo in občuteno zapela pod suverenim vodstvom Mirka Ferlana. Svetle misli ljubezni do narave in naroda so posredovalo prisrčnost pesnične govorce tudi v prizorčkih, ki so jih otroci skupine Tamara Petaros naštudirali s pomočjo Lučka Susič in Julije Berdon. Podpredsedniku

Slovenskega svetovnega kongresa Tomažu Pavšiču pa je bila zaupana glavna beseda z govorom, ki se je osredotočil na življenje in delo Ljubke Šorli, a tudi na njen ponemljiv doprinos k plemenitenju in podprtjanju ponosne prisotnosti slovenske kulture na Primorskem. Govornik ni števil s pikrili opazkami na račun obravnavanja narodne dediščine v matični domovini, da bi posebno navdušeno izpostavil občutek povezanosti z narodnozavednimi rojaki onstran nekdanje meje. V Gorici, kjer so pred kratkim odkrili ploščo Primožu Trubarju v čast, je slovenska beseda od nekdaj prisotna in Ljubka Šorli je s svojim življenskim zgledom in pristno, čisto, melodizno ter iskreno besedo brez samodopadljivosti dokazala svojo umetniško in duhovno razsežnost. Navdušene besede govornika je potrdil odziv na ta poklon, katerega se je udeležila številna publike in častni gostje, med katerimi sta bila tudi Lojzka in Andrej Bratuž. (ROP)

Študijski dan o duhovniških poklicih

Kakih sto duhovnikov, katehetov in pastirskih operaterjev se bodo jutri ob 9. uri zbrali v škofijskem semenišču v Ul. Besenghi 16 na študijskem dnevu na temo Kateheti v službi duhovniških poklicev. Sodelovali bodo prof. Paolo Martinelli s papeške univerze Antonianum in prof. Ubaldo Montisci s salezijanske papeške univerze ter tržaška zakonca Vittorio in Paolo Pesci. Študijski dan bo zaključil tržaški nadškof Giampaolo Crepaldi.

Integralni Bachovi Brandenburški koncerti na konservatoriju

Na konservatoriju Tartini bodo danes in v sredo, 10. marca priča izrednemu glasbenemu dogodku: integralni izvedbi (v dveh delih) vseh šestih Bachovih Brandenburških koncertov za klavir štiriročno v transkripciji Maxa Regerja. Bachovo mojstrovino bo zaigral klavirski duo, ki ga sestavlja Teresa Trevisan in Flavio Zaccaria. Pianista sta skupno debitirala leta 2002 na mednarodnem festivalu v Bitoli v Makedoniji prav z Brandenburškimi koncerti. Začetek današnjega koncerta ob 20.30.

Danes o škodljivih psihoaktivnih snovev

Tržaška pokrajina prireja v okviru razstave Psihoaktivni v prostorih postaje Rogers na nabrežju druge srečanje s Stefanom Canalijem, docentom na šoli za visoke študije. Govor bo o škodi, ki jo zdravju povzročajo psihoaktivne snovi, tako prepovedane kot zakonsko dovoljene. Začetek ob 17.30.

BARKOVLJE - Prijeten večer v društvu

Gilbert Civardi, sin aleksandrinke skozi mokino razkril svojo zgodbo

Z Gilbertom Civardijem (levo za mizo) se je pogovarjal Ladi Vodopivec

KROMA

Fenomen aleksandrink, to je slovenskih deklet, ki so se v prvi polovici prejšnjega stoletja pri bogatih egipčanskih družinah zaposlovali kot kuharice, sobarice, varuške, dojilje, šivlje ..., je bil v središču prijetnega večera v Slovenskem kulturnem društvu Barkovlje, kjer je gost nastopil Gilbert Civardi, potomec aleksandrinke. Z Egipčanom po rojstvu in Barkovljaniom po srcu se je pogovarjal Ladi Vodopivec, ki je za gosta pripravil cel niz vprašanj in ga uvodoma pozdravil celo v arabskem jeziku. Že na začetku smo izvedeli, da je to le eden iz množice jekov, ki jih aktivno govoril Gilbert Civardi, ki nam je zaupal tudi, da poleg italijančine in slovenčine obvlada še francoščino, arabščino, angleščino, nemščino in španščino, v prihodnje pa se namrava začeti učiti še grščine. Vsi ti jekiji predstavljajo delovno orodje, saj Gilbert Civardi že 27 let dela kot samostojni vodič in spremjevalnik.

Zgodba Gilberta Civardija je pritegnila številno publiko, ki je želela preko osebnega pričevanja spoznati situacijo naših ljudi v preteklem stoletju. Gost večera je namreč sin Marije Zorn, aleksandrinke iz Prvačine v Vipavski dolini, in Barkovljana Antonia Civardija, ki je v Egiptu delal za italijansko podjetje Stock. Izvedeli smo, da se je Gilbertova mati odpravila v Alek sandrijo leta 1924 kot varuška, ki je dobila zaposlitev pri premožni egipčanski judovski družini. Svoj zaslužek je Gilbertova mama pošljala domov, namejen pa je bil preživetju družine, po neje pa tudi šolanju otrok, izgradnji ali obnovi hiše oz. gospodarskega poslopja, nekaj denarja pa je gospa Zornova posojala tudi sosedom v Prvačini. Gilbertova mati je bila varuška štirih otrok, z delodajalcem pa so tudi veliko potovali, še posebej po Evropi, je bilo rečeno na prijetnem klepetu, na katerem je gost tudi povedal, da so materini gospodarji med svojimi potovanji po Evropi njo večkrat z avtom za-

peljali do Prvačine, avtomobil pa je takrat za vaščane pomenil pravo atrakcijo. Prijetno je bilo tudi izvedeti, da so bile Slovenke na glasu kot zanesljive, poštene in pridne delavke, zaradi česar so jih zelo radi zaposlovali. Ob koncu tridesetih let 20. stoletja je mati spoznala mojega bodočega očeta, s katerim se je poročila v glavni stolnici v Aleksandriji leta 1939, je povedal gost, ki je ob tem pokazal tudi poročno fotografijo staršev in dodal, da se je on rodil leta 1940, vendar ne kot Egipčan, ampak kot Italijan. Zanimivo je bilo tudi slišati, da v tistem času v Egiptu ni bilo čutiti nobenih napetosti med verami, o čemer pričajo tudi Gilbertove lepe izkušnje s sošolci v škotski šoli, kjer so se šolali pripadniki različnih narodnosti, pa tudi odnos z Arabci so bili zelo dobiti. Morda so le Angleži nekoliko zviška gledali na Italijane, je še razložil večerni gost.

Trdi časi so napočili, ko je Gilbertov oče ostal brez službe, zaradi česar je mati moral delati še več, a v Italijo se ni hotela vrniti, dokler nisem končal šole, nam je zaupal Civardi, ki je nato še dejal, da so se v Trst vrnili leta 1960. Prva leta so bila za govornika izredno težka, saj je s starši živel v taborišču za begunce, kjer slovensko ni mogel govoriti, ker ta jekil ni bil po gradu Istranom, delo je bilo težko najti, a mladi Gilbert je nujno moral prevzeti finančno skrb za starša, ki sta bila že ostarela. A kajkmalu se je Gilbert znašel v Trstu in se zaposlil pri zavarovalnici Generali, kjer je vztrajal kar precej let, nakar je začel svojo novo poklicno pot, poklic turističnega vodiča, ki ga še danes opravlja z veliko strastjo in predanostjo. Izvedeli smo, da se redno vraca tudi v Egipt, kjer ima nekdajno sošolce, ki jih gre obiskat, v času svojega obiska v Egiptu pa biva pri slovenski družini iz Vipavske doline.

O Gilbertu Civardiju bi se dalo govoriti še na dolgo in široko, a Ladi Vodopivec je v petek zvečer s svojim

gostom obdelal osnovne postaje Gilbertove življenske poti, ki je še polna ambicij in elana. Občinstvo pa je bilo z večerom zelo zadovoljno, saj je z Barkovljaniom lahko delilo tople spomine na milada leta v daljni deželi.

Slovensko kulturno društvo Barkovlje bo v četrtek, 11. marca, in sicer ob 20.30, pripravilo še en zanimiv večer, na katerem bodo počastili spomin na Nadjo Kriščak in predstavili njen knjigo z naslovom Marko in note. O knjigi in njeni avtorici bosta govorila Jasna Merkū in Marko Tavčar. (sc)

Včeraj danes

Danes, PETEK, 5. marca 2010

AGATA

Sonce vzide ob 6.37 in zatone ob 17.57
- Dolžina dneva 11.20 - Luna vzide 24.00 in zatone ob 8.30.

Jutri, SOBOTA, 7. marca 2010

NIKA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 7,4 stopinje C, zračni tlak 1004,1 mb pada, veter 36 km na uro vzhodnok severo-vzhodni, burja s sunki 90 km na uro, vlaga 60-odstotna, nebo oblačno, morje močno razgiban, temperatura morja 9,4 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 6. marca 2010

**Običajni urnik lekarn: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30**

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Istarska ulica 33 (040 638454), Ul. Belpoggio 4 (040 3062838), Žavle - Ul. Flavia 39/C (040 232253).

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Istarska ulica 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavle - Ul. Flavia 39/C.

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Giotti 1 (040 635264).

Šolske vesti

DAN ODPRTIH VRAT NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA bo v nedeljo, 7. marca, od 10. do 12. ure. Na predstavitev šole in učnih smeri so toplo vabljeni starši dijakov, ki se bodo lotos vpisali na višjo srednjo šolo.

LICEJ A. M. SLOMSKA vabi na dan odprtih vrat v nedeljo, 7. marca, od 11. do 13. ure in v petek, 12. marca od 17. do 19. ure v Ul. Caravaggio 4, v Trstu. Toplo vabljeni vsi dijaki, ki se bodo vpisali v 1. razred višje srednje šole ter njihovi starši. Profesorji bodo na razpolago za pojasnila in predstavili nove šolske smeri: humanistični in družbenoekonomski licej. Obiskovalci bodo lahko parkirali v notranjem šolskem parkirišču.

Martin Kuchling prije gost

Literarni aperitiv je naslov niza književnih večerov, ki se bodo od marca do junija zvrstili v Tržaški knjigarni. Na pobudo domačih založb Gorške Mohorjeve družbe, Mladike ter Založništva tržaškega tiska bodo mladi oblikovali srečanja z literarnimi ustvarjalci, ki dajo utrip našim založniškim hišam. Na prvem večeru, ki bo zaživel danes ob 19. uri, se bo Julija Berdon pogovarjala s koroskim pisateljem Martinom Kuchlingom, odlomke iz njegovih del pa bo brala Patrizia Jurinčič.

Zveza cerkvenih pevskeih zborov-Trst
Zveza pevskeih zborov Primorske • Zveza slovenskih kulturnih društev Trst-Gorica-Videm
Zveza slovenske katoliške prosvete-Gorica • Javni sklad za kulturne dejavnosti RS

vabijo na koncert revije

Primorska poje 2010

JUTRI, 6. marca 2010, ob 20.30
v Marijinem domu v ul. Risorta 3 v Trstu

Nastopili bodo:

MoPZ Kromberški Vodopivci - Kromberk, Vokalna skupina Unica - Postojna,
MoPZ Izola, MoPZ in MePZ Justin Kogoj - Dolenja Trebuša,
MePZ Brnistra - Koper

Čestitke

Dragi DAVID, veseli smo tvojega prihoda, tvojima staršema Maji in Erikom pa čestitamo iz srca. Goran, Tamara in Mitja.

Banda navihank Korošic se veča, dobrodošla MAJA! Ajdi čestitamo Lara, Eva in vodja Enej. Fešta danes bo vesela, FRANČKOTA RADETIČA bo prav prevzela. Okrogla leta on slavi! Vse najboljše in najlepše mu zaželi vsa žlahta s Krasa skupaj s prijatelji!

Dragi FRANČKO! Sedaj, ko si...letnik postal, nočemo, da bi sitem ostal, raje zapoj, se nasmej in dobro voljo v žepu vedno imej! Michelle, Josette, Marisol in Kymy.

Tudi če se ne izda, FRANČKO danes okrogla leta ima. Da bi zdrujavše se ga držalo in mu življenu same lepe misli pripeljalo mu želijo iz srca rožice z domačega >vrteca«.

ELENA, vse najboljše za tvoj 31. rojstni dan. Vse tisto, kar te najbolj razveseli, ti naše srce danes želi. Mama in Sergio.

SKD V. Vodnik

sklicuje

OBČNI ZBOR

VOLILNEGA ZNAČAJA
v društvvenih prostorih

danes, 5. marca 2010,

ob 20.00 v prvem sklicanju in
ob 20.30 v drugem sklicanju

ISČEM DELO kot varuška ter nudim pomoč otrokom pri pisjanu domačih nalog. Telefonska številka: 345-3594409.

NA PROSEKU dajem v najem na novo prenovljeno stanovanje, tri sobe, velika kuhinja, kopalnica. Tel. 338-2532241.

PRODAM zidni vodnjak iz kamna. Tel. št.: 040-200167.

PRODAM DVONADSTROPNO HIŠO pri Domju, površina 120 kv. m s 200 kv. m dvorišča. Cena 320.000,00 evrov. Poklicati na tel. št. 339-6085622 po 19. ur.

Osmice

FRANC IN TOMAŽ nudita v Mavhinjah belo in črno vino z domačim prigrizkom. Tel.: 040-299442.

IGOR IN ROBERTA sta odprla osmico v Gabrovcu št. 27.

OSMICO je v Lonjerju št. 255 odprl Damjan Glavina. Tel. 348-8435444.

OSMICO sta odprla Alma in Stanko Gruden v Samotorci. Toplo vabljeni. Tel. št.: 040-229349.

OSMICO sta odprla Andrej in Ivan Antonič v Cerovljah 34. Toplo vabljeni. Tel. 040-299800.

PAHOR MARIO je v Jamljah odprl osmico. Nudi domač prigrizek. Tel. 0481-419965.

V MEDJI VASI št. 16, sta odprla osmico Nadja in Walter. Tel. št.: 040-208451.

Lotterija

4. marca 2010

Bari	4	45	51	3	38
Cagliari	11	17	54	9	77
Firence	86	3	35	53	5
Genova	71	22	77	38	76
Milan	40	90	62	53	14
Neapelj	13	47	48	67	24
Palermo	67	21	53	13	17
Rim	58	78	55	4	41
Turin	80	14	65	31	53
Benetke	77	61	31	45	7
Nazionale	13	41	5	42	77

Super Enalotto

17	24	34	48	61	87	jolly 39
Nagradsni sklad						3.675.490,16 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						41.951.236,41 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
18 dobitnikov s						

TRŽAŠKA KNJIGARNA

Mladika, Goriška Mohorjeva družba,
Založništvo tržaškega tiska in KLOP

vabijo na

LITERARNI APERITIV

z avtorjem
MARTINOM KUCHLINGOM

vodi Julija Berdon
odlomke iz romana bo prebrala
Patrizia Jurinčič

**Tržaška knjigarna
danes, 5. marca, ob 19. uri**

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.25, 20.20,
22.15 »Alice in Wonderland-3D«.

ARISTON - 16.00, 18.30, 21.00 »Il con-
certo«.

CINECITY - 15.50, 16.45, 18.00, 19.00,
20.10, 21.15, 22.20 »Alice in Wonder-
land 3D«; 16.00, 18.45, 21.30 »Shutter
Island«; 16.20, 19.00, 21.45 »Invictus
- L'invincibile«; 16.30, 22.00 »Codice
Genesi«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05
»Genitori e figli - Agitare bene prima
dell'uso«; 20.00 »Wolfman«; 17.00,
20.30 »Avatar 3D«.

FELLINI - 16.30, 20.15 »Tra le nuvole«;
18.15, 22.15 »The Hurt Locker«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto
8) 16.00, 17.30, 20.40, 22.20 »L'amante
Inglese«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.05,
20.10, 22.20 »Invictus«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.10, 18.10,
20.15, 22.15 »Genitori e figli: Agitare
bene prima dell'uso«; 19.00 »A single
man«.

KOPER - KOLOSEJ - 20.00 »Beografski
fantom«; 19.30 »Drugi moški«; 17.20,
21.20, 23.30 »Državljan nevarnih na-
mer«; 19.00, 21.10, 23.20 »Prestopno
leto«; 17.30, 21.40 »Valentinovo«;
16.00 »Avatar-3D«.

NACIONALE - Dvorana 1: 15.30, 17.45,
20.00, 22.15 »Shutter Island«; 22.15
»Wolfman«; Dvorana 2: 18.15, 22.15
»Codice Genesi«; Dvorana 3: 16.00,
18.45, 21.30 »Avatar 3D«; Dvorana 4:
16.30, 20.20 »Che fine hanno fatto i
Morgan?«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15
»Alice in Wonderland 2D«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz-
pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.10,
19.40, 22.10 »Shutter Island«; Dvora-
na 2: 17.40, 19.50, 22.00 »Alice in
Wonderland 3D«; Dvorana 3: 17.50,
20.00, 22.00 »Genitori e figli - Agita-
re bene prima dell'uso«; Dvorana 4:
17.30, 19.50, 22.10 »Invictus«; Dvora-
na 5: 20.00, 22.10 »Codice genesi«;
18.00 »Alice in Wonderland«.

Obvestila

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina,
Zgonik in Repentabor) in Zadruga »L'Albero Azzurro« obveščajo, da
bo brezplačna ludoteka delovala v
Igralnem kotičku »Palček« v Naselju
Sv. Mavra ob sredah in petkih po-
poldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je
namenjena otrokom od 1 do 6 let sta-
rosti. Delavnice predvidene v nasled-
njih tednih so: 10. marca: »Obrni pa-
pir«, »Proste barve«; danes, 5. in 12.
marca: »Živalice prikovedujejo«, »Ka-
mene živali«. Za informacije se lahko
obrnete do Igralnega kotička Palček na
tel. št.040-299099 od ponedeljka do
sobote od 8. do 13. ure.

SKD VALENTIN VODNIK sklicuje ob-
čni zbor volilnega značaja v društvenih
prostорih danes, 5. marca, ob 20. uri
v prvem sklicanju in ob 20.30 v
drugem sklicanju.

SKD VESNA v sodelovanju z sekcijsko
VZPI Evald Antonič - Stojan vabi na
praznovanje dneva žena z večerjo,
družabnostjo in plesom v nedeljo, 7.
marca, ob 18.30 v dvorani Ljudskega
doma v Križu. Rezervacije: tel.
040-2209058, informacije: 340-
7235369 - Sara.

TABORNIKI RMV organizirajo v ne-
deljo, 14. marca »Zimski izlet« v Bo-
vec, ki je namenjen gozdovnicam in
gozdovnikom, popotnicam in po-
potnikom, grčam ter bivšim članom.
Vabljeni so vsi: smučarji, deskarji in
nesmučarji. Rok prijave je danes, 5.
marca, do 17. ure. Informacije na
www.tabornikirmv.it ali 335-5316286
(Veronika).

TPK SIRENA sporoča, da bo danes, 5.
marca, na sedežu Pomorskega kluba
- Miramarski Drevored 32, 34. občni
zbor ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v
drugem sklicanju.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi vse
otroke iz vrtca in osnovne šole na
»Dan odprtih vrat«. Delavnice bodo
potekale na velikonočno temo. V so-
boto, 6. marca - ustvarjanje velikono-
čnih voščilnic; 13. marca - kreativni
pirhi; 20. marca - pripravimo in spe-
čemo pinc; 27. marca - oblikovanje
oljných vejic. Delavnica in igram, glede
na starostno dobo otrok, bodo sle-
dile domače animatorke in priložno-
stni gostje. Toplo vabljeni ob sobotah
od 15. ure dalje.

OB PRILIKI DNEVA ŽENA krožek Au-
ser za kraško območje vabi svoje čla-
ne na družabno popoldne v soboto, 6.
marca, s pričetkom ob 16. uri. Srečanje
se bo odvijalo v prostorih Dopo-
lavoro ferroviario v Nubrežini.

SOCIALNO SKRBSTVO občin Devin-
Nabrežina, Zgonik in Repentabor, ter
Zadruga »La Quercia«, v sodelovanju
s KRD »Dom Briščiki«, organizirajo v
mali dvorani zgoraj omenjenega dru-
štva, v Briščikih 77, v soboto, 6. mar-
ca, ob 15.30, delavnico barvanja na steklo,
ki je namenjena otrokom, ki obi-
skujejo vrtce in osnovne šole, bivajo-
če v treh občinah (info: četrtek, od 16.
do 19. ure na tel. št.: 040-2028028).

DOLINČanke bomo praznovane med-
narodni dan žena s kulturnim pro-
gramom, tradicionalno loterijo in
družabnostjo v nedeljo, 7. marca, ob
17. uri v prostorih SKD Valentin Vod-
nik v Dolini.

**NARAVOSLOVNI DIDAKTIČNI CEN-
TER** Kot vsako prvo nedeljo v mesecu,
bo tudi danes odprt Naravoslovni
didaktični center v Bazovici. Ogled
centra bo možen od 9. do 17. ure.
Obenem bo ob 10. uri otvoritev nove
razstave. Predstavljene bodo keramične
umetnine Fulvie Sabrini Mergoni
»Kamnite hiše«. Razstava bo na
ogled vse do 31. marca od ponedeljka
do petka od 9. do 13. ure. Vstop prost.

SEKCija VZPI ANPI Općine, Bani, Fer-
lugi, Piščanci ob 66-letnici mučeniške
smrti Rozalije Kos Kocjan - Guličeve
bomo v nedeljo, 7. marca, ob 10. uri
počastili njen spomin s polaganjem
venca na spominsko ploščo v Narodni
ul. 28. Sodelujo šolski zbor OŠ Fran-
ceta Bevka, mentorica Ana Palčič. Pri-
ložnostna beseda Majna Pangerc.

**SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO
TRST** obvešča, da iz tehničnih razlog-
ov odpadejo »Zimske športne igre«
napovedane za 7. marec 2010.

V BARKOVLIJAH, v nedeljo, 7. marca,
po maši od 11. ure, bomo počastili
msgr. Matijo Škabarja ob obeležju v
vrtu, ki se po njem imenuje (pri bar-
kovljanskem portiču).

LJUDSKI DOM »CANCIANI« v Podlo-
njerju prireja v ponedeljek, 8. marca,
od 20. ure dalje praznovanje medna-
rodne dneva žena.

**V DRUŠTVU SLOVENSKIH IZOBRA-
ŽENCEV** bo prihodnji ponedeljek, 8.
marca, gost dr. Pavel Fonda, ki bo go-
voril na temo »Tržaška umobolnica:
osrednji dogodek psihiatrije 20. sto-
letja«. V Peterlinovi dvorani, Donizet-
tiveva 3. Začetek ob 20.30.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC priredi
srečanje z gospodom Paolom Sossijem
pod gesлом »Iz morja kraški kamen«.
Predavanje bo v torek, 9. marca, ob 20.
uri. Toplo vabljeni.

AŠD SK BRDINA vabi člane, da se mnogo-
čično udeležijo tekme »XXII. Pokala prijateljstva treh dežel« VI. Memorial
»Lucijan Sosič«, ki bo v soboto, 13. mar-
ca, v Forni di Sopra. Tekma bo ve-
ljala za posebno lestvico za 6. Pokal
»Alternativa Sport« in »5. Primorski
smučarski pokal«. Vpisovanje je mo-
žno do srede, 10. marca, na tel. št. 348-
8012454 (Sabina).

KRUT začenja v sredo, 10. marca, spo-
mladanski ciklus tradicionalne sku-
pinske vadbe v termalnem bazenu v
Ankarunu in v Gradežu. Informacije
in vpisovanje na sedež krožka, Ul. Ci-
cerone 8/B, tel. 040-360072.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega
zdrženja pokuševalcev vina prireja
degustacijski večer posvečen vinom
kleti Batič iz Vipavske doline. Srečanje
bo v petek, 12. marca, ob 20.30 na
sedežu združenja (Lonjerska cesta,
267). Vabljeni vsi člani in prijatelji! In-
formacije in prijave na spletni strani
www.onav.it, tel. št. 334-7786980 (Luciano)
ali 340-6294863 (Elio).

**OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGO-
NIK IN REPENTABOR**, v sodelovanju
z zadrgo »La Quercia« vabijo na dru-
gi del delavnic za starejše osebe, dru-
žine in zainteresirane na temo »Po-
magajmo si pri hranevanju dobrega
počutja - drugi del« v kulturnem sre-
dišču »Dom Briščiki«, Briščiki 77, od
17. do 19. ure ob sredah. Prvo srečanje
bo 10. marca s fizioterapeuto K. Vitez
»Načimo se pravilnega gibanja - drugi del«,
nato 17. marca z muzi-
koterapeutko S. Mazziero »Zaplešimo,
da se boljše počutimo 2« ter 24. mar-
ca s psihoterapeutko M. Bagolin »Spo-
min in tehnike izboljšanja spomina -
praktični del«. Delavnice so brezpla-
čne, začlenjen je predvsi na telefonske
številke 040-297151, 345-6552673
(dr. Roberta Sulčič).

**SLOVENSKA KULTURNO-GOSPO-
DARSKA ZVEZA** obvešča člane in po-
vabljence, da bo seja Pokrajinskega
sveta za Tržaško v sredo, 10. marca, ob
20. uri v Prosvetnem domu na Općinah
(Ul. Ricreatorio 1).

KRD DOM BRIŠČIKI vabi na začetni in
nadaljevalni tečaj vezenja z gospo
Marico Pahor, ki bo na društvenem se-
dežu vsak četrtek od 16. do 18. ure.
Prvo srečanje bo v četrtek, 11. marca.
PROMEMORIA prireja v četrtek, 11.
marca, solidarnostno večerjo na Kon-
tovelu. Zbirali se bodo prispevki za
kritje sodnih stroškov arretiranih proti-
štistašev iz Verone, Rovereta, Pistoie,
Neaplja in od drugod po Italiji. Za in-
formacije in rezervacije kličite do tor-
ka, 9. marca na tel. št. 340-0802508.

SK DEVIN prireja tekmo za »22. Pokal
prijateljstva treh dežel« - Memorial
Lucijan Sosič v soboto, 13. marca, v
kraju Forni di Sopra. Avtobus odpelje
iz Trga v Nabrežini ob 6. uri, iz Šti-
vana pa ob 6.10. Vpisovanja do četrteka,
11. marca, na info@skdevin.it, ali na
340-2232538 ali 335-8180449.

**SKUPINA 35-55 PRI SKD F. PREŠ-
REN** iz Boljuncu prireja v četrtek, 11.
marca, v večernih urah (predvidoma
ob 20.30), voden obisk z Mauriziem
Radacichem v zaklonišču Kleine Berlin.
Potrebna je predhodna prijava, za-
to bomo vse informacije posredovali
pravočasno.

TEČAJ V BAZENU ZA DOJENČKE Šč
Melanie Klein v sodelovanju z dežel-
no zbornico kliničnih pedagogov AN-
PEC obvešča, da se bodo tečaji v ba-
zenu začeli 12. oz. 13. marca s sled-
čim urnikom: skupina 0-12 mesecev,
ob petkih zjutraj, skupina 12-36 me-
secev ob sobotah popoldne. Spre-
memba dnevvov po dogovoru. Za pri-
jave in informacije: info@melanieklein.org,
www.melanieklein.org, tel. 328-4559414. Število mest je mejo-
vno.

FUNDACIJA ELIC vabi tvojega otroka
na delavnice »Mavrična odkritja« ob
sobotah od 16.00 do 17.30: 13. marca
- Gibanje in Yoga za otroke; 20. mar-
ca - Znanost in igra: Zrak in letenje,
zgradimo leteči balon; 27. marca: Ri-
sanke in vzgojne risanke - delavnica in
kinoforum. Čakamo vas na sedežu na
Ul. Mazzini št. 30, 5. nadstropje. In-
formacije na: 040-55273, 320-
048202.

**NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNI-
CA V TRSTU IN FEIGLOVA KNJIŽNI-
CA VGORICI** sta zaradi kriznega sta-
nja ustanove začasno uvedli skrajšani
urnik odprtja: vsak delavnik od 9. do
17. ure. Iz istih razlogov bo Odsek za
zgodovino odprt od 9. do 12. ure.

PILATES - Skupina 35-55 pri SKD Fran-
ce Prešeren obvešča, da se je v Tru-
barjevi dvorani Niže srednje šole v
Dolini pričela redna vadba pilatesa za
vse izkušene tečajnice. Vadba poteka
ob torkih in petkih: ob 18. uri dina-
mično raztezanje ter priprava na na-
por, ob 19. uri klasični Pilates. Va-
bljeni.

**TEČAJ RESTAVRIRANJA STAREGA
KRAŠKEGA POHISHTVA** organizira
Društvo Noe' za začetnike. Info:
noeinfonoe@yahoo.it ali na tel. št.:
349-8419497.

KRUT prireja delavnico o urinski in-
kontinenci v dneh 18. in 25. marca ob
16. uri. Informacije in prijave na se-
dežu krožka, Ul. Cicerone 8B, tel. 040-
360072.

**ZDROUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE OD-
VISNOSTI OD ALKOHOLA »ASTRA«**
sporoča, da je posvetovalnica v na-
brežinskem okraju (1. nadstropje, zad-
nja soba desno) na voljo vsem ob če-
trtkih od

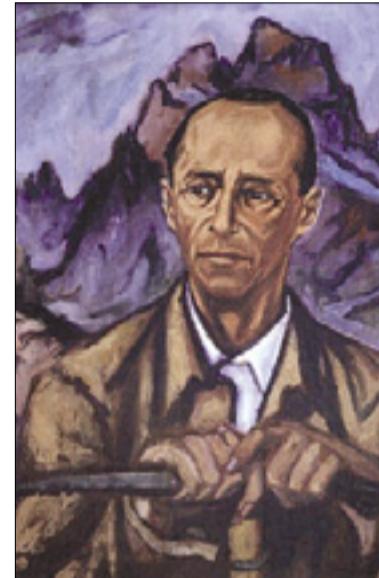
OBLETNICA - Danes bi Zorko Jelinčič dopolnil 110 let

Idealno sožitje ljubezni do gora in domovine

Letos bodo izšla tudi izbrana dela tega pomembnega slovenskega rodoljuba

Levo Zorko Jelinčič med plezjanjem v Glinščici, desno njegov fotopretret in Jelinčič, kot ga je upodobil slikar Jože Cesar (slika se nahaja v Domu Zorka Jelinčiča na Črni Prsti (1844 m)

Najbolj avtentično bi obudili spomin na Zorka Jelinčiča njegovi sodobniki. Žal jih velika večina ni več med nami. Današnji rodovi ga poznajo le iz pripovedi, ki med primorskimi rojaki mejijo že na legende, in iz literature, ki se, zahvaljujoč naraščajočemu zanimanju za zgodovino tigrovcev, vse bolj bogati. Letos bodo ob njegovem avtobiografskem delu Pod svinčenim nebom, zborniku Nad prezrtjem in mitom ter pismih izjetništv (Pod rdečim svinčnikom) izšla tudi izbrana dela. To naj bi bila nekakšna zaokrožena zbirka vedenja o življenju in delu tega pomembnega slovenskega rodoljuba. Kdor ima vsaj malo raziskovalne žilice, naj si za začetek prelista predvsem stare številke Primorskega dnevnika, morda tudi Ljudskega tednika ali Jadranskega koledarja. Na njihovih straneh je v letih od 1946 dalje, pa vse do prezgodnjega smrti leta 1965 polno njegovih člankov. Vsebina je različna, od času primerno udarnih, domoljubnih poudarkov, do planinskih, likovno-kritičkih in celo znanstveno-raziskovalnih zapisov. Neutrudno Jelinčičevu pero se vsa ta leta ni ustavilo, kot bi po dolgih letih prisilnega molka slovenske besede, ki jih je sodoživil s svojimi rojaki, vstal feniks. Onemel je šele v težki bolezni, tik pred smrтjo, poleti 1965. Sledimo lahko tudi njegovemu poslednjemu slovesu, ki je bilo v tisku dostojanstveno, močno obeleženo, tako kot se za človeka njegovega formatu spodobi.

Široka brazda ostaja torej za njegovim narodno-buditeljskim, kulturnim in planinsko-organizacijskim delom, preširoka, da bi jo mogli ob 110 letnici rojstva kar tako prezreti. V Jelinčičevi osebnosti sta bili gotovo najbolj idealno združeni ljubezen do gorskega sveta in do domovine na splošno. Trdnost te zvestobe svojemu narodu, tudi v najbolj usodnih trenutkih, je bila večkrat na preizkušnji. Življenje Zorka Jelinčiča se zrcali v trpkri narodovi usodi in obratno.

Mladostna leta

Zorkova družina se je iz Loga pod Mangartom kmalu po njegovem rojstvu (5.3.1900) preselila na Illico pri Podmelcu. Tam je oče, zavedni slovenski učitelji Ferdinand Jelinčič dobil službo in stanovanje. Zorko je po osnovno šoli v domačem kraju v letih 1911 - 1918 je obiskoval C. k. državno realko v Idriji. Tako po maturi (11. marca 1918) je bil kot »enoletni prostovoljec« vpoklican na služenje avstroogrške vojske. Ko so italijanske oblasti po vojni zasedle Primorsko, se je vpisal (1919) na Filozofsko fakulteto ljubljanske univerze. Njegovo prijateljstvo z dr. Klementom Jugom v času študija je zaznamovalo tudi njegovo nadaljnje življenje in nazore. Po podpisu rapal-

ske pogodbе se mu je vse bolj oglašala slaba vest, da se je strahopetno umaknil »na varno«, daleč od svojih primorskikh rojakov. Ob prvih povojnih volitvah v Italiji (15. maja 1921), enemu zadnjih dejani demokracije v takratni Italiji, je skupaj s Klementom Jugom in Francetom Štrukljem ilegalno prestopil zasneženi greben Rodice in z drugimi naprednimi primorskimi študenti glasoval za slovenske predstavnike v rimskem parlamentu. Družil se je tudi z ljubljanskimi skalaši. V šolskem letu 1923/24 je po enoletnem vmesnem študiju v Padovi na ljubljanski univerzi dosegel absolutorij.

Delo za narod v okovih

16. marca 1924 je bil na Jelinčičevev pobudo na vrhu Porezna ustanovljen ilegalni Planinski klub Krpelj, nosilec planinske in speleološke dejavnosti v Posočju v obdobju razpuštive Soške podružnice SPD. Zorka je v letu 1924 močno prizadela trajična smrt soplezalca in stanovskega tovariša dr. Klementa Juga, nato pa še izguba očeta. Klementova smrt je bila do konca njegovega življenja povod za številne njegove spise. V jeseni leta 1924 je prevzel naloge tajnika Zveze prosvetnih društev (ZPD) v Gorici. Tako se je vključil v živahno obnovo in ustanavljanje prosvetnih društev na Goriškem. Leta 1925 je prevzel še tajništvo naprednega, dijaško-študentskega Ferialnega društva Adria, ki je združevalo tudi tiste mlade, ki se niso šolali. Tako so mu bili omogočeni živahni stiki z našpredno mladino. Rojeval se je vse bolj oster skupni odpor proti raznarodovalnim ukrepom fašističnih oblasti. Aktivno je sodeloval pri organizaciji vsakoletnih zborovanj Adrie. Na tečaju pod Krnom je prvič srečal tudi znano aktivistko Fanico Obid, svojo kasnejšo ženo. Kot pobudnik in soavtor se je posvetil Adrijini izdaji zbornika Dr. Klement Jug. 4. novembra 1926 je fašistična polna ob pismenem odobravanju policijske oblasti vdrla v prostore ZPD v Gorici in popolnoma uničila opremo, skupaj z lastnino nekaterih društev. Tako je nadaljevanje in ohranitev stikov s tajniki prosvetnih društev sta bila odgovora Jelinčiča in sodelavcev na brezizhodno situacijo. Narodnoobrambene dela ni moglo nič več zaustaviti.

Od sredine leta 1927 dalje so bila razpuščena vsa še delujoča slovenska društva in ukinjen ves slovenski tisk v Julijski krajini. Tudi gozdarskim ustanovam ni bilo prizaneseno. Za ilegalno delo, ki je bilo edini izhod, je bilo že vse pripravljeno. Sredi septembra 1927 je bil na Nanosu sklican ustanovni sestanek ilegalne protifašistične organizacije TIGR, ki se ga je udeležil tudi Jelinčič. Ni slučaj, da so številni člani

Adrije in prosvetnih društev postali glavni zaupniki TIGR-a. V valu aretacij so bili tudi Jelinčič, ob Albertu Rejcu glavnemu organizatorju TIGR-a, že za petami. Zaradi nesrečnega zdrsna na snežišču pod Višem, kjer si je nalomil hrbtenico, je bil dalj časa nepokreten. Karabinerji so ga lažje nadzirali. Včasih mu je le uspelo, da se je za nekaj ur izmaknil budnemu policijskemu nadzoru in prisostvoval kateremu izmed sestankov dijaških srenj ali vodstva TIGR-a.

Najbolj ustvarjalna leta v ječah

13. marca 1930 so ga aretirali. Na procesu pred posebnim sodiščem v Rimu je bil obsojen na 20 let ječa, ki jo je zaradi različnih pomilostitev preživel 9 let. Surovih preizkušenj pa s tem očitno še ni bilo dovolj. Srečni dogodek, rojstvo hčerke Jasne tik pred začetkom druge svetovne vojne, je bil obenem nesrečni porod in smrt njegove žene Fanice. Že čez dva meseca, so ga kot režimu »nevarno osebo« skupaj z drugimi zavednimi Primorci poslali na »varno«, v internacijsko taborišče Isernia na jugu Italije. V težkih razmerah so internanci sledili skopim vestem o dogajanju v domovini. S kapitulacijo Italije se je končala Jelinčičeva jetniška kalvarija. Svoboden se je, kljub pomajkljivim informacijam iz domovine, takoj odločil vstopiti v vrste partizanov. Močno oslabel po dolgemjetništu se je marca 1944 prebil preko zavezniško-nemške fronte v Bari, kjer je bila partizanska baza NOVJ. Z imenovanjem za člena predsedstva PNOO za Slovensko Primorje in Trst je Zorko Jelinčič doživel pomembno priznanje za svoje protifašistično delo. V Trstu je leta 1945 prevzel naloge v. d. načelnika Kulturno-prosvetne komisije in odgovornega za umetnost in ljudsko pravo. Svetno znotorj PNOO, kasneje pa še številne druge funkcije na kulturnem področju na Tržaškem.

Raziskovalni nemir in neutrudno pero

Na Jelinčičevev pobudo je bilo obnovljeno Slovensko planinsko društvo v Trstu (5. maj 1946), katerega predsednik je bil do svoje smrti. Bil je eden glavnih pobudnikov in predsednik pripravljalnega odbora za ustanovitev Zveze primorskih planinskih društev (9.-10. julija 1946 na Nanosu), ki je delovala do priključitve Primorske k matični domovini. Posebno strast je čutil do raziskovalnega dela in pisanja, saj njegov pisni opus zajema preko 400 naslovov. Loteval se je predvsem domognanske problematike, planinstva, različnih področij kulture, torej vse-

ga kar je utemeljevalo dolgoletni obstoj slovenskega naroda na Tržaškem. Pregled njegove bibliografije kaže na izjemno širino duha. Po vojni se je še enkrat poročil in ustvaril novo družino, v kateri sta se rodila sinova Zlatko in Dušan.

V zadnjem obdobju življenja se je še bolj posvetil raziskovalnemu delu znotraj Odseka za zgodovino in etnografijo pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu, hkrati pa pridno objavljil. Izstopajo predvsem razprave s področja mikrotponomastike, slovenskih ledinskih imen na Tržaškem in etnografije. Pionirsko vlogo je odigral tudi na področju arheologije. Skoraj do svoje zadnje ure je pripravljal zemljevid s krajevnimi in ledinskimi imeni, Tržaško ozemlje, ki je izšel po njegovi smrti. Dragocena pričevanja iz svoje dobe je zapustil v spominih, ki sta jih hči Rada in sin Dušan uredila po njegovi smrti.

V začetku šestdesetih let se je začela ponovno oglašati bolezen, ki si jo je nakopal v dolgih letih italijanskih ječ. Za njenimi posledicami je umrl 13. julija 1965 v Trstu.

Gore - strast in opora

Na osebnost Zorka Jelinčiča so močno vplivale težke razmere na Primorskem po zasedbi Italije med obema vojnoma. Gore so v človeku blage duše skovalo trden in neupogljiv značaj. Z njimi je prežeta njegova podzavest. Sredi vrtinca nalog, usodno povezanih z narodnostnim bojem na Primorskem, je postal njihov častilec do zadnjega diha. Svobodne gore so pomenile tudi svobodo ljudi, ki živijo ob njihovem vznožju. Primorski planinci so se njegovemu spomini že leta 1965 oddolžili s poimenovanjem doma na Črni prsti. Ob stolnem jubileju njegovega rojstva je bilo na pobudo Planinskega društva Tolmin organizirano enodnevno posvetovanje in tisk zbornika Nad prezrtjem in mitom, v Novi Gorici poimenovana ulica, letos pa izidejo tudi njegova izbrana dela.

Zorko Jelinčič kot osebnost združuje blag značaj primorskega človeka in obenem njegovo trdo pest, nujno potrebno v neprijaznih časih narodove grene preteklosti. Njegova odločna beseda pa je potrebna še danes. Negujmo jo kot izročilo za trenutke, ko jo moramo Slovenci zastaviti za reševanje osnovnih človeških pravic. Danes so drugačni časi, pa tudi vrednote. Vse kar imamo, se navidez zdi kot bi padlo z neba, kar pa ne pomeni, da na te svetle zvezde kolektivne zavesti našega naroda lahko kar pozabimo. Naj bo 110 letnica rojstva Zorka Jelinčiča priložnost, da zaprašeni spomini ponovno ožarijo in nas navdihnejo k premisleku.

Zarko Rovšček

SLOVO

Rafaelu Vidaliju v spomin

»Kar sem, si, Istra, ti mi dala, pečat si vžgala za vse dni ...«

Verzi pesnika Alojza Kocjančiča, kot da so vzklikli iz Rafaelove globine, iz najgloblje intime, kjer sta se našla dva rojaka, dva Kubeca, dva pesnika po duši in dejanjih.

Rafael se je poslovil v soboto, 12. februarja. Ni ga več med nami, a tega ni mogoče sprejeti kot nekaj dokončnega. Rafael je bil, je in tudi še dolgo bo prisoten med nami s svojim močnim duhom, vztrajnostjo, z vso svojo veliko predanostjo in ljubezni do človeka, do Istre. Zapustil nam je nadvse dragoceno življenjsko modrost: kako živeti, kako premagovati ovire, kako vztrajati in biti skromen ter hkrati velik v dejanjih.

Dolgoletne hude zdravstvene težave so Rafaela omejevale v gibanju, a znal jih je obvladovati in si pomagati tudi z internetnimi povezavami. Vse do konca je negoval živo besedo, zbiral, beležil, se odzival v zadnji čas mineval v pričakovanjih, da znanec, prijatelj potrka na njegova vrata na Zg. Škofijah.

Vse svoje dni je bil Vidalij zvest svojemu Kubedu in Istri. Iz nje je črpal bogastvo besed in izročila časa. Od tod njegova občutljivost in posluh za vse, kar ne sme biti pozabljen, od tod Rafaelovo nenehno zanimanje in skrb za kulturno življenje kraja, za ohranjanje domače govorice, za kulturo pisane besede. Pisal je pesmi in prozo, zbiral ljudske pričevanja in jih objavil v dveh knjigah: prva je Čubejske žrjavce (1989-Fontana), druga pa Lepi moj domček, čeprav te je samo za en lonček (1997-Fontana). Pred dvema letoma pa nas je presenetil še s svojo tretjo edicijo, povestjo Vračanja v Retino (2007-Fontana).

Rafaelovo kulturno delovanje pa je še mnogo bolj obsežno. Z vztrajnim raziskovanjem in pisano besedo je redno objavljala svoje prispevke v koprski literarni reviji Fontana ter soustvarjal tudi glasilo Brazde s trmuna. Prav tako je avtor drobne knjižnice Spoznajmo Kubeski grad (1995); z njim vabi v Kubed in odstira zgodovino ter posebnosti kubeskoga Grada: /Daj v Gradu sva;/ od tod pa kot na dlani/ življenje spodaj kubensko motriva, /... (A. Kocjančič – Kubenski soneti).

Rafaelo Vidalu ni bilo vseeno, kako živijo njegovi rojaki, kako se počutijo ljudje njegovega bivalnega okolja, kako utriplja naša Istra, kakšen je današnji in kakšen bo prihodnji svet. Tudi zato se je pred desetletjem zavzet pridružil pobudnikom, da bi spet obudili Istrski grmič, škofijsko kulturno društvo. V zahvalo za vse njegovo ustvarjalno delo mu je društvo na svečani prireditvi ob svoji 100. letnici podelilo naziv časnega člana.

Rafael ostaja med nami z vsem svojim literarnim delom, dragocenim istrskim izročilom, ljubezni do lepega in dobrega. Vera Vezovnik

DEŽELNE VOLITVE - Za rešitev desnosredinskih list v Laciu in Lombardiji

Berlusconi bi hotel dekret, a Napolitano ga je ustavil

Glavnina opozicije proti spremjanju pravil - Prizivno sodišče sprejelo predsedniško listo Polverinijeve

RIM - Rimsko prizivno sodišče je včeraj sprejelo predsedniško listo (t. i. »listino«) predsedniške kandidatke desne sredine za Laci Renate Polverini. Lista ni bila opremljena s podpisom enega izmed predlagateljev, zaradi česar jo je volilni urad prvotno zavrnil. Rimsko prizivno sodišče pa ni sprejelo kandidatne liste Ljudstva svobode v rimski pokrajini, ki je del volilne naveze Polverinijeve, in sicer zato, ker ni bila predložena v predvidenem roku. Podobno je milansko prizivno sodišče zavrnilo občansko listo desnosredinskega kandidata Roberta Formigonia, in sicer zato, ker ni bila opremljena z zadostnim številom veljavnih podpisov.

Prizadeti so v obeh primerih vložili pritožbo na upravno sodišče. A državni vrh desne sredine medtem išče tudi »politično rešitev«, ki bi omogočila nastop izključenih list na skorajnjih deželnih volitvah. Potem ko se je srečal s koaličnimi partnerji Severne lige ter se posvetoval z vodstvom svoje stranke Ljudstva svobode, je predsednik vlade Silvio Berlusconi skupno z nekaterimi ministri sinoč obiskal predsednika republike Giorgia Napolitana. Povedal mu je, da se vladna večina zavzema za zakonski ukrep, ki bi ponovno odpril rok za predložitev kandidatnih list v Laciu in Lombardiji ali bi celo za 15 dni odložil volitve v teh dneh deželah. Če bi Napolitano na to pristal, bi že sinoči ministrski svet odobril zadnevni zakonski odlok ali zakonski predlog.

Berlusconijev predlog na Kvirinalu niso uradno komentirali. A Napolitano očitno z njimi ni bil posebno zadowoljen. Po skoraj uro trajajočem pogovoru se je Berlusconi s svojimi najtesnejšimi sodelavci vrnil v Palačo Chigi ter z sinoči sklicano vladno sejo preložil na danšnji dan. To verjetno tudi zato, da bi na Napolitanovo željo preveril možnost sporazumne rešitve z opozicijo, kar pa ne bo lahko.

»Vsak urgentni poseg na volilnem področju bi bil sedaj, tik pred volitvami, popolnoma nesprejemljiv.« S temi besedami je nameč tajnik Demokratske stranke Pier Luigi Bersani včeraj zalupnil vrata vsakemu morebitnemu spremjanju volilnih pravil slab mesec pred deželnimi volitvami. Desnosredinsko večino je spomnil, da je sama kriva za nastalo predvolilno godljo, zato naj si ne dovoli groziti, je namignil z misljivo na obrambnega ministra Ignazio La Russa, ki je dan prej zagrozil, da bo večina »spravila množice na ulice«. Tisti, ki jе vnesel vznešenje v volilno kampanjo, je prav desna sredina, zato naj prevzame odgovornost za nastalo stanje in naj prizna svoje spodrsljave, je dodal tajnik Demokratske stranke.

Kot rečeno, je vlada včeraj razmisljala o dekretu, ki naj bi »rešil, kar bi se rešiti dalo.« »Vladni dekret bi bil pravcat državnih udar,« je zasikal vodja Italije vrednot Antonio Di Pietro. »Je res, da je treba v demokraciji državljanom omogočiti sodelovanje na volitvah, ampak demokracija se izvaja tudi s spoštovanjem zakonov in pravil, in pri predstavitvi list se tako so ugotovili pristojni sodni organi - niso držali teh pravil,« je ocenil bivši javni tožilec.

V strankah desnosredinske večine predvolilno vzdružje vsekakor ni idilčno. Obrambni minister Ignazio La Russa, eden izmed koordinatorjev Ljudstva svobode, je po ligaskem Radiu Padania brez dlan na jeziku napadel Bossijevu stranko, ker naj bi ne zbrala dogovorenega števila podpisov v podporo Formigonijeve kandidature v Lombardiji. Najprej bi jih morala zbrati - tako La Russa - 1.500 od predvidenih 5.000, zatem le 500. V resnici jih je Severna liga zbrala vsega 300, od katerih jih je bilo le 30 (!) veljavnih, je obtožil obrambni minister svoje vladne partnerje.

Tudi v sami Severni ligi pa se povsod ne veselijo. V Piemontu je kandidat desne sredine za predsednika dežele, ligaš Roberto Cota, presenečeno odkril, da bo na volitvah kandidirala tudi lista neke Na- die Cota ...

Predsednik republike Giorgio Napolitano in predsednik vlade Silvio Berlusconi

ANSA

KAMPANIJA - Postopek sprožila Evropska komisija leta 2007

Sodišče EU obsodilo Italijo zaradi krize z odpadki v Neaplju

LUXEMBOURG - Sodišče EU je včeraj presodilo, da Italija ni sprejela vseh potrebnih ukrepov za odlaganje odpadkov v okolici Neaplja, to pa je ogrozilo življenja ljudi in škodovalo okolju. Sodišče je razsodilo podalo v okviru postopka, ki ga je proti Italiji zaradi krize z odpadki leta 2007 sprožila Evropska komisija.

Komisija je postopek proti Italiji sprožila, ker ta po njeni oceni za deželo Kampanija ni vzpostavila ustrezneg sistema za odlaganje odpadkov, čeprav je v svojo zakonodajo prenesla evropsko direktivo o odpadkih, katere cilj je zaščita zdravja ljudi in okolja. Sodišče EU je, kot je zapisano na njegovih spletnih strani, presodilo, da Italija s tem, ko v bližini kraja, kjer odpadki nastajajo, ni vzpostavila ustrezneg sistema za odlaganje in predelavo ter ni sprejela ustreznih ukrepov za preprečitev nevarnosti za zdravje ljudi in okolje, ni izpolnila obveznosti, ki izhajajo iz direktive o odpadkih.

Italija ni zanikala, da je na javnih cestah ležalo 55.000 ton odpadkov, med 110.000 in 120.000 ton pa v občinskih

smetiščih, kjer bi jih morali predelati. Prav tako ni zanikala, da je lokalno prebivalstvo začelo sežigati kupe odpadkov, pa tudi ne, da so bile razmere nevarne za zdravje ljudi, je še zapisalo sodišče. Vlada v Rimu je trdila, da so za razmere krive kršitve pogodb in mafija, vendar pa je sodišče presodilo, da »niti navzočnost kriminalne dejavnosti« ne Italije more opraviti neizpolnjevanja obveznosti.

Evropska komisija postopek proti članici unije sproži, če ta v danem roku ne izpolni obveznosti, ki izhajajo iz evropske zakonodaje. Če sodišče presodi, da članica res ni izpolnila obveznosti, mora ta to storiti brez odlašanja, v nasprotju s primeru pa lahko komisija sodišču predlaga izrek finančne kazni.

Krizo z odpadki v Neaplju je sredi leta 2008 rešilo šele posredovanje civilne zaščite in vojske. Pred nekaj meseci je začela na območju delovati tudi sežigalka odpadkov, italijanska vlada pa načrtuje gradnjo še ene, vredne 355 milijonov evrov, razširili naj bi tudi deponije v Kampaniji.

RAZSODBA

Meredith: umor študentke ni bil naklepen

PERUGIA - Umor angleške študentke Meredith Kercher ni bil premišljen. Tako piše v 427 strani obsežni utemeljitvi razsodbe, s katero je porotno sodišče v Perugii obsodilo Raffaeleja Sollecita na 25 let, ameriško študentko Amanda Knox pa na 26 let zapora.

V razsodbi je nadalje zapisano, da je Amanda Knox zavezno obtožila Patricka Diya Lumumbo umora, čeprav je vedela, da je nedolžen. Zaradi obrekovanja je bila obsojena na leto več zaporne kazni kot Sollecito.

Meredith Kercher je bila umorjena 1. novembra 2007. Vzrok smrti naj bi bil spolno nasilne narave, a obsojenca nista naklepala umora. Po vsej verjetnosti sta se potem skesa in pokrila truplu mladega dekleta, so zapisali sodniki v utemeljitvi razsodbe.

VARNOST

Spoštovali naj bi zasebnost, zdravju pa naj ne bi škodili

Na rimske letališču preizkušajo telesne skenerje

Minister za zdravje Fazio na včerajšnji predstavitev

RIM - Na rimske letališču Leonardo da Vinci v Fiumicinu bodo danes začeli preiskovati potnike z novimi telesnimi skenerji, namenjenimi okrepitevi varnosti na letališču. Preiskovanje je sicer še poskusnem obdobju, ki bo trajalo od štiri do šest tednov.

Potniki naj bi po besedah ministra za promet Altera Matteolija, ki se je udeležil včerajšnje predstavitev, še vedno lahko izbirali med novimi telesnimi skenerji in tradicionalnim preverjanjem na letališču. Ob prehodu potnika skozi radar se na ekranu prikaže figura potnika v oblačilih, intimnih delov potnika in njegovega obraza pa se naj ne bi videlo. Poleg tega so letalske oblasti tudi sporočile, da fotografij, ki jih bodo analizirali strokovnjaki, ne bodo hranili.

Omenjenih skenerjev v Italiji sicer še ne morejo dokončno uvesti, saj za to nimajo potrebne pravne podlage. Vlada se je po ponesrečenem lanskem poskušu napada na letalo iz Amsterdama v Detroit izrekla za uvedbo skenerjev, po Rimu pa naj bi jih preizkusili še na letališčih v Milanu in Benetkah. Cena naprav, ki so jih včeraj začeli preizkušati v Rimu, je okoli 150.000 evrov.

Nove naprave naj bi pripomogle predvsem k učinkovitemu boju proti terorizmu, obenem pa so naprave sporne predvsem iz zdravstvenih razlogov in vdiranja v zasebnost. Minister za zdravje Feruccio Fazio je na včerajšnji predstavitev poudaril, da novi skenerji oddajajo manj elektromagnetnih valov, zato naj zdravje potnikov ne bi bilo ogroženo.

Angelo Balducci ni več »džentelman njegove svetosti«

VATIKAN - Angelo Balducci, ki je vpletjen v zadnjo korupcijsko aferto o civilni zaščiti in čaka na njen razplet v zaporu, ne bo več opravljal vloge tako imenovanega džentelmena njegove svetosti. Tako so sporočile vatikanske oblasti. Naslov mu niso pekliali, ker vatikanski protokol tega ne predvideva, ker pa se nahaja v zaporu, ne bo mogel za dalj časa opravljati svoje vloge, in ga bodo morali zato črtati iz papeževega seznama džentelmanov.

Balducci je postal član kolegija džentelmenov z »vizitko« vatikanskega zunanjega ministrstva, potem ko ga je zunanjemu ministrstvu »predstavil« eden od visokih vatikanskih predstavnikov. Sodnik za predhodne preiskave iz Perugie ga je včeraj zaslišal, Balducci za je zavrnil vse obtožbe.

Telecom v protinapad

MILAN - Družba Telecom se je odločila za protinapad. Telefonska družba se že teden dni nahaja v vrtincu polemik zaradi preiskave o pranju denarja, v katerega naj bi bila vpletena tudi njeno hčersko podjetje TI-Sparkle. Pooblaščeni upravitelj Franco Bernabè je v pisu menedžerjem grupe Telecom zapisal, da je grupa »trdna in resna«. »Prav zato bi morali dobiti potrebne energije, da se izvijemo iz teh zadev. Pri tem se moramo jasno zavedati, da senativativni dogodki iz preteklosti ne bodo več ponovili v prihodnosti.«

»Da bi se kaj takega ne ponovilo, moramo razviti v naši sredini protitelesca, ki nam bodo omogočala prepoznati in izolirati morebitna dejanja, ki ne sodijo v naš kodeks vrednot,« je še zapisal Bernabè. In nadaljeval: »Če so bile v preteklosti storjene napake, nas ne sme prevzeti resignacija, češ da so fiziološke. Prav nasproti. Ponosni moramo biti, ker smo v zadnjih dveh letih delali, da bi se zadeve utirile v normalno klimo. Zavedajmo se naših sposobnosti in potencialov,« je podprt pooblaščeni upravitelj družbe Telecom.

Bernabè je ob koncu izpostavil prioritetno nalogo grupe. »Zaščititi moramo uslužbence in delničarje.« Največjo škodo, ki je prizadela Telecom, pa je prizadeti repute. Tega bo zelo težko popraviti, je še ocenil Franco Bernabè. Že dejstvo, da je moral pooblaščeni pisati pismo menedžerjem družbe, kaže, da se je Telecom, z vpletostenjstvo v podkupninsko afero, znašel res v težkih vodah.

GORICA - Na pobudo SKGZ srečanje s starši italijanskih otrok v slovenskih šolah

Šole so kraj integracije, ki presega interese manjšine

Pri odločanju ključna vloga Dijaškega doma in Mladinskega doma ter nasvetov učnega osebja

Pred občinstvom Daniela Secchi (z leve), Antonio Roversi, Suzana Pertot, Maurizio Pecorari in Lucia Sammartini

BUMBICA

Kdo mu bo pomagal pri pisanku dočasnih nalog? Lahko računam na vzgojno-varstvene ustanove, ki mu bodo sledile v podpolarskih urah? Ga bo ta odločitev omejevala pri izbirah o nadaljnjem študiju na višjih šolah in univerzi? Bi zaradi mešanja dveh jezikov lahko imel težave pri izražanju in slabše učne uspehe? S podobnimi bojaznimi in dvorni se soočajo italijanski starši, ki se kljub temu v zadnjih letih v rastočem številu odločajo za vpis svojih otrok v vrtce in šole s slovenskim učnim jezikom. Njihovim izkušnjam v slovenskem šolskem okolju je bilo posvečeno srečanje, ki sta ga v mali dvojni Kulturnega doma v Gorici v sredo predredila Dijaški dom Simon Gregorčič in Slovenska kulturno gospodarska zveza (SKGZ), ki bo podobno pobudo v kratkem organizirala tudi v Trstu.

Kot je povedal goriški predsednik SKGZ Livio Semolič, je bil namen večera odkrivanje pogledov in mnenja italijanskih staršev, ki navadno niso aktivno soudeleženi v razpravo o slovenskih šolskih ustanovah. O motivacijah, na podlagi katerih so se odločili za vpis otrok v slovensko šolo, in pozitivnih oz. negativnih plathet te izbire so najprej spregovorili Daniela Secchi, Maurizio Pecorari, Lucia Sammartini in Antonio Roversi, sicer župan v Koprivnem, v nadaljevanju pa so besedo imeli tudi drugi udeleženci večera. Njihova pričevanja je povzvala psihologinja Suzana Pertot, strokovnjakinja na področju vzgoje v večjezičnem okolju. Ob starših so se srečanja udeležile ravnateljice Sonja Klanjšček, Elizabeta Kovic in Mihaela Pirih, vodja urada za slovenske šole pri deželnem šolskem uradu To-

maž Simčič, tajnik Sindikata slovenske šole Joško Princič, bivša ravnateljica Miroslava Braini in drugi akterji slovenskega šolsko-izobraževalnega sistema, marsikdo pa je pogrešal bolj množično prisotnost učnega osebja, za katerega bi bile tematike srečanja lahko zanimive. Prisotni so bili tudi predsednik SKGZ Rudi Pavšič in nekateri javni upravitelji, in sicer pokrajinska odbornika Marko Marinčič in Maurizio Salomoni ter občinska odbornica Silvana Romano.

Govor je bil o različnih motivacijah, ki italijansko govoreče starše približajo slovenskim šolam. Nekateri si želijo, da bi se sinovi naučili jezika njihovih dedov, ki ga sami ne obvladajo, v drugih primerih, ko gre za mešane družine, pa pade izbira za slovensko šolo na podlagi »pogajanja« med slovenskim in italijanskim partnerjem. Obstajajo tudi čisto italijanski pari, ki se odločijo za vpis sinov v slovensko šolo, ker pač živijo v večjezičnem okolju in se jim zdi znanje slovenščine pomembno, verjetno pa niso redki niti tisti, o katerih sicer v sredo ni tekla beseda, ki se za ta ali oni vrtec odločajo tudi iz bolj praktičnih in prozaičnih razlogov, kot je razdalja od doma.

Različna družinska okolja seveda vplivajo na stopnjo znanja jezika: nekateri otroci iz mešanih ali popolnoma italijanskih družin ob vstopu v vrtec poznavajo kako slovensko besed, drugi slovenčino samo razumejo, tretjim pa je popolnoma tuja. »Oroci, ki so se drugega jezika začeli učiti po 3. letu starosti in živijo v večjezičnem okolju, potrebujejo med šest in osmimi leti, da pridobijo iste kompetence kot v prvem jeziku,« je povedala Pertotova. Po njenih be-

sedah je tudi pojav mešanja dveh jezikov, ki mnoge starše vznemirja, povsem normalen za otroke, ki odrasčajo v večjezičnem okolju. »Gre za prehoden pojav. Pri nekaterih otrocih traja dlje, treba pa je počakati, da začneta posamezna jezikovna sistema delovati avtonomno,« je povedala Pertotova, ki je s tem v zvezi poudarila pomen upoštevanja načela »en človek - en jezik«, pa tudi značilnosti in zmožnosti posameznega otroka.

Med negativnimi izkušnjami so starši navedli »frustracijo« in občutek izključenosti, ki so ju doživljali, ker niso mogli otrokom slediti in jim pomagati pri pisanku nalog, po drugi strani pa so izpostavili, da je sinovom pomagalo, saj so postali bolj samostojni. »Moja hči se je na slovenskih šolah zelo dobro znašla, ob izbiri višješolske smeri pa se je odločila, da se vpisi na italijanski zavod. Izbrala je smer, ki je slovenske višje šole ne ponujajo. Podčrtati želim, da ni imela pri prehodu nikakršnih težav, dejstvo, da izobraževalna ponudba slovenskih višjih šol ni popolna kot italijanska, pa se mi zdi negativno,« je povedal Pecorari, Semolič pa je podčrtal, da to ni le stvar slovenskih šol, pač pa tudi državnih sredstev in ministriških načrtov.

Starši so v teku večera večkrat izpostavili, da so pri njihovih odločitvah ključno vlogo odigrali nasveti vzgojiteljev in učiteljev, katerim so popolnoma zaupali, ob tem pa so poudarili pomen popoldanske ponudbe Dijaškega doma in Mladinskega doma. »Naša vloga ni le pomoč pri pisanku nalog. V prvi vrsti gre za to, da otrokom nudimo čim več priložnosti za stik s slovenščino,« je povedala ravnateljica Dijaškega

doma Kristina Knez. V razpravi je prišlo na dan pomanjkanje sorodnih ustanov in Doberdobu ali Romjanu, kjer se sicer za nekatere popoldanske dejavnosti zavzema Združenje staršev, kar pa ni vedno dovolj. V zvezi z možnostjo uvedbe podaljšanega bivanja v Doberdobu je Klanjščkova pojasmnila, da je problem predvsem v pomanjkanju prostorov za menzo, Semolič pa je izpostavil vprašanje javnih sredstev, ki sta jih deležna Dijaški dom in Mladinski dom. »Čeprav sta ustanovi v podporo tudi italijanskim družinam, delujeta z denarjem, ki ga država namenja slovenski manjšini. Glede na višino prispevkov sta morali omejiti število gojenjcev in teritorij, ki ga krijeta,« je opozoril Semolič. Mnogi starši so v sredo izrazili zadovoljstvo nad izbiro, ki so jo naredili, saj je bila za sinove koristna, pri tem pa so ocenili, da je »slovenska šola zgled integracije«.

Istega mnenja je bil tudi Salomoni, po katerem je »slovenska šola prerasla svojo prvotno vlogo ohranjanja slovenske manjšine«. »Italijanska šola, ki je zavračala dvojezičnost, je s svojo obsedenostjo s slovničnimi pravili in čistostjo jezika pokvarila marsikaterjeva dajka. Razmislite bi bilo vredno tudi o uvedbi slovenščine v italijanskih šolah,« je povedal Salomoni. Ob njegove besede se je obregnila Silvana Romano, ki je bila kritična do srečanja nasprotno, saj je po njenem mnenju »s šolske problematike prešlo na politiko«. V zadnjih letih veliko gorovimo o čezmejni integraciji. Zakaj ne začnemo razmišljati o integraciji med slovenskimi šolami na eni in drugi strani meje?« je proaktivno zaključila Romanova. (Ale)

KRMIN - Antonaz

Tečaj enologije ne bo ukinjen

Krmin ne bo ob univerzitetni tečaj enologije. Deželni svetnik Stranke komunistične prenove, Roberto Antonaz, je namreč zahvalil jasne besede o usodi tečaja enologije na krminskem sedežu Videmske univerze. Na njegovo svetniško vprašanje je včeraj v deželnem svetu ustno odgovorila deželna odbornica Alessia Rosolen. Iz njenih besed je bilo razbrati, da bo univerza tudi v prihodnjem akademskem letu zagotavljala tečaj in da bo dežela s 154 tisoč evri letnega prispevka še naprej podpirala upravo krminskega študentskega doma, da pa si prizadevajo za učinkovitejšo uporabo deželnega denarja. »Začenjam postajati optimist,« je po njenem odgovoru izjavil Antonaz in pripomnil: »Še naprej pa moramo biti previdni, dokler se besede ne bodo preobrazile v konkretna dejanja.« Rosolenova je sicer v svojem odgovoru tudi izjavila, da je prihodnost krminskega tečaja enologije povezana z odzivom krajevne stvarnosti, kar pomeni, da bodo morale k stroškom prispevati lokalne ustanove.

Iztočnico za svetniško vprašanje je Antonazu ponudil deželni proračun, ki naj bi predvidel izbris denarja za krminski tečaj enologije. »To bi pomenilo, da v prihodnjem letu dežela ne bo dodelila Videmske univerzi 200 tisoč evrov za delovanje strukture, ustanova Erdisa pa ne bo dobila 300 tisoč evrov za študentski dom,« pravi Antonaz, ki je deželno vlado opozoril: »Če ta izbira ne bo preklicana, bo to neizogibno pomenilo, da bo ukinjen eden izmed najbolj kakovostnih univerzitetnih tečajev v deželi, za nameček na enem izmed nosilnih področij deželnega gospodarstva, Krmin pa je naravnih sedež zanj.« Antonaz je zatrdiril, da ni ekonomskih ali organizacijskih razlogov za takšno pototo, temveč samo politični razlogi, in da se bo v deželnem proračunu zlahka našel denar za univerzitetni tečaj »spriče dejstva, da so primeri potrate javnega denarja številni.«

Usoda univerzitetne prisotnosti na Goriškem skrbti tudi deželna svetnika Demokratske stranke, Giorgio Brandolini, ki opozarja, da novi deželni zakon o reviziji univerzitetnega sistema ogroža neposredno financiranje univerzitetnih konzorcijev, kar bi oškodovalo Gorico. Brandolini pravi, da je revizija sistema, ki predvideva prerazporeditev denarja na podlagi rezultatov in vključitev konservatorijev, sprejemljiva, »vendar bojimo se izbrisca člena, ki je v starem zakonu zagotavlja financiranje univerzitetnih konzorcijev v Gorici in Pordenonu.« Osnutek zakona namreč predvideva financiranje univerz, ki bodo naknadno financirale konzorce. Upravčena je bojazen - tako Brandolini -, da bodo v času suhih krov sedeži univerz obdržali denar zase in prikrajali univerzitetne tečaje v Gorici in Pordenonu. Zato poziva deželne svetnike iz Goriške, da to preprečijo. Razprava o predlogu revizije se v deželnem svetu FJK začenja danes.

KULTURNI DOM MAJA

Tribute to Pink Floyd

Pink Passion

Pink Floyd Music

DANES, 5. 3. 2010 ob 20.45 uri

VSTOPNINA 5€

Tribute to The Beatles

THE BEATLES REVIVAL BAND

Ponedeljek, 8. 3. 2010 ob 20.30 uri

Rijeka – Hrvatska

VSTOPNINA 10€

Kulturni dom Gorica [ul. I. Brass 20]

Info in predprodaja vstopnic: Kulturni dom v Gorici [tel. 0481 33288]

GORICA - Odobrili nov pravilnik

Pokrajina bo okrepila svojo »zeleno policijo«

Goriška pokrajinska uprava dela na reorganizaciji pokrajinske policije, ki bo v kratkem tudi dobila svoj sedež nad Placuto. Med decembrom in januarjem je prišlo do izglasovanja novega pravilnika, ki točno opredeljuje naloge goriške pokrajinske policijске enote. Le-te so povezane predvsem z okoljskimi vprašanji in favno (pokrajina je namreč vedno imela lovsko čuvanje), zato ji je predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta med včerajšnjo novinarsko konferenco nadelil naziv »zeleno policija« (»green police«).

»Dežela FJK je lani odobrila zakon o politikal varnosti in urejanju delovanja policij lokalnih samouprav, ki prinaša no-

vosti ter predvideva sodelovanje in koordinacijo med raznimi policijskimi krajevnimi uprav. Na podlagi zakona smo zato pred nekaj meseci odobrili pokrajinski pravilnik, s katerim določamo, katere naloge bo imela naša policija; preprečiti smo tudi že želeli, da bi prišlo do dvojnikov in da bi se njene naloge krile s pristojnostmi, ki jih imajo druge policijske enote,« je povedala odbornica Mara Černic in podčrtala, da pravilnik predvideva okrepitev organika pokrajinske policije, »ki jo danes sestavlja sedem uslužbencev, objavili pa smo razpis, s katerimi bomo zaposlili še dva.«

Cerničeva in Gherghetta sta včeraj predstavila novega poveljnika pokrajinske

policije Fabrizia Moresa, ki je izvedenec na področju zakonodaje o okolju. Med funkcijami, ki jih ima pokrajinska policija, je pregledovanje kurilnih naprav, z okoljskega pa lahko pokrajinska policija preide tudi na druga področja, kjer se ordinira z ostalimi policijskimi enotami. »Za varnost smo iz deželnega zakona dobili 260.000 evrov. Sto smo jih vložili v projekt Overnight, del jih bomo porabili za nakup novih vozil, plovila in orožja za pokrajinsko policijo, okrog 70.000 evrov pa bo vloženih v ureditev prostorov nad pokrajinskim arhivom na Placutu, kjer bo pokrajinska policija dobila svoj sedež,« je povedal Gherghetta.

NOVA GORICA - Včerajšni obisk predsednik države izrazito socialno obarvan

Türk obljudil pomoč pri ustanavljanju EZTS-ja

»Nova Gorica je vselej bila simbol energije inovativnosti v Sloveniji«

Predsednik države Türk včeraj na Mostovni (levo), na Stari Gori (desno zgoraj) in v laboratoriju novogoriške univerze (spodaj)

FOTO N.N., BUMBACA

»Verjamem, da nekoliko zaostajamo v pogledu ustvarjanja novih oblik sodelovanja, ki jih omogoča čas po naši vključitvi v schengensko območje, in da so nekatere mentalne pregrade na italijanski strani, pa verjetno tudi pri nas, še vedno prisotne. Verjamem tudi, da je treba to premagovati in dajati nove vsebine sodelovanju za prihodnje,« je ob včerajšnjem obisku v novogoriški občini dejal predsednik države Danilo Türk in v govoru z županom Mirkom Brulcem obljudil posebno pomoč pri ustanavljanju Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS), za kar si prizadevajo občine Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba. Brulc je gosta opozoril, da so naši z goriško občino skupen jezik, čeprav ima sosednje mesto desnosredinsko upravo, izpostavlja je tudi, da bo sedež EZTS-ja v Trgovskem domu, kar daje zadevi dodatno vrednost, saj bo tako vključena tudi slovenska manjšina.

V zvezi s čezmejno problematiko, o čemer se je z županom in drugimi predstavniki novogoriške občine menil ob začetku obiska v občinski palači, je predsednik izrazil prepričanje, da je interes Slovenije kot celote, da prav z Goriškega pridejo nove pobude za boljše in bolj inovativno sodelovanje v tem okolju, ki je vsedržavno pomembno. »Danes sem slišal o novih pobudah, ki so tu nastale, in pričakujem, da se bodo pokazali tudi rezultati. Rade volje se bom vključil v kakšno dejavnost, ki bo od takoj izšla,« je izjavil Türk, ki ga projekt EZTS-ja kot diplomata še posebej zanimal. Sicer pa je bil njegov obisk socialno obarvan, saj je obiskal tudi univerzo, kjer si je s spremstvom ministra Boštjana Žeka ogledal laserski laboratorij, in podjetje Gostol-Gopan, kjer ga je vodstvo družbe seznanilo z rastjo naročil, kar naj bi nakazovalo na spodbuden začetek novega obdobja. V popoldanskem času je obiskal še oddelek za invalidno mladino v Stari Gori in tamkajšnji Varstveno delovni center.

»Nova Gorica je vselej bila simbol energije inovativnosti v Sloveniji. Tudi nastala je tako. In tudi v teh časih se na ta način kaže,« je poudaril predsednik in dodal:

»Ugotavljam, da gre na Goriškem za dobro povezovanje raznih dejavnosti, od proizvodnje, novih tehnologij, storitev, kmetijstva in vsega ostalega, kar tvori to regijo.« Med obiskom kulturnega centra Mostovna je izkazal poseben interes za mladinsko problematiko, saj si je v okviru centra ogledal hišo eksperimentov in Galerijo Tir. S predstavniki Mostovne se je pogovarjal tudi o tem, da bi lahko glede na izkušnje, ki jih imajo, in rezultate, ki jih dosegajo, pomagali pri snovanju podobnih mladinskih centrov drugod po Sloveniji.

»Kar sem slišal danes, je zelo spodbudno. Mislim, da je očitno, da se najteže obdobje recesije končuje, in da je treba poiskati rešitve, ki bodo pomagale premostiti nekatere socialna vrašanja, ki so še ostala,« je povzel svoje ugotovitve in kot spodbudno ocenil tudi dejstvo, da so se javna dela izkazala kot koristen način za rešitev dela teh socialnih problemov. Poudaril je še, da obstajajo precejšnja pričakovanja v zvezi z novo socialno zakonodajo, ki se pripravlja, tako v zvezi s socialnimi transferji in pa seveda zlasti v zvezi s zakonom o delovnih razmerjih, ki bo moral dati novo fleksibilnost. Glede na to, da je v Novi Gorici največ zaposlenih v igralništvu in da se pričakuje spremembra igralniške zakonodaje, je predstavnike »sedme sile« zanimalo, zakaj se ni predsednik med obiskom ustavil tudi v Hitu. »Igralništvo ima svoje mesto, ne bi pa bilo dobro, če bi se to kakorkoli absolutiziralo ali pa če bi se videl razvoj predvsem v igralništvu. Mislim, da je treba tu najti prave dimenzije, in s tega stališča verjamem, da je tu potrebne še nekaj razprave,« je odgovoril Türk in pojasnil, da se o problemih, ki jih sliši med takšnimi obiski, pogovarja z ljudmi, ki imajo konkretne in neposredne pristojnosti. Izrazil je prepričanje, da s tem vsaj malo pomaga pri urejanju zadev. Ob zaključku obiska je župan Brulc poudaril, da poleg obljube pomoči pri snovanju EZTS-ja so predsednikove ponudbe na Gostolu in novogoriški univerzi, kako lahko sam pomaga pri iskanju tržišča, tisto, kar ta obisk še posebej dodatno ovrednoti. (nn)

GORICA - Višji sodni svet Nezavidljivi primat sodišča

Stiska je posledica obravnav zaradi azbesta

Višji sodni svet v Rimu je ponovno opozoril na nevzdržni položaj goriškega sodišča, ki ustrezajo pogojem za vključitev v uradni seznam italijanskih sodišč v stiski. Poleg Gorice so v istem seznamu še Brescia, Bergamo, Aosta, Biella, Ivrea, Mondovi, Belluno in Rovigo. Z objavo tega seznama je najvišji pravosodni organ hotel izpostaviti, da kritično stanje državnih tožilstev in sodišč ni le problem italijanskega juga - zlasti na Siciliji in v Kalabriji -, kjer je znano, da je kriminal močnejše razširjen, in se vse bolj izrazito pojavlja tudi v severnih italijanskih mestih. Gorica se nikakor ne more znebiti temu nezavidljivemu primatu, ki je posledica zelo velikega števila sodnih obravnav zoper odgovorne za smrti zaradi izpostavljenosti azbestu v tržiški ladnjedelnici. Gre za kompleksne in dolgotrajne obravnavne, ki se vlečejo dolga leta predvsem zaradi vpletjenosti številnih oseb in dolgega časovnega odmika od okoliščin izpostavljenosti.

GORICA - Energetski sektor Iris poziva družbe k zvišanju ponudb

Goriško podjetje za javne storitve Iris, ki je v postopku prodaje svojega energetskega sektora, je zainteresirane družbe pozvalo k zvišanju ponudb. Navezala med družbo AcegasAps in Eni-jem, videmska Amga in družba Hera (v začasni navezi z družbo Bluenergy) so namreč v prvi fazi ponudile dokaj nizke vsote za nakup sektora, ki šteje okrog 80.200 uporabnikov (v podelek so vključeni tako uporabniki električne energije kot plina) in za katerega delničarji družbe Iris računajo, da bodo iztržili vsaj 90.000 evrov. V prvi fazi dražbe se je najbolje uvrstila naveza med tržaško AcegasAps in Enijem, ki je ponudila 55 milijonov evrov. Na drugem mestu naj bi bila Amga (40.200.000 evrov), tretja pa je naveza Hera-Bluenergy (38.700.000 evrov). Faza zvišanja ponudb se bo zaključila v torek, 9. marca, druga dne pa se bo sestal upravni svet družbe Iris.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
TEATRO STABILE SLOVENO
abonmajska kampanja 2010

ABONMAJSKA KAMPAJNA do 17. marca

KAJ BO PADLO Z NEBA? ...V GORICI

Anton Pavlovič Čehov UH, LJUBEZEN

V sredo, 17. marca ob 20.30 v Kulturnem domu

Ivan Aleksandrovč Gončarov OBLOMOV

V pondeljek, 19. aprila ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž

Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana:

Jean-Baptiste Poquelin Moliére TARTUFFE

V pondeljek, 26. aprila ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž

Peter Quilter DUETI

V pondeljek, 17. maja ob 20.30 v Kulturnem domu

Franco Peró O »poročilu mešane zgodovinsko-kulturne Italijansko-Slovenske komisije« oziroma: dialog med kuharico v gostilni in njeni pomočnico o vprašanjih brez vsakega bivanjskega pomena

V torek, 25. maja ob 20.30 v Kulturnem domu

Kaj bo padlo z neba?
Cosa cadrà dal cielo?

2009/10

abonmajska sezona / stagione abbonamenti

INFO IN REZERVACIJE PRI BLAGAJNI KULTURNEGA DOMA GORICA

Ulica I. Bratča 20 - 34170 Gorica | Tel.: [+39] 0481.33288 / Fax: [+39] 0481.536014 | Urniki blagajne 9.00-13.00 / 15.00-18.00 (Ponedeljek/Petak)
Programske knjižnice so na razpolago na blagajni Kulturnega doma Gorica

NOVA GORICA - Evropska pravna fakulteta zrela za lastne prostore

Med lokacijami tudi območje nekdanje bolnišnice v Gorici

Pogačnik: »To je ogromna površina, kjer bi lahko zrasel sijajen akademski kampus«

Evropska pravna fakulteta (EPF) iz Nove Gorice isče prostore tudi v Gorici. Pred nekaj dnevi si je območje bivše goriške bolnišnice v spremstvu goriškega odbornika Stefana Cerette ogledal Miha Potočnik, predsednik upravnega odbora EPF, ki je povedal, da na EPF po petih letih delovanja ugotavlja, da je dozorel čas za lastne prostore. »Italijanska stran je zanesljivo zainteresirana za naše programe, ki so evropsko primerljivi in nudijo tudi možnost poučevanja tujih državljanov o evropskih pravne in drugih pravnih vsebinah. Sveda pa so prostori, ki smo si jih ogledali v Gorici, potrebnii temeljite prenowe,« je v zvezi z ogledom kompleksa v Ulici Vittorio Veneto povedal Miha Potočnik, predsednik upravnega odbora EPF.

Zaenkrat imajo sedež na Kidričevi ulici v Novi Gorici, predavanja pa potekajo po različnih predavalnicah v mestu. V zvezi z lokacijo onkraj meje je Pogačnik še povedal, da bi bil to obsežen projekt, ki gotovo ne bi bil poceni, a dodal, da je to le ena izmed možnosti, ni pa edina, saj se na fakulteti ozirajo naokrog in se pogovarjajo, izbrali pa bodo to možnost, ki bo zanje optimalna. »Zagotoviti se bomo še kaj dobili, saj skupaj z italijansko stranjo zdaj pregledujemo, v kakšnem obsegu in na kakšno lokacijo natanko bi se ti programi umestili, predvsem pa to, ali je možno dobiti tudi evropska sredstva za ta projekt, ki je velik, in ki bi poleg naše fakultete verjetno privabil še kakšno drugo inštitucijo,« je pojasnil in izrazil prepričanje, da gre na območju nekdanje bolnišnice za ogromno površino z vso infrastrukuro, parki, servisnimi vilami in poslopiji, primerno za pet fakultet. »To je ogromna površina, kjer bi lahko zrasel sijajen akademski kampus, kamor bi se lahko zlivalo večje število programov naše in sorodnih prijateljskih fakultet,« je še povedal.

O delovanju fakultete je Potočnik dejal, da so po petih letih delovanja prišli v razred velikosti, ki steje več kot 1.300 vpisanih študentov, in da je nastopil čas za ustrezno samostojno stavbo. »Pravna fakulteta poučuje upravno-državnotvorne vede in spodbodi se, da ima ustrezno stavbo, zlasti zato, ker smo vzpostavili mednarodno sodelovanje tudi s sorodnimi tujimi institucijami,« je navedel in izpostavil Erasmus pro-

gram izmenjave profesorjev in študentov, v katerega so vključeni. O iskanju primerne lokacije je še povedal, da se že nekaj časa pogovarjajo z mestno občino Nova Gorica, da pa se fakulteta razvija hitreje, kot se razvijajo možnosti in različni administrativni postopki. »Nove, lastne prostore bi radi imeli čimprej. Računamo, da naj bi bilo to najkasnejši v dveh letih. Seveda govorimo o varianti "Kljuc na roke", tako da bomo morali vse projekte, ki bodo od tega odstopali, zaobiti,« je opozoril in kot glavni razlog za to, da se jim mudi, izpostavil dejstvo, da jih število študentov narašča, saj imajo vsako leto za več kot 400 na novo vpisanih. »Čez dve leti jih bomo imeli skupaj že dva tisoč in jih enostavno ne bomo imeli kam dati. Tako da bomo odločitve sprejemali zelo hitro. Z lokacijami in lokalnimi skupnostmi, ki bodo najbolj hitre, operativne in razumevajoče. Nismo vezani na Novo Gorico ali Gorico, ampak je lahko to pravzaprav kjerkoli v Sloveniji,« je pripomnil Potočnik.

O višini investicije je po njegovem še preuranjeno govoriti, ker je to zelo odvisno od samega zemljišča in infrastrukture, tako da v tem trenutku pričakujejo natančne podatke z italijanske strani in od nekaterih drugih partnerjev, s katerimi se vzpostavljajo, zagotovil pa je, da bo fakulteta v zgradbo zanesljivo vložila svoja lastna sredstva. Na EPF je trenutno približno polovica študentov iz Nove Gorice in bližnje okolice, polovica pa iz drugih krajev v Sloveniji, nekaj pa jih prihaja tudi iz zunajstev. Na dodiplomskem in podiplomskem študiju so začeli kapljati tudi prvi tudi študenti. Preko Erasmus programa so vzpostavili sodelovanje z Norveško, z Lichtensteinom, z univerzo v Pisi, tako da s tem privablja tuje študente in profesorje na izmenjave. Predavanja potekajo trenutno v stavbi novogoriške občine, v novogoriški knjižnici Franceta Bevka, na obrtni zbornici in po potrebi še v drugih predavalnicah v mestu, ki so na razpolago. »Vsi ti prostori so solidno opremljeni, omogočajo kvalitetna predavanja, so tudi bližu, saj so drug od drugega oddaljeni za tri do pet minut lahke hoje, tako da je to ugodno, vendar bi se nekako spodbodilo, da imamo svojo stavbo,« je sklenil Miha Pogačnik.

Nace Novak

Opusčena bolnišnica v Ulici Vittorio Veneto

BUMBACA

Sadike češenj pred gradom v Spessi
BUMBACA

GRAD SPESSA

Pokrajinai podarila kmetom 1.600 sadik češenj

Podpredsednica goriške pokrajine in obenem odbornica za turizem Roberta Demartin je včeraj na gradu Spessa simbolno poklonila sedemdesetim briškim kmetovalcem kar 1.600 sadik češenj. S to pobudo je želela goriška pokrajina obuditi tradicijo sadjarstva v Brdih, kjer se kmetje danes posvečajo skoraj izključno vinarstvu, in obenem prispevati k olepšanju in obogatitvi videza tega predela goriškega teritorija. Pokrajina je interes za svojo pobudo preverila z razpisom, na katerega se je prijavilo veliko število kmetovalcev, ki bodo sadike češenj sort »lapins«, »van« in »germersdorfska« posadili na svojih dvoriščih in ob cesti. Turistično ovrednotenje Brd je cilj, ki ga goriška pokrajina zasleduje v sodelovanju z občinami, Trgovinsko zbornico in drugimi ustanovami. Projekt »Collio: un paesaggio da bere« predvideva tudi uresničitev kolesarskih stez in povezavo pespoti, s katerimi bodo spodbujali razvoj t.i. trajnostnega turizma v Brdih.

NOVA GORICA - Voznika še iščejo

Z avtom čez mejo in spuščene zapornice

Novogoriški policisti so imeli v minulih dneh polne roke dela. Predvsem se je »izkazalo, voznik belega kombija neznanih registrskih številk. V sredo okrog 22. ure se je pripeljal iz Škabrijelove ulice v Gorici, prečkal državno mejo, pritisnil na plin in na železniškem prehodu na Erjavčevi ulici v Novi Gorici podrl dve srušeni zapornice, nato pa zapeljal v center mesta. Police je zbirajo obvestila in v primeru, da bodo voznika izsledili, bodo zoper njega podali ustrezen ukrep, odgovarjati pa bo moral tudi za povzročeno škodo.«

Med torkom in sredo so neznanci iz prostorov zasebnega podjetja v Šempetu pri Gorici ukradli večjo količino usnjenej jaken, kavbojk in drugih oblačil. Blago so naložili v kombi znamke citroen jumper bele barve v lasti podjetja, ki je bil parkiran na dvorišču, in se odpeljal. Lastnika so oškodovali za okoli 60.000 evrov.

V sredo so novogoriški policisti obravnavali tudi tatvino v nakupovalnem centru Qlandia. Iz ene od tamkajšnjih trgovin je namreč po dosedanjih ugotovitvah več oseb pred nekaj dnevi izvršila tatvino 154 evrov vredne športne jakne, kar pa se ni zgodilo prvič, saj so iste osebe, kot so pokazali posnetki varnostnih kamer, podobno tatvino storile že februarja letos. Šlo naj bi za mlađoletne predzraste iz okolice Vipave, dve punci, stari 16 in 17 let, ter fanta, starega 15 let; tudi v februarju so se osredotočili na oblačila, kradli pa so v štirih trgovinah. Na podlagi zbranih obvestil bodo policisti podali ustrezen ukrep.

TRŽIČ - Sindikati Temni oblaki nad centralo družbe A2A

Na Tržiču se nakazuje nova sindikalna fronta. Deželna tajništva sindikatov Filctem-CGIL, Flaei-CISL, Uilcem-UIL so izrazila zaskrbljenost nad prihodnostjo proizvodnega objekta električne centrale v Tržiču, ki je v lasti storitvene družbe A2A iz Lombardije. »Zaskrbljeni smo - pravijo sindikalisti -, ker kljub izraženim obvezam družbi ni prišla na soočanje o industrijskem načrtu za proizvodni objekt. Po eni strani A2A izjavlja, da bo vztrajala na poti konverzije obrata z olja na plin, po drugi strani pa na različnih mestih trdi, da v plinu ne vidi prihodnosti zaradi visoke cene goriva.«

Po priprjanju sindikatov se torej postavlja problem morebitnega krčenja osebja v tržičski centrali, pod vprašajem pa so tudi naložbe v izboljšavo obrata, kar bo seveda škodilo okolju.

Ekološki otok kmalu odprt

Ekološki otok v Ulici Brigata Sassari v Gorici bodo ponovno odprli v ponejšem deljek. Po besedah goriškega občinskega odbornika Francesca Del Sordija bodo v ekološkem otoku po novem sprejemali skoraj vse tipologije kosovnih odpadkov. Občinska uprava med tem časom nadaljuje s postopkom za uresničitev projekta ekološkega otoka v Ulici Gregorčič, ki ga bodo lahko uporabljali tudi Sovodenjci. Le-ta naj bi začel delovati na začetku leta 2012.

Dijaški dom išče vzgojitelje

Slovenski dijaški dom Simon Gregorčič iz Gorice nujno išče pomožne vzgojitelje za pomoč osnovnošolskim otrokom; za informacije sta na voljo tel. 0481-533495 v popoldanskih urah ali naslov elektronske pošte dijaskigo@interfree.it.

DS z odbornikom Pascolinom

Drevi ob 18. uri bo na sedežu Demokratske stranke (DS) na Drevoredu D'Annunzio v Gorici javno srečanje s pokrajinskim odbornikom za delo Alfredom Pascolinom. Predstavniki skupine za delo goriškega vodstva DS se bodo z odbornikom pogovorili o zadnjih podatkih o brezposelnosti in gospodarstvu na Goriškem.

Romoli zanemarja periferijo

Pred slavičarno Azzano v Ločniku bodo danes dopoldne nekateri predstavniki levsredinske opozicije v goriškem občinskem svetu opozarili občane na nevzdržno stanje, v kateri so se znašli prebivalci nekaterih perifernih predelov goriške občine. »S kolegom Liviom Bianchijem bova opozarjala na obupno stanje, v katerem je goriška uprava pustila ulici Stesa in Boemo v Ločniku. Že nekaj let se vrstijo le obljube, poseg za popravilo pločnikov in cestiča pa je nujen,« pravi načelnik skupine DS Federico Portelli.

Tečaj o kmečkih turizmih

Ad formandum sporoča, da je za udeležbo na tečaju upravljanja kmečkih turizmov, ki bo potekal v goriškem KB centru, na razpolago še nekaj mest. Tečaj se bo začel 8. marca in bo trajal skupno 100 ur. Namenjen je kmetom, ki že imajo kmečko podjetje in želijo razširiti svojo ponudbo. Vpisnina znaša 200 evrov; informacije bodo zainteresirani dobili na tel. 0481-81826 ali s prosinjo, odpolzano na naslov elektronske pošte go@adformandum.eu.

Zaklad Krasa v Ubiku

Drevi ob 18. uri bo v knjigarni Ubik na Verdijevem korzu v Gorici predstavitev knjige »Il tesoro del Carso« (Zaklad Krasa), ki jo je napisal novinar Roberto Covaz. Predstavitev se bo udeležila tudi igralka Maja Monzani.

Na Gradini drevi o klopih

Na Gradini v Doberdobu bo danes večer v okviru niza Znanost na krožniku. Tokrat je družba Rogos povabila v spremem center docenta Tržaške univerze Altobellija, ki že vrsto let predava o klopih na Krasu. Ob prigrizku in pokušnji bo stekel pogovor z naslovom »Klopi: pravilno ravnanje, razširjenost in nevarnosti za naše zdravje.« Gost večera bo spregovoril tudi o rezultatih projekta Interreg Italija-Slovenija, ki je bil osredotočen na razširjenosti Lymove bolezni na čezmejnem območju. Večer v vstopnino (5 evrov) se bo začel ob 19. uri.

Ob dnevu žena razstava čipk

Društvo Univerza za tretje življensko obdobje (Unitri) Nova Gorica in Krajevna skupnost Nova Gorica vabita ob bližajočem se dnevu žena danes ob 18. uri v galerijo Frnaza na odprtje razstave klekljanih čipk. S svojimi izdelki se bodo predstavile članice klekljarskih krožkov društva Unitri, skupina klekljark Marjetica iz Cerknega in članice Društva klekljark Črni Vrh - Godovič. (nn)

Razstava slik Duše Jesih

V Mestni galeriji Nova Gorica bodo danes ob 19. uri odprli razstavo slik Duše Jesih z naslovom Vpeti. V novogoriški mestni galeriji bodo njeni najnovješti dela na ogled do 25. marca. (nn)

»ODPRAVA« V EGIPT - Zbirajo prijave

Po poteh aleksandrink

Med 23. in 27. marcem - Ob ogledu Aleksandrije, Kaira in drugih znamenitosti tudi postavitev spominske plošče

V zadnjih dveh letih je na Goriškem potekalo veliko pobud, posvečenih t.i. aleksandrinkam, dekletom in ženam, ki so jih bedne gospodarske razmere v naših krajih na začetku minulega stoletja prisilile k odhodu v Egipt. Tam so si kot dojilje, varuške, guvernante in vsestranske hišne pomornice služile kruh in del zaslužka pošljale domov na Primorsko. Govor se, da je v severno-afrško državo odšlo s trebuhom za kruhom od šest do sedem tisoč deklet s širšega goriškega območja. V spomin na ta val izseljevanja so razne organizacije in društva pripravile kar nekaj prireditev s ciljem, da osvetlijo pojav aleksandrink in njihovih življenjskih usod. Med le-te sodi tudi izlet v Egipt, za katerega sta dali pobudo mestna občina Nova Gorica in Društvo za ohranjanje

kulturne dediščine aleksandrink iz Prvačine; potovanje bodo predstavili danes na novinarski konferenci v Novi Gorici, ki se je bosta udeležila tudi Boštjan Žekš, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu, in Sergij Pelhan, predsednik Slovenske izseljenske matice.

Po poteh aleksandrink se bodo izletniki odpravili od 23. do 27. marca; poleg ogleda Aleksandrije in Kaira program predvideva tudi postavitev spominske plošče vsem aleksandrinkam na pokopališču v Kairu. Prijave zbirajo agencija Kompas, kjer so nam pojasnili, bodo izlet s posebnim letalom iz Ljubljane preridili le, če se bo nanj prijavilo vsaj 80 ljudi. Vodenje po Egiptu bodo opravili Kompasovi vodiči, po Aleksandriji pa slovenske izletnike vodil Gilbert Civardi iz Trsta,

sicer potomec aleksandrinke, ki je dober poznavalec egipotskega mesta, saj je tam preživel otroštvo in študentovska leta. V programu so tudi ogledi muzejev in drugih znamenitosti, v prvi vrsti piramid v Gizi, nedaleč od Kaira.

Z izlet velja dokajšnje zanimanje, saj je pred nekaj desetletji pojav aleksandrink zaznamoval marsikatero goriško družino. Potomci teh deklet in žena pa bi si bržčas radi ogledali kraje, o katerih so marsikaj slišali in iz katerih obstajajo še zelo redke orumenele fotografije. Kdor se želi pridružiti »odpravi« v Egipt, se lahko prijaví v agenciji Kompas v Novi Gorici, ki deluje v HIT-ovem poslovнем centru sredi mesta (tel. 003865-3358000); tam bo prejel vse potrebne informacije. (vip)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, UL. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, UL. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RENTENTORE (Ternoviz), UL. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU
SAN PIER D'ISONZO
VISINTIN, UL. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo danes, 5. marca, ob 20.45 koncert »Pink Floyd Music« skupine Pink Passion in v ponedeljek, 8. marca, ob 20.30 koncert skupine The Beatles Revival Band; informacije in predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288).

ZDROŽENJE MUSICA APERTA prireja v okviru glasbenega niza »Gorizia classica«: v soboto, 6. marca, ob 17. uri v dvorani Pokrajinskih muzejev v goriškem grajskem naselju bo koncert pianista Salvatoreja Ginnelle; vstop prost.

Šolske vesti

VPISOVANJE V PRVE LETNIKE SLOVENSKIH VIŠJIH SREDNJIH ŠOL v Gorici poteka v višješolskem središču v Ulici Puccini v Gorici do 26. marca.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM sprejema predvpis za šolsko leto 2010-11 do zasedbe razpoložljivih mest; informacije v upravi Dijaškega doma v Gorici in po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

SLOVENSKE VIŠJE SREDNJE ŠOLE v Gorici vabijo na dan odprtih vrat poklicno-tehničnega in licejskega pola v sredo, 17. marca, od 18. do 20. ure v šolskem centru v Ulici Puccini 14 v Gorici. Obiskovalci si bodo lahko ogledali šolo, profesorji pa jim bodo nudili informacije o posameznih študijskih smereh in bodo na razpolago tudi za individualne pogovore.

Bliža se 8. marec in z njim mednarodni dan, posvečen vsem ženskam sveta. Primorski dnevnik bo letosnji praznik obeležil na poseben način. Svoje bralke in bralce vabi, da nam posredujejo fotografije, katerih nesporna protagonistke so ženske: znane ali neznanе, začočenke, žene, mame, sestre, priateljice ...

Spletni strani www.primorski.eu pošlje svoje posnetke: najlepše bomo objavili tudi v Primorskem dnevniku!

Naš papi

Maurizio "TA STAR"

bo danes pihal 50 svečk.
Vse najboljše mu želimo

Elena, Karin
ter seveda sorodstvo in priatelji

Gledališče

SEZONA SSG 2010 V GORICI: v sredo, 17. marca, ob 20.30 v Kulturnem domu Uh, ljubezen (Anton Pavlovič Čehov); v ponedeljek, 19. aprila, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž Oblomov (Ivan Aleksandrovič Gončarov); v ponedeljek, 26. aprila, ob 20.30 Tartuffe (Molière) v izvedbi Slovenskega narodnega gledališča Drama iz Ljubljane; v ponedeljek, 17. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu Duetti (Peter Quilter) in v torek, 25. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu O »Poročilo mešane zgodovinsko-kulture Italijansko-slovenske komisije« oziroma: Dialog med kuharico v gostilni in njenom poomočnico o vprašanjih brez vsakega bivanjskega pomena (Franco Però); informacije in razervacie v Kulturnem domu v Gorici (Ul. Brass 20, tel. 0481-33288).

SKRD JADRO prireja ob dnevu žena gostovanje dramskega odseka PD Standrež, ki bo uprizoril veseloigró Čudna bolezen v soboto, 6. marca, ob 20. uri v spodnji dvorani cerkve Sv. Štefana v Romjanu. Nastopajo Majda Zavadlav, Božidar Tabaj in Marko Brajnik, režija Janez Starina.

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI: danes, 5. marca, ob 20.45 »La bisbetica domata«, nastopata Stefania Felicitali in Natalino Balasso; informacije pri blagajni gledališča v Ul. Garibaldi 2/a v Gorici in na tel. 0481-383327.

Razstave

V GALERIJI MARIA DI IORIA v državnih knjižnicah v Ul. Mameli v Gorici bo danes, 5. marca, ob 17.30 odprtje razstave Marie Grazie Persolja z naslovom »Viaggio di ricordi«.

ŽENSKI POGLEDI 2010 - V Kulturnem domu na Bukovju v Števerjanu bo v soboto, 6. marca, ob 20. uri odprtje razstave fotografij Teje Pahor, Katerine Pittoli in Slavice Radinja, slik Claudio Raza, mask Silvane Buttera in keramik Nadie Tomasetig. Nastopila bosta zbor Kraški slavček in plesna skupina Corine ed il suo gruppo, Ada Tomasetig bo pripravovala beneške pravljice, priložnosti nagovor bo imela Franka Padovan.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ ob svetovnem dnevu žena vabi na odprtje razstave Skriti obrazzi Aleksandrije, slovenske šolske sestre in aleksandrinke v ponedeljek, 8. marca, ob 18. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Razstava sprembla dokumentarni film Aleksandrija, ki odhaja, ki ga bodo predvajali v četrtek, 11. marca, ob 20.30 v komorni dvorani. O razstavi in dokumentarnem filmu bosta spregovorili avtorica razstave etnologinja Inga Brezigar in soustvarjalka filma Vesna Humar. Na včeraj sodeluje dramska skupina Društva žena iz Prvačine.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 19.50 »Alice in Wonderland«; 22.00 »Codice: Genesi«.

Dvorana 2: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Genitori e figli - Agitare bene prima dell'uso«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.10 »In-victus«.

DANES V NOVI GORICI

KULTURNI DOM: 20.15 »Louise-Michel«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.10 - 19.40 - 22.10 »Shutter Island«.

Dvorana 2: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Alice in Wonderland« (Digital 3D).

Dvorana 3: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Genitori e figli - Agitare bene prima dell'uso«.

Dvorana 4: 17.30 - 19.50 - 22.10 »In-victus«.

Dvorana 5: 18.00 »Alice in Wonderland«; 20.00 - 22.10 »Codice: Genesi«.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo ob dnevu žena v nedeljo, 7. marca, odpeljal na izlet na grad Brdo pri Kranju prvi avtobus ob 6.45 s trga Medaglije d'oro v Gorici, nato s postanki pri vagni ob pevnškem mostu, v Podgori pri športni palači in Štandrežu pred cerkvijo. Drugi avtobus bo odpeljal ob 7. uri iz Sovodenj s postankom v Štandrežu. Tretji avtobus bo odpeljal ob 6.45 iz Doberdoba, nato s Poljan v Vrhu ter iz Štandreža. Priporoča se točnost!

IZJEMNO PRVOMAJSKO POTOVANJE do Oslo (od Kopenhavna do Oslo s slikovito zgodovinsko ladjo) prireja KRUT ob 29. aprila do 2. maja; informacije in vpisovanje v tržaškem uradu v Ul. Cicerone 8/B (tel. 040-360072).

SPDG obvešča svoje člane, da se bodo na zimsko turo na Vrh nad Škrbino (m 2054) odpravili 7. marca. Vzpon je zelo zahteven in obvezna je popolna zimska oprema. Odhod s parkirišča pri Rdeči hiši ob 6.30 z osebnimi vozili; informacije na boris@kinoatelje.it ali po tel. 338-1913771 (Luca) in 339-8667252 (Demetrij) za Gornji Vrh ter 333-6734565 (Zdenko) in 339-7484533 (Dolores) za Cotice.

MLADE IN MANJ MLADE ŽENSKE, pripravite se kulturnemu društvu Oton Župančič iz Štandreža ob dnevu žena v soboto, 6. marca, v domu Andreja Budala v Štandrežu; informacije po tel. 0481-21407 (Marta) ob uru kosila.

PUSTNA LOTERIJA DRUŠTVA KARNAVAL: 1. nagrada - srečka št. 6367 (enotedenške počitnice za dve osebi v letoviščarskem kraju Hammamet v Tuniziji), št. 4915 (vikend za dve osebi v Termah Čatež), št. 8073 (konzola Nintendo Wii Sports Pack), št. 0368 (19 palčni LCD televizor), št. 8543 (večerja za dve osebi v priznani gostinstvih), št. 7148 (aparat za espresso kavo), št. 3810 (dvanaest programskega aparata za peko kruha), št. 3574 (surovi domači pršut), št. 9355 (dekoder za digitalno zemeljsko TV omrežje), št. 0798 (mobilni telefon), št. 3077 (košaro gastronomskih dobrot) in št. 1784, 2602, 9249 in 2637 (konfekcijo izbranih vin).

TABORNIKI RMV organizirajo v nedeljo, 14. marca »Zimski izlet« v Bovec, ki je namenjen gozdovnicam in gozdovnikom, popotnicam in popotnikom, grčam ter bivšim članom. Vabljeni so vsi: smučarji, deskarji in ne-smučarji. Rok prijave je danes, 5. marca, do 17. ure; informacije na www.tabornikirmv.it ali 335-5316286 (Veronica).

V CERKVI SV. IVANA v Gorici bo danes, 5. marca, ob 18. uri skavtska maša v spomin na Mirka Špacapania. Sooblikovali jo bodo skavti, sledil bo kratek program v župnijskih prostorih.

RIBIŠKO DRUŠTVO VIPAVA prireja čistilno akcijo v nedeljo, 7. marca, z zbirališčem na sedežu v Ul. Padlih karabinjerjev v Petovljah ob 8. uri. Čistili bodo bregove Soče in Vipave v okolici sedeža. Vsak udeleženec naj ima rokavice in primerno obutev.

Mali oglasi

NA PUSTNI PONEDELJEK so mi v župnijski dvorani v Doberdoru zamenjali črno bundo znamke Marina yachting. Poštenega najditelja prosim, naj pokliče na tel. 0481-419947.

PRODAM svetlo in razgledno stanovanje v Štandrežu: dnevna soba, jedilnica, kuhinja, dve spalni sobi, dve kopalnici, dva balkona, shramba in garaza, cena 140.000 evrov; tel. 328-8872507.

SKRD JADRO | PRIREDITEV OB DNEVU ŽENA

Vabljeni na ogled veseloigró

ČUDNA BOLEZEN

Nastopajo člani dramskega odseka

PD ŠTANDREŽ: Majda Zavadlav, Božidar Tabaj in Marko Brajnik

REŽIJA Janez Starina

Sobota, 6. marca 2010, ob 20. uri v spodnji dvorani cerkve sv. Štefana v Romjanu

ZENSKI PEVSKI ZBOR JEZERO prireja v ponedeljek, 8. marca, večerjo z zabavo, ki bo v društvenih prostorih v Doberdoru ob 19.30. Vabljeni so mlade in manj mlade ženske s predhodno prijavo na tel. 0481-784021 (Katja) ali 347-1243400 (Magda).

KRUT obvešča, da se v sredo, 10. marca, začne pomladanski ciklus tradicionalne skupinske vadbe v termalnem bazenu v Gradežu; informacije in prijave na sedežu krožka v Trstu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072 ali 346-3693234 od ponedeljka do četrtka med 9. in 13. uro ter med 15. in 17. uro, ob petkih med 9. in 13. uro.

KD DANICA z Vrha vabi vse ženske in de

LJUBLJANA - Metelkova mesto

Rdeče zore

Do 11. marca feministični in queer festival

Metelkova mesto bo do 8. marca gostilo 11. feministični in queer festival Rdeče zore. Festival je sinči v Menzi pri koritu odprt koncert dekljske tolkalne skupine ŠUS iz Savinjske doline pod vodstvom mentorja Dejana Tamšeta. Od včeraj naprej je v projektni sobi SCCA na ogled razstava s feministično tematiko, so sporočili organizatorji. Festival poteka v organizaciji KUD Mreže, v petih dneh bo ponudil razstave, predstave, filmske projekcije, predavanja in koncerte. Kot je za STA povedala soorganizatorka festivala Tea Hvala, vsebinske rdeče niti festivala ni, saj festival ponuja zelo heterogen izbor različnih izražnih oblik, kar je tudi sicer po besedah Tee Hvala značilnost današnjega feminizma. Med prireditvami je izpostavila okroglo mizo Identitetne politike in mehanizmi izključevanja, ki bo v nedeljo, 7. marca, ob 17. uri v Socialnem centru Rog. Na njej bo govor o oblikah diskriminacije in njenu vplivu na življenja posameznikov. Namen festivala je med drugim »vzpostaviti trajne naveze z različnimi umetniškimi skupinami, s katerimi imamo stične točke ter skleniti zavezništva v sferi 'kontrajavnosti'«, je povedala soorganizatorka.

Pobudnice festivala žensk Rdeče zore so leta 2000 na Metelkovi delovale v okviru društva KUD Mreža, ŠKUC-LL, Monokel in v nekdanjem Ženskem centru in Kasandri. Preučevalo so položaj žensk v spletu umetnosti, kulture, politike, aktivizma in vsakdanjega življenja. Odločile so se, da na mednarodni dan žena, 8. marca, organizirajo festival, ki bo javni prostor razprt za druženje in izražanje žensk na nehierarhičnem, neizkoriščevalskem in protikapitalističnem temelju, piše na spletni strani festivala. (STA)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno Gledališče FJK Rossetti

Danes, 5. marca ob 20.30 / Luigi Pirandello in Nicola fano: »Non si sa come«; nastopa: Sebastiano Lo Monaco. / Ponovitve: v soboto, 6. ob 20.30 in v nedeljo, 7. marca ob 16.00.

V sredo, 10. marca ob 20.30 / »Dixplay«; Nastopa: Gioele Dix. Režija: Giancarlo Bozzo.

Dvorana Bartoli

V torek, 5. marca ob 21.00 / Alan Ayckbourn: »Natale in cucina«, Režija: Giovanni Lombardo Radice. / Ponovitve: v soboto, 6. ob 17.00 in ob 21.00 ter v nedeljo, 7. marca ob 17.00.

Gledališče Orazio Bobbio - La Contrada

V petek, 12. marca ob 20.30 / Renato Simoni: »Tramonto«, Režija: Damiano Michieletto. Natopa Gledališka skupina Teatro Stabile del Veneto C. Goldoni. / Ponovitve: V soboto, 13. ob 20.30 in v nedeljo ob 16.30.

Danes, 5. marca ob 20.30 / Italo Svevo: »Una commedia inedita« in »Prima del ballo«. Nastopajo: Maurizio Zacchigna, Marzia Postogna, Paola Saitta in Massimiliano Borghesi. / Ponovitve: v petek, 5. in v soboto, 6. ob 20.30 ter v nedeljo, 7. marca ob 16.30.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V torek, 16. marca ob 20.45 / Luigi Pirandello: »I giganti della montagna«. Režija: Enzo vetrano. Nastopajo: Enzo Vetrano, Stefano Randisi, Ester Cucinotti, Maria Cucinotti in Giovanni Moschella. / Ponovitve: V sredo, 17. marca ob 20.45.

V petek, 12. marca ob 20.45 / Daniele Timpano: »Ecce Robot, cronaca di un'invasione«.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom

V ponedeljek, 15. marca ob 20.00 / Tit Makcij Plavt: »Osli«.

JUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

V petek, 12. marca ob 21.40 / Bernard Marie Koltès: »Roberto Zucco«. / Ponovitve: v soboto, 13. marca ob 19.30 in ob 21.40.

V torek, 9. marca ob 19.30 in ob 21.45 / Andrej Rozman Roza in Davor Božić: »Neron«. / Ponovitve: v sredo, 10. in v četrtek, 11. marca ob 19.30 in ob 21.45.

Mala drama

Danes, 5. marca ob 20.00 in ob 21.45 / Ulrike Syha: »Zasebno življenje«.

V četrtek, 11. marca ob 20.00 / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«. / Ponovitve: v soboto, 13. marca ob 20.00.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 5. marca ob 19.30 / Ivor Mar-

TRBOVLJE - V Delavskem domu

Predstavljajo se (Ne)močne ustvarjalke

V Delavskem domu Trbovlje so v sklopu po bude Trbovlje, novomedjisko mesto pripravili skupinsko feministično razstavo z naslovom (Ne)močne. Sodelujejo umetnice s svojimi deli opozarjajo na dejstva o neenakomerni porazdelitvi moči med spoloma in se aktivno vključujejo v družbeno kritiko ter zahtevajo spremembe. Razstava bo odprtva do 19. marca. Umetnice se na postaviti, ki so jo odprli v torki in ki jo je zasnovala Ana Grobler, predstavljajo predvsem z video deli. Izjema je slikarska instalacija Alenke Spacial, ki je svoje podobe naslikala kar na gospodinjske krpe, v instalaciji čokoladnih tablic, ki so del projekta Marije Mojce Pungerčar Tablice smrtnosti, s katerimi predstavlja seksistično politiko zavarovalniških družb.

Vesna Bukovec se predstavlja z videokolažem idealiziranih podob žensk z reklamnih spotov, na slovjenim Neskončna igra. Aprilija Lužar predstavlja fragment sicer zelo obsežne video serije Taxi Art, v kateri se je umetnica kot takstista pogovarja z ženskami, žrtvami nasilja in spolnih zlorab.

Umetnica mlajše generacije Sladjana Mitrović razstavlja videoperformans Koža Special, v katerem posnema moške rituale britja. Hana Repše v spletenu interaktivnem videu Ženska opozarja na prekarno naravo sodobnega dela, ki je razpeto med domača opravila in številne začasne zaposlitve, ki ne ponujajo socialne varnosti.

Duba Sambolec sodeluje z delom Ne spominim se iz serije »NoHomeVideos@«. Videoperformans, v katerem umetnica s prevezo čez oči sledi ukazuječemu moškemu glasu, ki jo vodi po prostoru, simbolizira represivne aparate v družbi. Maia Slavec v videoperformansu »Woman Bauty Power Less«, posnetem na Čopovi ulici v Ljubljani, prikazuje, kako lepo urejene ženske nihče ne dojemata močnega političnega subjekta.

Zvonka Simčič z videopredstavijo obsirnega projekta »Doulas' ad utero, ab ovo« na podlagi živiljenjske izkušnje problematizira seksistični zakon o postopku oploditve z biomedicinsko pomočjo.

Osebno izkušnjo matere in gospodinje prikazuje Nataša Skušek, in sicer s precej humornim videodelom Fliperautomat in zelo bolečim prikazom vnete dojke na videu Ekstaza. Srljivo statistiko o krutjenju ženske pravice glede samoodločanja o usodi lastnega telesa, ki je bila poleg volilne pravice eden temeljni stebrov feminističnega boja že od samega začetka, prikazuje v videodelu Abortus Vita Žgor.

V Sloveniji delujoča avstrijska umetnica Evelin Sternitz predstavlja svoj obsežni spletni arhiv »Art.Fem.tv« z več kot 70 videoumetnicami in več kot 300 videodeli, so sporočili iz Delavskega doma Trbovlje. (STA)

prto ob pondeljekih ob jutranjih urah.

GORICA

Galerija A. Kosič (Raštel 5-7, Travnik 62) je na ogled razstava akvarelov in olj slike Andreja Kosiča. Urnik: od torka do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

Kulturni center Lojze Bratuž: je na ogled razstava pod naslovom: »Fašizem in Slovenci«, izbrane podobe, ki jo je pripravil Muzej novejše zgodovine iz Ljubljane. Urnik: od pondeljka do petka med 17. in 19. uro, do 5. marca ob prireditvah.

Galerija Maria Di Iorio (v državnih knjižnicih v UL Mameli): danes, 5. marca, ob 17.30 bo odprtje razstave Marie Grazie Persolja z naslovom »Viaggio di ricordi«. Razstavo bo predstavila Elisa na Mogorovich; na ogled bo do 31. marca od pondeljka do petka med 10. uro in 18.30, ob sobotah med 10. uro in 13.30.

Goriške razstave o futurizmu

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v UL Carducci 2: je na ogled razstava »Futurismo. Filippo Tommaso Marinetti, l'avanguardia giuliana e i rapporti internazionali«; v dvorani Deželnih stanov goriškega gradu je na ogled »Futurismi Giuliani. Gli anni Trenta. Omaggio a Tullio Crali« do 28. februarja vsak dan med 10. in 19. uro, ob pondeljkih zaprt. V Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju je na ogled razstava »Futurismo - Moda - Design. La ricostruzione futurista dell'universo quotidiano«; do 1. maja vsak dan med 9. in 19. uro, ob pondeljkih zaprt.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej

: odprt vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminška muzejska zbirka: od pondeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobaridski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

JUBLJIANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenc in XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Galerija Kapelica (Kersnikova 4): je na ogled razstava Marka A. Kovačiča pod naslovom: »Prometerjeve iskre«.

Slovenski etnografski muzej (Metelkova 2): je na ogled razstava Petra Črneta pod naslovom: »Videti, česar znanost ne vidi«. Razstava bo na ogled do junija.

Cankarjev dom (Mala galerija): do 14. marca je na ogled fotografksa razstava Saše Kos: »Beton«.

Cankarjev dom (Velika sprejemna dvorana): do 18. marca je na ogled fotografksa razstava pod naslovom: »Slovenska novinarska fotografija 2010«.

hodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Štorževa galerija (Štanjel 29): je na ogled razstava Antonia Rupnika »Olja na platnu«. Razstava je na razpolago do aprila. Urnik: odprtva v sobotah, nedeljah in praznikih ter po dogovoru tudi ostale dneve.

Galerija Pri Valetovih: je na ogled razstava Akademije Lepih umetnosti iz St. Petersburga.

AJDHOVŠČINA

Vojnična Janka Premrla Vojka: vojnički muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

PILONOVA galterija:

je na ogled razstava del 7. mednarodnega fotografksa srečanja »Castrumfoto 09 - Podobe tradicije«. Svoja dela, nastala na srečanju, ki je potekalo v Ajdovščini in njeni okolici med 11. in 14. junijem, predstavljajo fotografine in fotografije iz Italije, Avstrije in Slovenije: Sara Occipinti, Enzo Tedeschi, Branko Lenart, Špela Volčič, Martina Kofol, Leo Caharija, Primož Breclj, Andrej Perko in Damjan Vidic.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprt), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja:

Grad Kromberk od pondeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v pondeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor ob pondeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljeni skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. +386-3359811).

Mestna Galerija Nova Gorica (na Trgu Edvarda Kardelja 5): je na ogled razstava »What's happening? Stereo Exhibition, Kaj se dogaja? Stereo razstava, Što ima novo? Stereo izložba«. Sodelujejo Lovro Artuković, Viktor Bernik, Jasmina Cibic, Ivan Fijolič, Ištván Ist Huzjan, Jaša, Gorazd Krnc, Kristina Lenard, oKo, Puma34, Arjan Pregl, Marko Tadić; na ogled bo do 26. februarja, od pondeljka do petka od 9. do 13. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure, ob nedeljah in praznikih zaprta.

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter spreهد po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

NIZOZEMSKA - PVV je zmagala v mestu Almere, v Haagu pa se je uvrstila na drugo mesto

Islamofobična desnica slavila na lokalnih volitvah

Gre za preizkus pred junijskimi predčasnimi parlamentarnimi volitvami

HAAG - Na sredinah lokalnih volitvah na Nizozemskem je pomembno zmago zabeležila skrajno desna islamofobna svobodnjaška stranka (PVV) Geerta Wildersa. PVV je zmagala v mestu Almere, v Haagu pa se je uvrstila na drugo mesto. To sta bili edini izmed 394 občin, v katerih se je kandidirala.

"Kar je mogoče v Haagu in Almerezu, je mogoče po vsej državi," je po skoraj dokončnih volilnih izidih izjavil Wilders. Kot je dodal, so bile sredine volitve tudi odskočna deska za predčasne parlamentarne volitve čez tri mesece. "9. junija bomo postali največja stranka na Nizozemskem," je še poudaril. V Almerezu, predmestju Amsterdam, je PVV zbral največ, to je 21,6 odstotka glasov, v prestolnici Haag, ki je tretje največje nizozemsko mesto, pa se je uvrstil na drugo mesto.

Dve glavni stranki na Nizozemskem, krščanski demokrati (CDA) premiera Jana Petra Balkenendeja in laburistična stranka (PvdA) sta medtem na lokalnih volitvah zabeležili izgube, kar kaže na rastocene nezadovoljstvo volivcev z njunim delom. PvdA je bila zmagovalka lokalnih volitev leta 2006. Takrat je prejela 23,45 odstotka glasov, medtem ko jih je v sredo zbrala okoli 16 odstotkov. CDA je medtem v sredo zabeležila okoli 15-odstotno podporo, kar je dve odstotni točki manj kot leta 2006.

Sredine volitve so veljale za velik preizkus pred

junijskimi predčasnimi parlamentarnimi volitvami, ki jih kraljica Beatrix sklical, potem ko je 20. februarja razpadla vladajoča koalicija. Največji vladni stranki, CDA premiera Balkenendeja in PvdA zdaj že nekdanjega namestnika premiera in finančnega ministra Wouterja Bosca, se namreč nista mogli sporazumeti glede morebitnega podaljšanja nizozemske misije v Afganistanu.

Sredin uspeh PVV, ki med drugim zahteva prepoved nošnje muslimanskih naglavnih rut, vzpostavitev državljanških straž za nadzor muslimanskih mlađeletnikov in konec podeljevanja državnih sredstev priseljencem, tako nakazuje morebitno zmagoslavje te stranke na junijskih volitvah.

PVV je na parlamentarnih volitvah leta 2006, ko je bila tudi ustanovljena, zasedla devet sedežev v 150-članskem parlamentu. Junija lani pa je na volitvah v Evropski parlament dobila štiri sedeže od 25, kolikor jih pripada Nizozemski. Nekateri javnomnenjske raziskave pa kažejo, da je trenutno najbolj priljubljena stranka na Nizozemskem, državi, ki je nekdaj veljala za trdnjava strnosti. Samega Wildersa zaradi sovražnega govorja trenutno čaka sojenje. Politik, ki se ga zaradi platino pobarvanih las drži vzdevek Mozart, je namreč islam označil za fašistično vero, Koran pa primerjal s Hitlerjevim "Mein Kampf". (STA)

Vodja PVV Geert Wilders

ANSA

VATIKAN - Poljski časnik Beatifikacija papeža Wojtyla pod vprašajem

VARŠAVA/VATIKAN - Razglasitev pokojnega papeža Janeza Pavla II za blaženega je vprašljiva. 46-letna sestra Marie Simon-Pierre, ki naj bi čudežno ozdravela ob njegovem posredovanju, je namreč spet obolela s Parkinsonovo boleznjijo, piše poljski časnik Rzeczpospolita.

Čudežno posredovanje nekdanjega papeža Janeza Pavla II, ki naj bi vodilo v ozdravitev nune s Parkinsonovo boleznjijo, je doslej veljalo za glavni dokaz papeževe blaženosti. Vatikanska kongregacija za zadeve svetnikov je sicer že sporočila, da ni obveščena, da bi nuna spet zbolela, hkrati pa so poudarili, da bi v primeru sprememb v postopku beatifikacije pokojnega papeža francoske cerkvene oblasti gotovo takoj obvestile voditelja procesa beatifikacije Slavomirja Oderja.

Vatikanska kongregacija za zadeve svetnikov je takoj po ozdravitvi nune leta 2005 imenovala zdravstvene strokovnjake, ki za ozdravitev nune niso našli medicinske razlage. Po besedah Oderjeve sodelavke bo o beatifikaciji nekdanjega papeža sedaj razpravljal poseben teološki gremij, temu sledi še večstopenjski postopek v okviru skupščine kardinalov vatikanske kongregacije za zadeve svetnikov, končna odločitev o priznanju ozdravitve kot čudeža pa leži v pristojnosti papeža. (STA)

AVSTRIJA - Pred aprilskimi volitvami

Predsednik Fischer napadel »krivične« Beneševe dekrete

DUNAJ - Avstrijski predsednik Heinz Fischer, ki se bo aprila vnoči potegoval za predsedniški stolček, je v sredo nenevadno ostro kritiziral Beneševe dekrete, na podlagi katerih so bili po drugi svetovni vojni s tedanje Českoslovaške izgnani sudetski Nemci. Kot je dejal, gre za "hudo krivico".

Slednje je Fischer navedel v poslanici Združenju otroških Nemcov v Avstriji, v kateri je navedel tudi, da Beneševih dekretov druge evropske države niso legalizirale. "To, da je češki predsednik (Vaclav Klaus) Lizbonsko pogodbo podpisal pod pogojem, da na Češkem ne velja Listina o temeljnih pravicah, ni imelo dejansko nobenega vpliva na Beneševe dekrete". Fischer je sicer še poudaril, da si bo kot avstrijski predsednik še naprej prizadeval, da bo sodeloval pri razjasnitvi "temnih ur" našle zgodovine. Po lastnih navedbah se bo zavzemal tudi, da se bo človekove pravice spoštovalo in cenilo tako znotraj Avstrije kot zunanjih njenih meja. "V Evropski uniji so možnosti za to občutno boljše kot v Evropi 20. stoletja."

Na Fischerjeve navedbe so se že odzvali avstrijski svobodnjaki (FPÖ), ki so za zdaj edina stranka, ki na predsedniške volitve 25. aprila pošilja protikandidata oz. protikandidatko, Barbaro Rosenkranz. Tako stranka Zelenih kot tudi Ljudska stranka (ÖVP), za socialdemokrati (SPÖ) druga najmočnejša stranka v Avstriji, sta se pred dnevi odločili, da na volitvah ne bosta predstavili proti-

kandidatov. V FPÖ so včeraj menili, da do obsodbe Beneševih dekretov iz Fischerjevih ust prišlo "zelo pozno". Ob tem so Fischerja pozvali, naj, če misli resno, pritisne na Klausu.

Fischerjeve izjave so že odmevale na Češkem. Nadjne se je odzval tudi predsednik Klaus, ki je obžaloval, da se v avstrijski predvolilni kampanji znova zlorablja "boleče zgodovinske teme". Po besedah Klausovega tiskovnega predstavnika Radima Ochvata je češki predsednik ob tem še poudaril, da je bilo njegova pogojevanje ratifikacije Lizbonske pogodbe "daljnovidno" in "koristno".

Tedenja Českoslovaška je po koncu druge svetovne vojne sprejela Beneševe dekrete, ki so pravna osnova za razlastitev in izgon približno 3,5 milijona prebivalcev nemške in madžarske narodnosti; večinoma je šlo za sudetske Nemce. Vprašanje Beneševih dekretov se je sicer v odnosih Nemčije oz. Avstrije s Češko v preteklosti že večkrat postavilo.

Češki predsednik je lani do zadnjega zavlačeval z ratifikacijo nove, reformne pogodbe EU. Nanjo je pristal še, ko so evropski voditelji konec oktobra lani ugodili njevi zahtevi, da je Češka izvzeta iz Listine o temeljnih pravicah, ki je del Lizbonske pogodbe. Pri izvzetju je Klaus vztrajal, češ da bi lahko na podlagi listine prišlo do vračanja premoženja, ki je bilo z Beneševimi dekreti po drugi svetovni vojni odvzeto Sudetskim Nemcem. (STA)

KITAJSKA - Na današnji otvoritvi bo uvodno poročilo podal premier Wen Jiabao

Tudi na letošnjem 10-dnevнем zasedanju Ljudskega kongresa bodo v središču pozornosti predvsem gospodarska vprašanja

PEKING - Kitajski ljudski kongres bo danes začel redno letno zasedanje, na katerem bo tudi letos osrednja pozornost namenjena gospodarstvu. Desetdnevno zasedanje bo odpril premier Wen Jiabao z govorom, v katerem bo po napovedih pozval k ohranitvi stabilne gospodarske rasti.

Wen in ostali člani politbiroja kitajske komunistične partije so na zasedanju tega organa mlini mesec poudarili, da je leto 2010 ključno za nadaljnje ukrepanje proti vplivom svetovne gospodarske krize, ohranjanje stabilnega in relativno hitrega gospodarskega razvoja ter pospešitev preoblikovanja modela gospodarskega razvoja.

Kitajska komunistična partija se dve leti pred ključnimi menjavami v vodstvu ukvarja z vprašanjem, kako domače gospodarstvo prilagoditi svetovnim gospodarskim izzivom, soča pa se tudi z diplomatskim pritiskom, naj prevzame vodilno vlogo na mednarodnem prizorišču.

Večina sveta zavrstijo opazuje Kitajsko, ki je lani kljub svetovni recesiji beležila visoko gospodarsko rast, vendar pa se mora vlada v Pekingu spopadati z rekordno inflacijo in socialnimi problemi kot posledico neenakomernega razvoja urbanih in podeželskih območij.

Vladni sociolog Yu Jianrong je nedavno opo-

zoril, da javnost vlado krivi za večino težav, kot so korupcija, organiziran kriminal, rastocene cene ne-premičnin in kršenje delavskih pravic. Težnje partije k stabilnosti za vsako ceno sprožajo vse več napetosti, ki bi lahko pripeljale celo do "revolucionarnega vrena", dodaja Yu.

Vodilni ekonomist na pekinški univerzi Yang

Yao pa je opozoril, da lokalne oblasti in državna

podjetja vzpostavljajo "močne in ekskluzivne interesne skupine", ki kršijo ekonomske in politične pravice ljudi. "Kitajski državljanji ob teh kršitvah ne bodo molčali," meni Yang. Ob tem dodaja, da bo prej ali sleg prišlo do političnih sprememb, ki bodo navadnim državljanom omogočile sodelovanje v političnem procesu.

Komunistična partija sicer trdi, da v državi razvija "socialistično demokracijo", povhali pa se tudi, da je v zadnjih letih omogočila bolj odprt razpravo v ljudskem kongresu in večjo svobodo medijev.

Kongres s skoraj 3000 člani bo letos razpravljal tudi o reformi volilnega zakona, s katero naj bi podeželska območja dobila enakovredno število delegatov v parlamentu. Delegati bodo sicer bolj malo govorili o večjih demokratičnih spremembah in drugih občutljivih vprašanjih, kot so na primer cenzura interneta in reforma delovnih taborišč za prevzojo.

Wen bo v letnem poročilu kongresu po pričakovanih predstavil dodatne ukrepe za ohranitev gospodarske rasti, od katere morajo imeti koristi vsi. Wen bo podrobno pojasnil ukrepe za pomoc kmetijstvu in izboljšanje socialnega položaja podeželskega prebivalstva. Vlada želi to doseči tu-

di spodbujanjem domače porabe in zmanjšanjem odvisnosti od izvoza.

Wen bo ponovil tudi najnovejše ideološke usmeritve partije, ki so zajete v "znanstvenem pogledu na razvoj" predsednika in partijskega voditelja Hu Jintaa, v katerem je največji poudarek namenjen zaščiti okolja in trajnostnemu razvoju.

Hu in Wen se bosta po naslednjem partijskem kongresu leta 2012 upokojila, zato bo precej pozornosti ta teden namenjene tudi njunima najverjetnejšima naslednikoma Xi Jinpingu in Li Keqiangu.

Wen lahko pričakuje prijazen sprejem in topel aplavz v kongresu, saj se predstavniki ljudstva zavedajo, kje so meje razprave in kritike, večina delegatov pa je tako ali tako zvestih članov partije. Delegati bodo v desetih dneh zasedanja tako kot vselej doslej potrdili vsa poročila in druge dokumente, ki jih bo predložila partija.

V Pekingu so pred zasedanjem kongresa močno postrili varnostne ukrepe. Na ulicah je na tisoče policistov, varnostnikov in prostovoljev, ki oporečnikom, aktivistom za človekove pravice in drugim neželenim elementom preprečujejo izražanje svojih mnenj.

Jure Kos (STA)

V Iraku predčasno glasovanje pred nedeljskimi volitvami

BAGDAD - V Iraku je včeraj potekalo predčasno glasovanje na parlamentarnih volitvah, ki bodo sicer v nedeljo. Predstavnik državne volilne komisije je povedal, da ni bilo zapletov. Po ocenah misije ZN v Iraku naj bi se glasovanja včeraj udeležilo med 600.000 in 700.000 od skupaj 19 milijonov iraških volivcev.

To bodo druge volitve v Iraku po ameriški invaziji in padcu režima Sadama Huseina leta 2003, na njih pa bodo državljanji odločali o tem, kdo bo državni vodil po odhodu ameriških sil. Zaradi volitev so oblasti še poostrele varnostne ukrepe, v nekaterih delih države, ki veljajo za najbolj nevarne, so celo prepovedali vožnjo z avtomobili. V nedeljo bo iz varnostnih razlogov zaprti tudi bagdadsko letališče. Že zdaj je na ulicah opaziti večje število pripadnikov varnostnih sil. V sredo so mesto Bakuba pretresli trije samomorilski napadi, v katerih je umrlo 32 ljudi. Po navedbah oblasti je šlo za poskus ljudi odvrniti od prihoda na volišče. Včeraj je prišlo do napada v Bagdadu. V eksploziji bombe, ki je bila podstavljeni v kupu smeti ob vhodu na tržnico v šiitskem delu mesta, je umrlo šest ljudi.

Svet ECB tudi tokrat ni spremenil obrestne mere

FRANKFURT - Svet ECB na včerajnjem zasedanju v skladu s pričakovanimi ni spremenil ključne obrestne mere za območje evra, ki od maja lani vztraja na zgodovinsko nizki ravni enega odstotka. Svet se je odločil tudi, da pri redni operaciji trimesečnega refinanciranja znova preide na predkrizni način določanja obrestne mere glede na povraševanje. Svet Evropske centralne banke (ECB) prav tako ni spremenil obrestne mere za mejno posojanje in deponiranje presežne likvidnosti, ki še naprej ostaja pri 1,75 oz. 0,25 odstotka.

Ukrajina: dolžnosti premiera prevzel podpredsednik vlade

KIJEV - Dolžnosti ukrajinskega premiera bo do imenovanja nove vlade opravljal dosedanji podpredsednik vlade Aleksander Turčinov, so včeraj zapisali na uradni spletni strani ukrajinske vlade. Dosedanja premierka Julija Timošenko se je medtem po sredinem izglasovanju nezaupnice vladni odpravila na krajši dopust. Ruska tiskovna agencija Itar-Tass je včeraj poročala, da je Timošenkova svoj dopust napovedala že na sredini sej vlade. Ob tem je poudarila, da svojo osrednjo vlogo v prihodnje vidi predvsem v prizadevanjih za združitev "pravih nacionalno-demokratskih političnih sil" v državi. (STA)

NOGOMET - Po nastopu Italije proti Kamerunu

Kdo bo v Afriki zabijal gole za Italijo?

RIM - Selektorja Marcella Lippija najbolj skrbi, da se Nesta noči vrnil v reprezentanco, javnost pa se po neodločenem izidu na priateljski tekmi proti Kamerunu sprašuje, kdo bo na svetovnem prvenstvu v Južni Afriki za Italijo zabijal gole. Negotovost je takšna, da se zdaj selektorju ponujata celo Luca Toni in Alessandro Del Piero, njuna samo kandidatura pa niti ne zbuja smehu ali odpora. Predsednik nogometne zveze Giancarlo Abete zelo netaktno na glas izjavlja, da bi Italija ta čas potrebovala novega Gigija Rivo. Lippi se za kritike, kot vedno, ne zmeni, Cassano in Balotelli pa sta tudi po zadnjem neprepričljivem nastopu »azzurrov« v Montecarlu enako daleč od državnega dresa kot dan prej. »Gojim svoja prepričanja in so utemeljena,« zatrjuje strokovnjak iz Viareggia. Če je kandidatura Cassana po zadnjih slabih nastopih za Sampdoria izgubila na teži pa se Balotellijevo ime v medijih pojavlja vse bolj pogosoto, vendar je Abete dal razumeti, da ga Lippi ne bo poklical. »Fant je nedvomno kakovosten igralec in na tekmi reprezentance mladih se je podredil potrebam moštva, vendar o teh vprašanjih odloča Lippi, tako kot Muornho odloča pri Interju, kjer Balotelli včasih igra, včasih pa sedi na klopi,« je dejal Abete. Skratka, temnopoliti »azzurro« pride v poštev za naslednji reprezentančni cikel, ko na klopi ne bo Lippi, zamenjala pa naj bi ga Prandelli ali Ranieri.

Ker pa je vprašanje, kdo bo v JAR nosil številko »9«, bo nogometna zveza zdaj vnovič prisnila na notranje ministrstvo, da pospeši postopek Juventusovega Brazilca Amaurija za pridobitev italijanskega državljanstva.

Igralci Itale umaknili tožbo

Nogometni Italini San Marco iz Gradišča (2. divizija) so umaknili februarja vloženo pritožbo zoper svoje društvo, ki jim od novembra lani ni izplačevalo dogovorjenih plač. Italia je namreč v preteklih dneh poravnala del svojih obveznosti.

Za tožbo, ki bi lahko privedla do stečajnega postopka, so se pretekli mesec odločili vsi igralci, razen tistih, ki so bili na klub najbolj vezani (med njimi Slovenec Alen Carli).

Zdaj so se za preklic odločili tudi mlajši člani moštva, razen treh, ki jim je vodstvo Italije že ponudilo možnost, da enostransko prekinejo pogodbo in si brez odškodnine poiščejo novega delodajalca.

KOŠARKA Siena izločena iz evrolige!

TEL AVIV - Uboga italijanska košarka. Edini gospodar A1-lige, Montepaschi iz Siene, je v evroligi že izpadel iz boja za četrtnino. Sinočje je v Izraelu s 97:82 izgubil proti Macabiju (v Sieni je Montepaschi zmagal s štirimi točkami prednosti), Real Madrid pa je istočasno v Turčiji s 75:77 premagal Efes Pilsen, s tem pa izločil Italijane iz igre.

SELEKTOR - Črnogorec Veselin Vuković je novi selektor slovenske moške odbojkarske reprezentance.

DOLGOVI - Vodstvo slovenskega nogometnega prvoligaša Hita Gorice je razkrilo, da ima klub 450.000 evrov primanjkljaja.

URNIKI - Znane so ure tekem Slovenije na košarkarskem SP v Turčiji. Prve tri tekme (Tunizija, ZDA in Hrvaška) bo odigrala ob 15.30 po našem času, dvoboj z Brazilci 1. septembra bo ob 20.30, zadnja tekma prvega dela z Iranom pa dan kasneje ob 18.00.

KOŠARKA - Mladinci Jadranovec Borut Ban na preglednem trenignu državne reprezentance

Borut Ban, igralec Kontovela in Jadranova Qubick Caffe', je bil vpoklican na pregledni trening mladinske državne reprezentance U18. Borut, ki bo 18. aprila dopolnil 18 let, je na seznamu šestnajstih igralcev iz cele Italije, ki bodo od 16. do 19. marca v Ferrari trenirali pod vodstvom selektorja Andree Bocchini. Šlo bo za drugi pregledni trening, na katere so bili ob Banu izbrani še trije igralci iz naše dežele (Mirza Alibegović (CBU), Mattia Galli (Sistema Pordenone) in Lorenzo Molinari (Snaidero). Med vpoklicanimi so nekateri že člani ekipa v A-ligi.

Na prvem preglednem treningu konec februarja se je zbralo prav tako šestnajst igralcev (med njimi tudi Tržačan Marco Catenacci, ki igra pri Acegasu in Alessandro Zanelli, ki nastopa pri Caorlah). Po drugem zbirnem treningu, kjer bo tudi Borut Ban, pa bo Bocchini izbral ekipo, ki bo od 3. do 10. aprila nastopila najprej na prestižnem mednarodnem mladinskem turnirju v Mannheimu v Nemčiji, nato pa na evropskem prvenstvu.

Naj omenimo, da so se zbirnih treningov mladinske izbrane vrste udeležili tudi drugi slovenski košarkarji, med njimi velja izpostaviti Deana Oberdana, ki je imel 8 nastopov s kadetsko reprezentanco, in Jana Budina, ki je igral s kadetsko in mladinsko reprezentanco U20.

ALPSKO SMUČANJE - Serviser Zmago Tonejc skrbi za smuči slovenskih reprezentantov

Edini, ki je s tekmovalcem v startni hišici

On tudi poskrbi, da na startu zamenjata smuči - Pred tekmo pripravi vsakemu tri pare smuči - Rivalstva med serviserji ni

Čeprav jih televizijski in fotografski objekti ne ujamajo, so nenadomestljivi del vsake smučarske ekipe. Serviserji so ob trenerjih in tekmovalcih gotovo tisti, ki imajo za vsak uspeh veliko zaslug. Pogovorili smo se s slovenskim serviserjem, ki pripravlja smuči slovenskih reprezentantov Mitij Valenčičem in Bernardu Vajdičem. Zmago Tonejec iz Lesč se je še pred nekaj dnevi vrnil iz Whistlerja, kjer je spremljal slovenske olimpijce. Uslužbenec slovenskega podjetja Elan je Vajdičev serviser že osem let. Valenčičev pa dve sezoni. Z obema tekmovalcema ima ob delovnem razmerju tudi zelo dober prijateljski odnos: »Zaupamo si. V bistvu vsak serviser živi za uspeh svojega tekmovalca. Zase lahko povem, da ko sta Valenčič ali Vajdič na progi, tisto minuto skoraj ne vem, kako mi je ime,« razlagata. Z drugimi serviserji je živel v hiši v Whistler Creksidu, približno 5 minut od prizorišč v svoji delavnice - skirooma, kjer je vsak dan pripravljal smuči za vsakega tekmovalca.

Kako je potekalo vaše delo v Whistlerju?

V Whistlerju sem se navadno zbudil okoli 7.30, po zajtrku pa sem odšel v »skiroom«, soto, kjer sem pripravil smuči za trening. S tekmovalci sem se potem odpravil na trening, ki so bili v Kanadi dokaj pozno, še okoli 10.30. Ker je bil kanadski sneg precej nenavadan, proge pa zaradi visokih temperatur niso bile trde, tudi sam nisem imel veliko dela s smučmi na samem treningu. Po treningu sem se nato ponovno vrnil v skiroom, približno od 18.00 do 19.00, ko sem moral pripraviti smuči za naslednji dan.

Kaj pa med tekmmami?

Na vseh tekmmah sem vedno ob tekmovalcu. Na startu preverim, ali je s smučmi vse v redu, sem tudi edini, ki sem zraven tekmovalca v startni hišici, neposredno pred startom. Ko starta, se spustim v bližino cilja, kjer si ob prihodu tekmovalca zamenjava smuči. On meni da tekmovalne, jaz pa mu dam ogrevalne. Nato se pogovoriva, če so potrebniki popravki, in vse to po novih tudi za 2. tek.

Zmago Tonejc med pripravljanjem smuči

Ali pred pripravo smuči morate na terenu preveriti, kakšen je sneg?

Pred samou pripravo smuči za naslednji dan mi ni potrebno hoditi na teren. Vsi serviserji približno vemo, kakšno bo vreme in kakšen bo sneg naslednjih dni. Morebitne popravke delamo kar na treningu. Če so robljini preveč ostri za trenutne pogoje, jih je treba razostričiti kar tam.

Ste serviser Vajdiča in Valenčiča: koliko smuči morate torej pripraviti na dan?

Na olimpijskih igrah sem moral za vsakega tekmovalca pripraviti dva para smuči, torej skupno štiri pare. Pred tekmo pa sem pripravil za vsakega tri pare: tekmovalne, ogravalne in rezervne smuči. Skupaj torej šest parov.

Ko pa testiramo nove modele ali pa imamo dvojni trening, na primer treniramo slalom in veleslalom, moram pripraviti še precej več parov smuči.

Vsek tekmovalec ima več smuči: kdo odloči, katere smuči bo uporabljal na tekmi: trener, serviser ali tekmovalec?

Vedno se dogovarjava s tekmovalcem, vendar na koncu se odloči on sam. Trener pri tem nima skoraj nič vpliva. Sicer pa so smuči določene že prej, saj tekmovalec na samih treningih poizkusiti različne modele, nato pa izbere tiste, ki mu najbolj ustreza.

Vremenske razmere v Whistlerju so bile neugodne: kaj pomeni to za serviserje? Mogoče več dela?

Ker sem serviser tehničnih disciplin (slalom in veleslalom), sem smuči pripravil kot ponavadi. Če je bila potreba kakšna korektura, sem to popravil kar na treningu ali pred startom tekme. Težje pa je pri hitrih disciplinah, saj je tam najbolj pomembna maža. Serviser se mora namreč odzvati na vsako spremembu vremena. Večkrat se zgodi, da je smuči že pripravljeni, radi višjih ali nižjih temperatur pa je moral smuči ponovno namazati, tako da bi ustre-

zale trenutnim razmeram. Pri tehničnih disciplinah pa so pri pripravi najbolj pomembni robljini.

Večkrat so opozarjali, da je bila na zgornjem delu proge prava zima, pred ciljem pa že skoraj spomladanski sneg. Kako ste serviserji odzvali takim razmeram?

V Whistlerju so bile posebne razmere, ki jih navadno ni nikjer drugie. Prav velikih razlik v snegu, vsaj po temperaturi, niti ni bilo. Pri smuku in superveleslalomu, kjer je maža zalo pomembna, se navadno nameže mix mrzle in malo topelje maže, poleg tega uporabljamo še prašek oz. takoj menovano cero. Maža pa je manj pomembna pri veleslalomu, pri salomu pa ne - tu so poglaviti robljini.

Povprečno koliko smuči ima tekmovalci svetovnega pokala?

Tačas imata Vajdič in Valenčič vsak od 5 do 6 parov slalomskih smuči - en par je tekmovalnih smuči, druge pa uporabljajo na

treningu. Ko smuči niso več vozne, pa jih zamenjamo z novim parom. Poleg tega imata še vsak po nekaj parov veleslalomskih smuči. V eni sezoni pa porabita približno deset parov slalomskih smuči, veleslalomskih pa precej manj.

Koliko zdaj vplivajo materiali na rezultat?

Materiali zelo vplivajo na rezultat. Nekatere firme veliko vlagajo v razvoj tekmovalnih smuči. Nekatere se mi zdi, da celo pretirajo. Pri Elanu ni tako, kljub temu pa je slovenska firma v vseh disciplinah več kot konkurenčna ostalim.

Sa razlike med smučmi boljših in slabših smučarjev velike?

V velikih firmah dobijo najboljše materiale samo najboljši smučarji, ostali pa nekoliko slabše. Pri Elanu ni tako: ker je pri nas malo vrhunskih tekmovalcev, imajo skoraj vsi vrhunski material.

Kdaj imajo serviserji največ dela?

Največ dela imamo poleti pred novo sezono, ko moramo pripraviti nove smuči za treninge in teste. Nekoliko manj dela pa je aprila in maja.

Ali ima vsak tekmovalec v svetovnem pokalu svojega serviserja?

Svojega serviserja imajo le Miller, Ligety, Svindal, Raich, Walchhofer ... in mogoče še kdo. Nekateri serviserji so zaposleni na smučarski zvezni in servisirajo smuči različnih proizvajalcev, drugi pa smo tovarniški serviserji, ki skrbimo izključno za smuči svoje firme. Jaz sem izključno serviser za Elanove smuči, kjer skrbim za Valenčiča in Vajdiča, na tekmacah pa tudi za Jazbeca.

Ali obstaja veliko rivalstvo med serviserji?

Ne, med nami ni velikega rivalstva. Vsi se zelo dobro poznamo in razumemo. V svetovnem pokalu je veliko slovenskih serviserjev, ki delajo tudi za druge reprezentance oz. tovarne/firme. Logično pa je, da vsak najbolj poskrbi za svojega tekmovalca in mu seveda privoči čim boljši rezultat.

Veronika Sossa

KOLE SARSTVO - Pred nedeljsko 34. trofejo ZSŠDI v Lonjerju

Slovenci bi lahko stavili na Marka Kumpa

Član Adrie Mobil lani 4., letos pa je formo potrdil tudi na dirki po Furlaniji

O slovenski zmagi na kolesarski Trofeji ZSŠDI ne kaže izgubljati besed. V triintridesetih izvedbah do nje ni prišlo, zato si direktor dirke Radivoj Pečar tudi pred nedeljsko 34. izvedbo ne upa napovedovati ničesar, kljub temu pa je med okrog 40 slovenskimi kolesarji, ki bodo na dirki KK Adria branili barve petih slovenskih klubov, le našel ime letosnjega potencialnega slovenskega dobitnika dirke. To je komaj 21-letni Marko Kump, član novomeškega moštva Adria Mobil. Širši javnosti ime morda ne pove dosti, poznavalcem pa že in tudi ljubiteljem mednarodne lonjerske dirke, kajti Kump se je lani na Trofeji uvrstil na 4. mesto, v šprintu glavnine, ki je zaman zasledovala hrvaško-srbsko dvojico Dančulović-Hasanović, ga je premagal le član italijanskega moštva Gianluca Brambilla. Da je slovenski kolesar iz pravega testa, je lani nato dokazal tudi na svetovnem prvenstvu mlajših mladincev do 23 let v Mendrisiu, kjer je osvojil 6. mesto, kar je tretja najboljša slovenska uvrstitev vseh časov in nov dokaz, da se na dirki KK Adria težko uvrsti visoko na lestvici, če nisi dober. Kump je formo potrdil tudi v začetku letosnje sezone, saj je pred dnevi zasedel 9. mesto na dirki po Furlaniji za profesionalce (pred njim je bil na primer 5. Filippo Pozzato). Kump je šprinterski specialist, v svojem moštvu pa ima dovolj dobre sotekmovalce ki mu v nedeljo lahko pomagajo priti do ugodnega položaja za zahtevni zaključni del dirke nad Lonjerjem. Po predvidevanjih bodo najnevarnejši konkurenți iz vrst italijanskih moštev Zalf Fior in UC Trevigiani, čeprav sta bila glavna sprinterja moštva Matteo Busato in Tomas Alberio pred dnevi žrtvi hudega padca. Italijani imajo lonjersko dirko za svojo, saj je Hrvat Dančulović lani prekinil sedemletno italijansko vladavino, skup-

Marko Kump (zgoraj) potrdil formo tudi na dirki po Furlaniji, desno prizor z lanske dirke

KROMA

no pa so italijanski kolesarji osvojili kar 28 izvedb lonjerske dirke.

»Na dirki običajno zmaga član ekipe, ki ima največ enakovrednih kolesarjev, takih, ki imajo v zadnjih kilometrih naporne dirke še dovolj moči, da svojega kandidata za zmago skupaj pripeljejo v izhodišča za šprint,« pravi Pečar. Lanski dolgi pobeg je bil za lonjersko dirko najbrž izjema. Če je ritem visok, je zelo težko pobegniti, še težje prednost obdržati.

Sicer potekajo priprave na dirko po utecenih tircnicah.

»Prijave so potrdili vsi, nekaj sprememb je prišlo le kar zadeva seznam nastopajočih. Ekipa s Madžarske bo nastopila pod oznako madžarske reprezentance,« je povedal Pečar, ki v teh dneh s svojimi sodelavci preverja, ali je z zahtevnim organizacijskim strojem (označevanje

cest, spremljevalna vozila, namestev moštov) vse v redu. Velika neznanka je, kot vedno, vreme. »Baje naj bi bilo v nedeljo oblačno, toda suho. To je za nas dobro. Če piha burja kot danes (včeraj, op.ur) je za kolesarje nevarno zaradi sunkov in naporno, dirki odvzame spektakularno plat, če je lepo sončno vreme, pa je na robu cest preveč ljudi, kar je problem več glede varnosti,« je povedal Pečar. Preteklo nedeljo je na dirki v švicarskem Luganu avtomobil zbil slovenskega profesionalca Simona Šmilaka, lonjerska dirka pa slovi po tem, da je za varnost na njej vedno zelo zgledno poskrbljeno, čeprav mora organizator zavarovati kar 144 kilometrov dolgo progo. Po lanski dirki je mednarodna zveza UCI pisno pohvalila lonjersko Adrio glede varnosti. »To je res, stoddostotnega jamstva pa nikoli ni, saj prav vseh izhodov, na primer zasebnih, ni mogoče zavarovati, vedno pa se lahko žal najde objestni avtomobilist, ki ne upošteva zapor. Mora pa vedeti, da s tem prevzema veliko odgovornost in tudim morebitno krivdo za nesrečo, saj gre po vseh pravilih za prometni prekršek,« je pojasnil Pečar. (ak)

dov, na primer zasebnih, ni mogoče zavarovati, vedno pa se lahko žal najde objestni avtomobilist, ki ne upošteva zapor. Mora pa vedeti, da s tem prevzema veliko odgovornost in tudim morebitno krivdo za nesrečo, saj gre po vseh pravilih za prometni prekršek,« je pojasnil Pečar. (ak)

OTROŠKA TELOVADBA

Športna šola Trst na Sviščakih

Zabava na snegu

Tržaška reprezentanca U14: zastopana vsa naša društva

Za treninga kandidat za sestavo tržaške ženske odbojkarske reprezentance, ki bo nastopila na letosnji Trofeji pokrajin za dekleta do 14. leta starosti, so bile med drugimi izbrane tudi Nina Vattovaz (Kontovel), Giulia Rauber (Sokol), Carolina Rabak, Lucrezia Pozzo in Michela Zonch (vse Bor), Lara Kraljč (Breg) in Petra Grgić (Sloga). Treninga bosta v nedeljo, 7. in 21. marca.

Umrl Antonio Travagliini

V Vidmu je včeraj zjutraj umrl prof. Antonio Travagliini, »duša« videmskega društva Volley Ball Udine in nekdanji državni in deželnih odbornik odbojkarske zvezde FIPAV. V njegov spomin bo konec tedne na deželnih igriščih minutna molka.

KOŠARKA - U17

Jadranu ZKB ni uspel preobrat

Jadran ZKB - CBU 68:75 (16:24, 16:15, 17:17, 19:19)

JADRAN: Škerl 25, Ugrin 2, Sacher 13, Dellisanti 17, Kraus 5, Baldassi, Valič 2, Zoch 2, Žerjal, Majovski 2, n.v. Valentinuz in Pertot. Tri točke: Škerl 2, Kraus 1. Trener: Gerjevič.

Za poraz Jadrana ZKB v državnem prvenstvu U17 je bila odločilna prva četrtina. V tem delu jadranovci niso zaigrali v obrambi tako kot so sposobni in dopustili višjim nasprotnikom, da so si priigrali nekaj točk prednosti. Vodstvo so Videmčani na posled obdržali vse do konca, saj jadranovcem ni uspelo spreobrniti poteka tekme. V drugi, tretji in četrtni so bili sicer domači igralci povsem enakovredni nasprotnikom, kar kažejo tudi delni izidi četrtin.

Naj omenimo, da videmško ekipo sestavljajo samo igralci letnika 1993, Jadranovo pa povečini leta mlajši igralci letnika 1994. Trener Gerjevič je po tekmi pohvalil prav vse mlajše igralce, ki so vstopili na igrišče in zaigrali zelo dobro. Tokrat je bil odsonen Niko Daneu, ki je bil na šolskem izletu.

Nogometni disciplinski ukrepi

Športni sodnik v deželnih amaterskih nogometnih ligah je ta teden med drugimi s prepovedjo igranja za en krog kaznoval tudi Adriana Oja (Primorec), Enrica Esposita in Lucu Trevisana (oba Breg) ter Mateja Beretiča (Zarja Gaja).

Ta teden bodo vse ekipe naših društev igrale v nedeljo.

ODOBJKA - 1. ženska divizija na Tržaškem

Brežanke bližje obstanku

Po petih setih premagale ekipo Cosellija, ki zaseda na lestvici boljši položaj

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Breg Alta Informatica - Coseli 3:2 (25:13, 22:25, 23:25, 25:21, 15:13)

BREG: Colarich, De Rota, Laurica, I. Pettirocco, U. Pettirocco (L), M. in S. Sancin, Stepančič, Zeriali, Sternad. Trener: Gabriele Talotti

Obvestila

ZSŠDI vabi ljubitelje teka na sodelovanje v združeni ekipi športnikov iz zamejstva in iz Slovenije, ki bo nastopila na letosnjem 10. Malem kraškem maratonu (21.098 m), v nedeljo, 21. marca 2010. Prijave sprejemata tržaški (tel. 040-635627 trst@zsddi.it) in goriški urad (tel. 0481-33029 gorica@zsddi.it) do petka, 12.03.2010.

SK DEVIN prireja tekmo za »22. Pokal prijateljstva treh dežel« - 6. Memorial Lucijan Sosič v soboto, 13. marca, v kraju Forni di Sopra. Avtobus odpelje iz Trga v Nabrežini ob 6. uri, iz Štivana pa ob 6.10. Vpisovanje do četrtek, 11. marca, na info@skdevin.it, ali na 340-2232538 ali 335-810449.

ASD MLADINA - Smučarski oddel obvešča člane, da se lahko do četrtega, 11. marca, do 16. ure vpisujejo na smučarsko tekmo »Pokala prijateljstva treh dežel« veljavno za 5. Primorski smučarski pokal, ki bo v soboto, 13. marca, v Forni di Sopra. Tel. 040-220718, 338-6376575 (Sonja) ali 040-213518, 348-7730389 (Ennio).

ASD SK BRDINA vabi člane, da se množično udeležijo tekme »XXII. Pokala prijateljstva treh dežel« VI. Memorial »Lucijan Sosič«, ki bo v soboto, 13. marca, v Forni di Sopra. Tekma bo veljala za posebno lestvico za 6. Pokal »Alternativa Sport« in »5. Primorski smučarski pokal«. Vpisovanje je možno do srede, 10. marca, na tel. št. 348-8012454 (Sabina).

UNDER 16 ŽENSKE Skupina zmagovalcev

Bor B - Bor A Kinemax 0:3 (7:25, 8:25, 15:25)

BOR B: Pozzo, Costantini, Rabak, Russo, Zonch, Olivo, Giannotti, Furioso, Quaia, Pučnik. Trener: Mitja Gombac

BOR A KINEMAX: Antonič, Cella, Kneipp, Petejan, Miloševič, Pučnik, Rabak, Visintini, Žerjal, Zonch. Trener: Betty Nacinovi

Na Stadionu 1. maj sta se še drugi letos pomerili naši dve ekipi. Srečanje je bilo seveda enosmerno, saj so starejše obojkarice Bora in Govolleya trenutno neprimerno boljše in bolj izkušene od mlajših klubskih tovarišic, ki so se vsekakor potrudile, a več res niso zmogle. Na igrišču so se vsekakor zvrstile vse razpoložljive obojkarice.

Pri strani sodelujejo
Andrej, Martina, Mateja, Valentina,
Jana, Vesna, Nicoletta, Mateja,
Tereza, Martin, Matia,
Agata, Patrizia, Julija in Jožica.

e-mail: klop@primorski.eu

Manjšinska krizna situacija

»Nema više para«

Pogled v prihodnost

Vedeževalka prerokovala Klopu ...

Pred kratkim smo se Klop zanimali za posebno stroko vedeževanja. Ker nam je bodočnost našega zamejskega prostora zelo pri srcu, smo preko oglasa na tržaškem tedeniku stopili v kontakt z Učo, Gospa Uča sodi med najbolj zanesljive »mediume« v naši deželi. Zaprosili smo jo, da se zamisli v našo bližnjo prihodnost. Med srečanjem je Uča stopila v telepatsko sineržijo z mladim zamejskim študentom bodočnosti. Tu objavljamo najbolj zanimiv del prerokbe, ki smo jo posneli med srečanjem v vedeževalko.

Nekega dne...

Zasovraženi zvok melodije je še vedno odmeval v sobici mladega študenta, ki se pripravlja na običajni študijsko-delavni dan. Ustaljena zamejska tradicija že dolgo let veleva zajtrk ob listanju našega dnevnika, ki ga vsaka jutro in ob vsakem vremenu potegnemo iz poštnega nabiralnika. Žal je ta navada v bodočnosti propadla. Vestsna stroka raznašalcev je že zdavnaj izumrla in naš junak se po hitri jutranji malici odpravi v najbližji bar, kjer bo ob družbi kavice prelistal naš bodoči dnevnik. Minili so zlati časi barvanih strani in velikega formata. Zadovoljiti se mora s skromnim časopisom, ki spominja le na bogatejo brošurko. Med raznimi članki, zasledi par vrstic o Prešernovi proslavi: »Letos bomo Prešerna proslavili prve dni septembra na bazovski gmajni.«

Seveda smo v času, ko so se zamejske pipe, ki so nam v pravem času dovajala običajna sredstva, že zdavnaj zamašile. Med vožnjo na univerzo se mladenič zamisli v komaj prebrano novico, ki govori o bližnjih varčevalnih ukrepilih, ki jih bo naša država uveljavila po grškem modelu. Naš »bambocone« si je oddahnil, saj je ravno vstopil v

veljavo odlok, ki zamrzuje pokojnine, tako da bo sobivanje s starši še naprej sprejemljivo. »Brezposelnost je itak na višku, zakaj bi se trudil iskatr pravo službo, saj to kar imam mi je čisto dovolj...« si je ponavljal ob izstopu iz nastrupnega avtobusa.

Jutro je minevalo med dolgočasnimi in retoričnimi lekcijami, ki jih že vrsto let vodi zastarel profesorski kader. Da bi ustregla profesorskim navadam in razvadam, je tržaška univerza pravkar dogradila zraven sedeža še sodobni in dobičkonosni dom za ostarele učenjake. Prostora bo tudi za studijo odzaj daje Stari val, z običajnimi voditelji.

Popoldnevna med univerzitetnimi klopmi se bo naš junak bližnje prihodnosti moral odreči, kar bo dodatno podaljšalo čas univerzitetne kariere. Ne gre za lenovo ali malomarnost. Seveda bi bilo običajno posedanje v baru dobrodošlo, vendar mora v »službo«. Bolj kot za službo je to prikrito izkorščanje zakrinkano pod geslom »co.co.pro«. Ne gre za neko višjo vrsto kokoši, to je »šestmesečna pogodbpa polovičnem urniku«. Potem, ko je več ur upravljal fotokopirni stroj in kuhal kavo predsednikom in njihovim tajnikom, je napolil čas za razvedrilo.

Med sprejemanjem po mestem središču se je znašel sredi nekoč slovenskega jedra, kjer sedaj mrgoli kitajskih trgovin in kebabov. Menda so bili ti pripravljeni se prilagoditi visokim najemninam, ki so dalj časa zaznavovale ta del mesta. Po masovnem navalu tujev so sedaj krčevito propadle in morda se obeta vrnitev naših institucij, ki so trenutno razpršene po različnih stanovanjih družbe ATER.

Večerni program Klopovega junaka predvideva ogled kratkometraže z naslovom Življenje za-zamejskih rojakov v inozemstvu. Žal so številni prijatelji že odšli v bogatejše dežele, kjer so življenske možnosti boljše od novega zamejskega »Austerity-ja«. Pobuda je nad pričakovanji zbrala številno publiko, ki se ja ob koncu jezila nad prireditelji. Razlog? Zmanjkal je denarja za pršut in kapljico domačega vina. Če so bile zakuski nekoč običajna postlastica, so sedaj skoraj pozabljena navada. Repenska preučevalka starih kulinaričnih običajev Vesna Guštin bo v kratkem objavila knjigo Ku so tekle w'tave, ki bo ob izidu prav gotovo razprodana.

S praznim želodcem in nekoliko slabe volje se je Klopov vnuk vračal v slovensko enklavo na kraškem bregu. Tu se vsaj se sliši slovensko besedo. Preden bi legel spati je na ulici dalj časa odmevalo pesem vaškega posebnega, ki mu je nostalgično zvenelo: »Milijon včeraj, milijon danes in smo šli vsi prodajat ... na klanec ...«

Klopove uganke

Kdo sem?

Kadrovanje, prioriteta, združevanje, kvaliteta, sinergija: na tem temelji naša demokracija. Z mojimi sodelavci držim v roke manjšinske krožnike in gledam zviška na slovenske podložnike.

Odgovora ne bom podal takoj, ker moram vprašati za nasvet celoten odbor, ki ga imam za seboj. Združevanje? To ne sodi v moje pojmovanje.

Na moder način pa naj gledalci ob koncu povem, da s to novo kravato zgledam pravi televizijsko-medijski skizofren.

Veseli možakar v mestni hiši Slovencu v Trstu tako veli: »Kar naprej, kar naprej! V moj supermarket bova šla na odpravo, ti moj mali amiko ščavo!«

(Dvojna uganka) Na zbirni stranki tajnikuje, svojim tlačanskim podložnikom zapoveduje, še zlasti SKGZ-jevemu deželnemu odborniku, sinu idealnega združenja, da bi se cimprej znebil tega komunističnega okuženja.

(Rešitve v naslednji številki)

MANJŠINA - Kriza

Kako pomagati NŠK

Klopa je v preteklih dneh presenetila veste, da se bo delovni urnik Narodne in študijske knjižnice skrajšal za eno uru. Knjižnica naj bi po novem zapirala eno uru prej. Ta veste je mladinski odbor Primorskega dnevnika precej stresla, saj je v davnini preteklosti Klop zaprosil Miklavža, naj omogoči, da bi bila knjižnica dlje odprtta in ne manj. Zato se je Klop odločil, da vklaplja sinapse in malo razmisli o situaciji.

Ponavadi je razlog ohromitve delovnega urednika ustanove neuspešno delovanje. Klop je pa odkril, da to ne drži. Če pregledamo statistike obiskov in izposoje NŠK, nam postane jasno, da je Narodna in študijska knjižnica zelo uspešna ustanova. V desetih letih (1999-2009) se je izposoja podvojila, in sicer število izposojenih enot je poraslo od 5.677 na 11.875. Podobno z obiski, od 7.277 na 12.280. V preteklem letu je knjižnica izposodila na dom in za čitalnico 18.176 enot. letni prirast knjig v letu 2009 je štel 4770 enot s tem, da novembra in decembra ni NŠK kupovala knjig zaračun s pomanjkanja sredstev. Skupno sta dve knjižničarki v preteklem letu redigirali 2880 zapisov k kataložni bazi COBISS. Upečnost, rast in dobro delovanje torej ni pod dvonom.

Prvi zbdoljaji so pa razvidni na delovni sili. Leta 2004 so štiri knjižničarke opravljale skupno 135 ur tedensko, po petih letih, leta 2009, pa 113. 22 ur manj tedensko torej. Zdaj pa nas preseneča veste, da bo NŠK delovala po skrajšanem urniku. »Fi-

nancna kriza« veleva vox populi.

Ukrepi so bili ostri. V tem obdobju bo enih od tržaških knjižničark potekla izobraževalno-delovna pogodba in prav zradi pomanjkanja sredstev bo NŠK-ju nemogoče jo trajno zaposliti. Klop kot ponavadi gleda zbgano na situacijo. Ob tem pa razmišlja.

Mar ni ravno knjižnica slovesno proslavljala ponovno odprtje informativne točke v Narodnem domu, za katerega slo-

venske prostore skrbi sama? Dvomi, ki se porajajo Klopui so sledeči: je informativna točka nujna za trenutno situacijo manjšine? Ob tem pa: zakaj mora Narodna in študijska knjižnica sama skrbeti za celotno aktivnost slovenskega kotička Narodnega doma? To vprašanje nas popelje do naslednjega, in sicer zakaj mora Narodna in študijska knjižnica sama skrbeti za proslavo v čast bazovškim junakom?

Nedvomno sta Narodni dom in pro-

ne pomoči. Slovenski minister je pred nekaj meseci z veseljem izjavil po obisku knjižnice, kateremu je sledilo srečanje z rektorjem tržaške univerze, da je še posebej vesel slednjega. Pogovora s prvimi možem tržaške izobraževalne ustanove je bil slovenski minister namreč posebno vesel, ker je bil ta edini, ki ga ni vprašal za finančno pomoč.

Ravnatelj NŠK-ja je v televizijskem intervjuju povedal, da pravzaprav ne mara besed sineržija in prioritete, ker se za njimi vedno skriva potreba po krčenju. Vendar se Klop zdi očitno, da je krčenje že aktualno, tako da bo treba o tem tako ali tako razmisli. Po njegovih izjavah deluje NŠK z 20.000 evri letnega primanjkljaja. Po Klopoprijetju pa ne zaobjema teh 20.000 evrov le strošek, ki ga je NŠK prihranila s krčenjem delovne sile in urnika na Ulici sv. Frančiške. Primanjkljaj torej ostaja realen.

Finančno breme NŠK-ja so visoke namerne, ki jih mora ta plačevati. Verjetno so te dogovorjene, a za NŠK še vedno previsoke. Pred nekaj dnevih je NŠK prosila pomoci obe krovni organizaciji, ki sta si vzelis čas za razmislek, SKGZ pa je že povedala, da je malo manevrskega prostora na razpolago.

Klop v dobri veri ne verjame mačehovskim odnosom krovnih organizacij zaradi t.i. dvojnega članstva NŠK, ampak ima vseeno občutek, da je realnega interesa za to ustanovo še vedno premalo.

Kaj će bi vsak povedal, kar misli?

Slavnostna izjava ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu nam še zvezni v ušesih in jasno kaže na možnosti real-

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

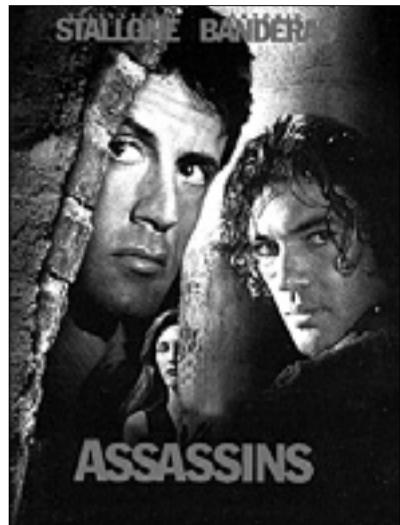
Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Mala Cecilijanka - Otroški pevski zbor Sv. Mihaela
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 14.10 Aktualno: Bontà sua
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 13.30, 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
12.55 Aktualno: Sanremo? Parliamone - Question Time
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Aktualno: Bontà sua
14.30 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.00 23.15 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Variete: I raccomandati
23.20 Aktualno: Tv7
0.20 Aktualno: L'appuntamento - Scrittori in Tv

- 10.30** Nan.: Ultime dal cielo
11.30 17.05 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
11.40 Nan.: E.R. - Medici in prima linea
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.35 Nad.: Sentieri
16.15 Film: Vento di tempesta (pust., ZDA, '59, r. I. Rapper, i. C. Baker)
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Assassins (triler, ZDA, '95, r. R. Donner, i. S. Stallone)

21.50 0.45 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.50 Film: La lingua del santo (kom., It., '00, r. C. Mazzacurati, i. A. Albanese)

5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino)
9.55 14.05 Resničnostni show: Grande Fratello pillole
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Centovetrine
14.45 Resničnosti show: Uomini e donne
16.15 Resničnosti show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. E. Greggio, E. Iacchetti)
21.10 Nan.: Due imbrogli e... mezzo! (r. F. Amurri)
23.30 Aktualno: Matrix (v. A. Vinci)

Italia 1

6.05 Nan.: Hot Properties
6.40 17.25 Risanke
8.40 Nan.: Friends
9.10 Variete: Polpette
10.40 Dok: Capogiro
11.45 Aktualno: Jekyll - La vera faccia della Tv, sledi Nella rete di Jekyll

12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
13.40 Risanka: American Dad
14.05 Risanka: I Griffin
14.35 20.05 Risanka: Simpsonovi
15.00 Nan.: Smallville
16.00 Nan.: Zack e Cody al ponte di comando
16.50 Nan.: Zoey 101
19.30 Nan.: La vita secondo Jim
20.00 Risanka: Simpsonovi
20.30 Kviz: Cento x cento (v. E. Papi)
21.10 Nan.: CSI: Miami
22.10 Nan.: CSI: NY
23.10 Nan.: CSI: Scena del crimine
0.05 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Aktualno: Storie tra le righe
10.05 Nan.: Daniel Boone
10.50 Aktualno: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
13.00 Aktualno: Pagine e fotogrammi
13.15 Aktualno: Il Rossetti
14.05 Aktualno: ...Tutti i gusti
14.35 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
23.40 Dokumentarec o naravi

Rete 4

7.00 Nan.: Vita da strega
7.35 Nan.: Nash Bridges
8.30 Nan.: Hunter
10.00 Nad.: Bianca

- 17.00** Risanke
19.00 Aktualno: Ditelo al sindaco
20.00 Športne vesti
20.05 Musica, che passione!
20.20 Passione sport
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Aktualno: Stoà
23.35 Dnevnik Montecitorio - leto 2010
23.40 Film: Per un dollaro di gloria (western, '67, r. F. Cerchio, i. B. Crawford)

- 14.50** 23.20 Športna oddaja
15.20 Film: Element zločina
17.00 Back Stage Live
17.30 Levant
18.00 Zlatko Zlakadko
18.15 Ali me poznaš
18.20 Pravljice Mike Make
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 21.50, 23.50 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Vsedanes aktualnost
20.00 Zoom - Vsestranska ustvarjalnost
20.30 Potopisi
21.00 Istrska potovanja: Glasovi in melodije
21.40 Kino premier
22.05 Globus
22.35 Arhivski posnetki

La 7

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Jag - Avvocati in divisa
14.05 Film: Da mezzogiorno alle tre (dram., ZDA, '75, r. F. Gilroy, i. C. Bronson)
16.00 Dok: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: Crossing Jordan
20.00 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Film: Pomodori verdi fritti alla ferma del treno
23.45 Aktualno: Effetto domino - Tutto fa economia
1.00 Nočni dnevnik

Slovenija 1

- 6.10** Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Ris. nan.: Skriveni svet medvedka Benjamina
10.35 Kratki igr. film: Prvak(pon.)
10.50 Enajsta šola (pon.)
11.20 Izobraževalna serija: To bo moj poklic (pon.)
12.15 Osmi dan (pon.)
12.45 Minute za jezik (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.35 Turbulanca
14.25 Slovenci v Italiji
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Kaj govoris?
15.55 Otr. igr. serija: Mihec in Maja
16.05 Iz popotne torbe
16.20 Nad.: Šola Einstein
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.40 19.55 Gledamo naprej
17.50 0.20 Duhovni utrip
18.05 Z glavo na zabavo
18.35 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.45 Eutrinki
20.00 Nan.: Danes dol, jutri gor
20.35 Na zdravje!
22.00 Odmevi, kultura, vremenska napoved in športne vesti
23.05 Polnočni klub
0.35 Iz arhiva TVS - Tv dnevnik 05.03.1992 (pon.)

Slovenija 2

- 6.30** 1.40 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.15 V dobrji družbi
9.00 Bleščica, oddaja o modi
9.25 Magazin v alpskem smučanju
9.55 SP v alpskem smučanju
10.45 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 05.03.1992
11.10 Črno beli časi
11.25 Glasnik
11.50 Poučno-razvedrilna nan.: Gremo na smuči (pon.)
12.25 Šport špas
12.55 SP v alpskem smučanju, super-kombinacija
14.30 Evropski magazin
14.55 City folk
15.20 Umetni raj (pon.)
16.15 Circom regional
16.45 Kraji in običaji
17.15 Mostovi - Hidak
17.50 V dobrji družbi
18.50 Legende velikega in malega ekранa
20.00 Nan.: Druga stran genialnosti
20.50 Nad.: Zakon v modrem
21.45 Film: Norino izginotje
23.15 Film: Območje smrti

Koper

- 13.45** Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti

SLOVENIJA 2

- 5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevka tedna; 10.00, 10.45, 11.10, 12.00 Val v izvidnici; 11.35 Obvestila; 13.00 Danes do 13-ih; 13.25 Napoved sporeda; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.35 Izbor popevk tedna; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Centrifuga; 16.50 Vreme; 16.55 Minute za rekreativno; 17.10 Evrotip; 17.45 Šport; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Noco ne začudite; 20.00 Stop pops 20; 21.00 Nova elektronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Klub klubov.

SLOVENIJA 3

- 6.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Juntrnjica; 8.00 Lirični utrip; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Izpod peresa skladateljev; 12.05 Arsove spominice; 13.05 Petkov poudarek; 14.05 Oder; 14.35 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Podobe znanja; 17.00 Recital; 18.30 Likovni odmevi; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Večerni sporedi; 19.30 Koncert; 22.05 Zborovska glasba; 23.00 Jazz ars; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

- 6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; - Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Slobodni radio; - Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHZ).

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786381, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst**Odgovorni urednik:** DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 210,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglasovalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it

GORICA

